نخستین هفته‌نامه بازار سرمایه ایران

بورس اطلاعات
ETELAAT BOURSE

سرمایه‌گذاری حرفه‌ای تسهیل می‌شود

اوایل امسال بود که در دستورالعملی از طرف فرابورس ایران ویژگی‌های سرمایه‌گذار حرفه‌ای شدن مطرح شد. در این دستورالعمل ویژگی‌هایی برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای حقیقی و حقوقی بیان شده بود. حال در ۱۶ آذر ماه ۱۴۰۱ سایت فرابورس در اطلاعیه جدیدی خبر از تغییر شرایط احراز سرمایه‌گذاران حرفه‌ای داده است. به نظر می‌رسد این تغییرات به وجود آمده به بهتر شدن شرایط بازار و رونق دوباره آن کمک خواهند کرد. فرابورس ایران با انتشار یک جدول مقایسه‌ای، تغییرات به‌وجود آمده در شرایط احراز سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را اعلام کرد.

صفحه ۲

هفته‌نامه بورس را از مهمانداران ماهان، کاسپین، تابان
کیش‌ایر و ایران ایرتور بخواهید

هواپیمایی ماهان Mahan Air
هواپیمایی تابان
IRAN AIRTOUR
هواپیمایی کاسپین
KISH AIRLINES

سال دهم ■ شماره ۴۷۳ ■ هفته سوم آذر ■ شنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۱ ■ ۱۰ دسامبر ۲۰۲۲ ■ ۱۶ صفحه ■ ۲۰,۰۰۰ تومان ■ ISSN: 2252 - 035X

داستان قطع گاز تکرار شد

عصر یخبندان

صفحه ۴

افزایش دامنه نوسان اثربخش بود؟

صفحه ۵

صعود ۵ ارز دیجیتال

صفحه ۱۳

نوبت «عرضه اولیه» بعدی کی می‌رسد

صفحه ۳

رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق «ع» مطرح کرد:

شکوفایی اقتصاد با توسعه بازارهای مالی

صفحه ۱۴

مدیرعامل شرکت خدمات فنی فولاد یزد اعلام کرد:

افزایش سرمایه از محل سود انباشته

صفحه ۹

«جم» زیر ذره‌بین

- رشد ۱۳ درصدی سود ۶ ماهه «وسینا»
- «وبصادر» و «خساپا» تفاهمنامه امضا کردند
- راه‌اندازی پارازایلین «بوعلی»، به زودی
- چکیده تحلیل بنیادی «پتایر»
- افزایش سرمایه ۱۹۶۱میلیارد ریالی «وسرمد»
- سهامداران «اخابر» ترسیدند
- رشد ۳۰۰ میلیاردی حق بیمه تولیدی «ملت»
- «تپسی» شرکت‌دار شد
- سهم ۸ درصدی «فولاد» در تولید ناخالص داخلی
- پایان تعمیرات اتیل بنزن «پارس»
- «دی» ۴۷ هزار میلیارد ریال سود داد
- درآمد ۵۸۶ هزار میلیارد ریالی «وبملت»

صفحات ۷، ۱۰، ۱۱ و ۱۲

سرمقاله

آسیب به اعتماد سرمایه‌گذاران

یحیی آل اسحاق

قطعا گاز یکی از عوامل مهم برای ادامه کار واحدهای صنعتی است. مشخص است که اگر گاز با قطعی مواجه شود ادامه کار صنایع و بسیاری از واحدها غیرممکن می‌شود و به نوعی از کار خواهند افتاد. همچنین که جایگزینی گاز با سوخت‌های دیگری همچون گازوییل بسیار کار سختی است از این حیث که هم برای محیط زیست خطرناک است و هم از بعد نقل و انتقال و هم از بعد ذخیره‌سازی کاری است که قطعا برای واحدهای تولیدی مشکل ساز است و به آنها لطمه وارد می‌کند.

صفحه ۲

یرمان

خیانت در امانت

نبود تجربه؛ از عوامل اصلی
احمد اشتیاقی

افزایش کنترل‌های داخلی
عظیم ثابت

بازنگری استانداردهای عملیاتی
عباس کشوری

راه‌اندازی سیستم پایش هوشمند
کمال خانزاده

صفحه ۱۵

اخبار هفته

فروش اموال مازاد ضروری است

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: وزارت اقتصاد موضوع فروش اموال مازاد را با اختیار ویژه دنبال می‌کند و مدیرانی که پای فروش اموال مازاد بانک‌ها نایستند، برکنار می‌شوند.
سید احسان خاندوزی تصریح کرد: از زمانی که در مرکز پژوهش‌های مجلس بودم، مسئله فروش اموال مازاد بانک‌ها را پیگیری کردم و اکنون هم در وزارت اقتصاد اجرای این موضوع سه تأثیر مهم دارد. وی افزود: کنترل رشد نقدینگی در کشور، افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها، رفع کسری‌ها و ناترازی‌های شبکه بانکی از جمله مزیت‌های اجرای این حکم است. وزیر اقتصاد گفت: ۹۰ درصد از کل ۷.۵ همت اموال مازاد فروش رفته در سال گذشته مربوط به نیمه دوم سال یعنی بعد از استقرار دولت سیزدهم است که این امر اراده عملی دولت سیزدهم در این موضوع را نشان می‌دهد و دولت، وزارت اقتصاد و مجلس در مسیر واگذاری اموال مازاد بانک‌ها جدی هستند.

اولویت اصلاح ساختار مالی خودروسازان

رئیس سازمان بورس اعلام کرد: اصلاح ساختار مالی خودروسازها در اولویت سازمان بورس است.
مجید عشقی در حاشیه بازدید از ایران‌خودرو گفت: زیان انباشته‌ای که در این سال‌ها متوجه دو شرکت خودروسازی ایران‌خودرو و سایپا شده، این ضرورت را ایجاد کرده که برنامه‌ریزی برای اصلاح ساختار مالی خودروسازها در دستور کار قرار گیرد. امید است با تمهیدات وزارت صمت و کمک‌های سازمان بورس این مهم صورت پذیرد. او افزود: مباحث مربوط به تصدی‌گری و واگذاری هم از طریق سازمان خصوصی‌سازی در حال پیگیری است تا آن بخش از سهام دولت که چه در مجموعه خودروسازها وجود دارد و چه در مالکیت دولت است، عرضه شود. عشقی تصریح کرد: درخصوص سهام وثیقه هم سازمان بورس متولی این موضوع نیست و سازمان خصوصی‌سازی از طریق مجموعه وزارت صنعت در حال جایگزینی این سهام هستند تا به زودی آزاد شود.

احتمال تصویب «مالیات بر عایدی سرمایه» در بودجه

رئیس فراکسیون کارگری مجلس با بیان اینکه الزامی وجود ندارد تا مسئله مهمی مانند مالیات بر عایدی سرمایه در قالب طرح جداگانه تصویب شود، گفت: کمیسیون اقتصادی مجلس می‌تواند با همکاری کمیسیون برنامه و بودجه طرح مالیات بر عایدی سرمایه را در برنامه هفتم توسعه بگنجاند یا از دولت بخواهد برای تصویب زودتر، این موضوع را در لایحه بودجه قرار دهد.
علی بابایی کارنامی افزود: هر چند مجلس شورای اسلامی این روزها درگیر برنامه هفتم توسعه و تصویب لایحه بودجه ۱۴۰۲ است، اما تصویب چنین طرح‌های مهمی منافاتی با برنامه‌های مجلس ندارد و طرح مالیات بر عایدی سرمایه جزء اولویت‌های مجلس یازدهم به شمار می‌رود.رئیس فراکسیون کارگری مجلس تصریح کرد: گنجاندن مالیات بر عایدی سرمایه در برنامه هفتم به تصمیم کمیسیون‌های تخصصی و تصویب طرح مذکور در خلال لایحه بودجه ۱۴۰۲، به همکاری دولت بستگی دارد.

مجوز واگذاری پارس خودرو صادر شد

رئیس سازمان خصوصی‌سازی از صدور مجوز واگذاری پارس خودرو خبر داد و گفت: به دلیل اینکه پارس خودرو سهام مستقیم دولت محسوب نمی‌شود، هیأت مدیره و مجمع شرکت سایپا برای نحوه واگذاری و ارزش‌گذاری آن تصمیم می‌گیرد.
حسین قربان‌زاده افزود: وزارت صمت تقاضای صدور مجوز شرکت پارس خودرو از زیرمجموعه‌های شرکت سایپا را داشت که این موضوع در جلسات فنی متعددی مورد بحث قرار گرفت و تأکید شد در موضوع واگذاری شرکت‌های ایران خودرو و سایپا، اولویت واگذاری مدیریت این دو شرکت از سوی دولت است که مقدمه لازم آن، حذف قیمت‌گذاری دستوری محصولات آنهاست. پیرو اصرار وزارت صمت بر واگذاری پارس خودرو، مقرر شد تعهدات روشنی در قبال واگذاری این دو شرکت نهایی شود و مجوز واگذاری پارس خودرو از زیرمجموعه‌های شرکت سایپا توسط سازمان خصوصی‌سازی صادر شد.

سرمقاله

آسیب به اعتماد سرمایه‌گذاران

یحیی آل اسحاق
رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق

قطعا گاز یکی از عوامل مهم برای ادامه کار واحدهای صنعتی است. مشخص است که اگر گاز با قطعی مواجه شود ادامه کار صنایع و بسیاری از واحدها غیرممکن می‌شود و به نوعی از کار خواهند افتاد. همچنین که جایگزینی گاز با سوخت‌های دیگری همچون گازوییل بسیار کار سختی است از این حیث که هم برای محیط زیست خطرناک است و هم از بعد نقل و انتقال و هم از بعد ذخیره‌سازی کاری است که قطعا برای واحدهای تولیدی مشکل ساز است و به آنها لطمه وارد می‌کند. زمانی بحث قطعی گاز مطرح است و زمانی دیگر بحث تغییر نرخ و قیمت گاز، آنچه که مشهود است این است که به علت مصرف زیاد گاز خانگی و یا به نوعی اولویت داشتن گاز خانگی راه چاره را در این موضوع دیده‌اند که گاز صنعتی و واحدهای تولیدی را قطع کنند و یا تغییر جهت دهند اما در هر صورت نقش بسیار زیادی خواهند داشت در قیمت تمام شده که اگر قیمت‌ها را در حوزه تولید افزایش دهند و قطع شود، واحدهای بسیاری مجبور می‌شوند که کار خود را تعطیل کنند.
بنابراین به نظر می‌رسد که هم در مسئله تولید و هم در حوزه نقل و انتقال باید سرمایه‌گذاری جدی انجام شود و این ممکن است به کمک خود واحدهای صنعتی و تولیدی انجام شود یعنی اینکه نقل و انتقال گاز و زیربناهای لازم را توسعه دهند و چه بسا که از این واحدها هم بتوان کمک گرفت اما قطعی آن قطعا بدون ضرر نخواهد بود. نکته دیگری که وجود دارد، این است که زمانی که افرادی وارد بخش خصوصی شدند و واحدهایی را تاسیس کردند با این پیش فرض بوده که گازشان تامین می‌شود یعنی اگر قرار بود که گاز نباشد از ابتدا مسائلی همچون برآورد اقتصادی به صورت دیگری انجام می‌شد و به نوعی در حال حاضر که سرمایه‌گذاری انجام شده، قطعی گاز لطمات زیادی به سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری‌ها وارد می‌کند و اعتماد را نیز از بین می‌برد، علاوه بر آنکه تعطیلی واحدهای اقتصادی در شرایطی که باید از تولید حمایت کرد، بسیار خطرناک است.

سرما به بازار رسید

نداکریمی
کارشناس بازار سرمایه

بازار هفته کم حجم و کم رمقی را پشت سر گذاشته است. از مهمترین رویدادهای هفته کاهش قیمت نفت بود که اثر قابل توجهی بر گروه پالایشی داشته است. در گروه پتروشیمی، اوره روند نزولی خود را آغاز کرده است. کاهش قیمت غلات در بازارهای جهانی و کاهش قیمت گاز و نفت در کنار خارج شدن از فصل تقاضا، از مهمترین دلایل کاهش قیمت اوره است. از سوی دیگر اوره‌سازان بازار به دلیل مطالبات سنگین، حال خوشی ندارند و ارزانترین P/E بازار هستند. در کنار این موضوع، اخبار طرحی در مجلس رسانه‌ای شده که گاز پتروشیمی‌ها باید ۴ ماه قطع شود. به نظر می‌رسد که عدم مطالبه قانونی خسارت قطعی‌های برق و گاز، سبب پیشروی در قانونی کردن قطعی‌ها شده است.
در این هفته، خودرو کانون توجهات بوده است. رئیس سازمان بورس، از ایران خودرو بازدید کرد و معاون سازمان خصوصی‌سازی خبر از واگذاری سهام خودروسازان داد و به نظر می‌رسد واگذاری سایپا جلوتر است. در این شرایط، وساپا و ورنا جذاب‌تر هستند. عرضه خودروهای ایران خودرو در بورس کالا تداوم دارد. با هر بار شروع اصلاح گروه خودرویی اخبار از این دست به سرعت منتشر و محرک رشد این گروه است. در گروه پتروشیمی، قطعی گاز از میانه آذر شروع شده است که بسیار زودتر از انتظار است. شاید امسال شاهد قطعی دو ماهه گاز باشیم. از رویدادهای جالب بازار، رها شدن سهام گروه بانک پاسارگاد است. میدکو چند روزی صف فروش بوده و بپاس با زور حمایت حقوقی صف فروش نمی‌شود. کدال در میانه آذر شاهد انتشار اطلاعیه‌های متعدد حسابرسی شده است. گزارش بانکی‌ها که این روزها کمتر مورد توجه بازار هستند، خوب بود. وتجارت ۱۵۶ ریال ساخت که ۲۹ درصد بیش از شش ماهه پارسال است. وبصادر نیز ۸۵ ریال ساخته که ۲۷ درصد بیش از دوره مشابه سال قبل است. وبملت ۵۵۸ ریال سود ساخته که ۱۷۴ درصد رشد نشان می‌دهد. فملی ۵۴۴ ریال سود ساخته که ۱۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. ذوب آهن بار دیگر زیان‌ده شده و معدن سنگ آهن هم خریده است. اخابر شش ماهه ۲۷۵ ریال ساخته و ۲۰ درصد کاهش نسبت به دوره سال قبل نشان می‌دهد و اصلاح تعرفه مخابرات بالاخره ابلاغ شد که می‌تواند این شرکت را از روند نزولی خارج ساخت. دلار پرنوسان است و سکه پرنوسان‌تر. سکه سقف تاریخی را شکست و تا ۱۷.۸ میلیون تومان بالا رفت که دلار بیش از ۴۰ هزار تومان را نشان می‌دهد اما در اواخر هفته تا ۱۷.۲ میلیون تومان برگشت. بازار آزاد هم پرنوسان بوده است و دلار توافقی به حدود ۳۵ هزار تومان رسیده است. در فلزات، سرب آرام رشد می‌کند و از ۲۲۰۰ دلار بالاتر رفته است. مس نتوانست از ۸۵۰۰ دلار عبور کند و به ۸۳۰۰ دلار برگشته است. روی در بیش از ۳۱۰۰ دلار تثبیت شده و آلومینیوم ۲۵۰۰ دلار را دیده است. طلا پس از رشد خوب به بیش از ۱۸۰۰ دلار به ۱۷۷۵ دلار برگشت. نفت برنت به زیر ۸۰ دلار رسیده و نفت آمریکا ۷۷ دلار رسید.

شروع پر عرضه

در اولین روز هفته بازار کار خود را با نوسان و پرعرضه شروع کرد. گروه فلزات اساسی و کانه‌های فلزی بیشتر مورد اقبال سرمایه‌گذاران بودند و افزایش اندک قیمت‌های جهانی باعث ورود نقدینگی به این گروه‌ها شد. وزن مثبت شاخص بر چند نماد معدنی و فلزی بود. بسیاری از گروه‌ها مانند گروه خودرویی با منفی شروع کردند و در میانه مثبت شدند و نوسان زیادی داشتند. گروه‌های فلزی، غذایی، لبنی، قطعاتی‌ها و لیزینگی‌ها از جمله صنایع مورد توجه بازار بودند. در سهم‌های کوچک بازار بجز تک سهم‌ها شاهد رشد نبودیم و همین امر موجب افت شاخص هم‌وزن شد. نوسانات مثبت در بازار کامودیتی‌ها ناشی از اظهارنظر رئیس فدرال رزرو آمریکا در خصوص کاستن از میزان نرخ بهره در ماه دسامبر را شاهد بودیم. از اخبار مهم این روز تکذیب خبر افزایش نرخ سیمان بود. از نکات مهم دیگر این روز خبر عرضه قریب الوقوع دنا، سورن و رانا در بورس کالا بود. در نهایت شاخص کل با افزایشی جزیی به رقم یک میلیون و ۴۱۷ هزار واحدی رسید. ارزش معاملات روز شنبه با کاهش روبه‌رو بود که در محدوده ۲۸۰۰ میلیارد تومان ثبت شد.

بحث خودرویی‌ها داغ است

در دومین روز هفته بازار با تقاضای خوب با توجه به اخبار مثبت روز قبل در گروه خودروسازان شروع شد. در میانه‌های بازار با عرضه در این گروه مواجه شدیم که در نهایت پرتقاضا به کار خود پایان دادند. خودروسازان و صندوق‌های طلا به ترتیب بیشترین ورود نقدینگی حقیقی‌ها را داشتند. اخبار مثبت خودرویی‌ها از واگذاری بلوک تا عرضه خودروهای پرتیراژ دنا، سورن و رانا در بورس کالا باعث اقبال سرمایه‌گذاران به این گروه شد. از اتفاقات مهم دیگر این روز خبر برنامه زمان‌بندی واگذاری تودلی‌های صنعت خودرو تا پایان آذرماه بود. در نهایت شاخص کل با افزایش اندک در رقم یک میلیون و ۴۱۷ هزار واحدی ماند. نمادهای خودرو و خگستر بیشترین ارزش معاملات خرد را داشتند و خروج نقدینگی حقیقی ۱۰۰ میلیارد تومان ثبت شد.

فروشندگان پرقدرت

در روز دوشنبه قدرت فروشندگان در کلیت بازار به چشم می‌خورد. بازار پرتقاضا شروع شد ولی به تدریج عرضه‌ها بر تقاضا غلبه کرد. گروه‌های بیمه‌ای، شیمیایی، فرآورده‌های نفتی، چند رشته‌ای صنعتی و بانک‌ها به ترتیب با بیشترین خروج نقدینگی حقیقی‌ها همراه بودند. اخبار مثبت خودروسازان سبب شد که در منفی‌ها خریداران خوبی داشته باشد. برخی پتروشیمی‌ها با قطعی گاز و یا کاهش شدید مواجه شدند و ریسک احتمالی قطعی گاز فولادی‌ها و سیمانی‌ها نیز به گوش می‌رسد. در بورس کالا روز دوشنبه عرضه ۴۰ دستگاه کامیون کشنده یکی از زیرمجموعه‌های خبهمن انجام شد. درنهایت شاخص کل با کاهشی حدود ۰.۳ درصدی به رقم یک میلیون و ۴۱۳ هزار واحدی به کار خود پایان داد.

روز سهام کوچک

در روز سه‌شنبه بازاری پرعرضه را شاهد بودیم. شاخص هم‌وزن با رشد نیم درصدی همراه بود که نشان از توجه بازار به سهام کوچک بازار بود. در این بین خودرویی‌ها معاملات متفاوتی داشتند. وساپا و ورنا به صف خرید رسیدند که از دلایل این حجم از تقاضا می‌توان به مشخص شدن واگذاری بلوک خپارس و بلوک خساپا اشاره کرد و از طرفی آگهی عرضه محصولات پژو ۲۰۷ و تارا از خودروسازان در بورس کالا منتشر شد. گروه‌های دیگر بازار مانند فولادی‌ها و پتروشیمی‌ها با اخبار قطعی گاز با عرضه همراه هستند. در نهایت شاخص کل با کاهش ۰.۳درصدی به رقم یک میلیون و ۴۰۹ هزار واحدی رسید که دو نماد میدکو و کگل بیشترین تأثیر منفی بر شاخص کل داشتند.
در آخرین روز هفته گروه پالایشی به دلیل افت قیمت نفت در کانال ۷۰ دلاری با عرضه همراه شدند. در بازار روز چهارشنبه خودروسازان معاملات خوبی داشتند و با ورود پول همراه شدند. گروه‌های بیمه‌ای، شیمیایی، فلزات اساسی، فرآورده‌های نفتی و غذایی به ترتیب بیشترین خروج نقدینگی حقیقی‌ها را ثبت کرد. از اخبار مهم این روز می‌توان به خبر واگذاری پارس خودرو اشاره کرد که این اتفاق نشان می‌دهد این واگذاری‌ها جدی بوده و تقاضای خودروسازان را تقویت می‌کند. در نهایت بازار روز چهارشنبه با افت ۶۵۰۰ واحدی در سطح یک میلیون و ۴۰۲ هزار واحدی به کار خود پایان داد و ارزش معاملات خرد در محدوده ۳۰۰۰ میلیارد تومانی ثبت شد.

دیدگاه

زمان عرضه نیست

مجتبی معتمدنیا
کارشناس بازار سرمایه

واقعیت این است که در شرایط نرمال هر عرضه اولیه‌ای موجب شکوفایی و در اصل روند اکتیو بازار می‌شود یعنی یکسری افراد جدید به دلیل سرمایه جدید و به دلیل عرضه‌های اولیه وارد بازار می‌شوند. همچنین پول‌های خردی که یکسری سهامداران خرد دارند برای آن عرضه‌های اولیه جذابیت دارند اما در حال حاضر وضعیت بازار وضعیت باثباتی نیست و میزان خروج پول از بازار به نحو چشمگیری افزایش یافته است و با وجود تمام حمایت‌هایی که گفته شده انجام می‌شود و حتی سعی شده تا انجام شود، این روند به علت بهم ریختگی توازن وضعیت ثابتی پیدا نکرده است. همچنین به دلیل عدم توازنی که بین قیمت‌های بازار یعنی قیمت سهام در بازار و دلار است که برعکس ۳ سال اخیر که هیچ زمانی به این میزان بازار از دلار عقب نبوده است، طبیعتا این مدل معامله‌ای که انجام می‌شود بیشتر به دلیل ترس از وضعیت آینده است و زمانی که ترسی اینچنینی در بازار حاکم است، این گپ به وجود آمده و ممکن است ادامه‌دار نیز باشد و طبیعتا این خروج هم اگر بخواهد ادامه‌دار باشد، نقدینگی وجود ندارد که بخواهد نسبت به خرید سهم جدید اقدام کند.
بزرگترین مشکلی که به‌عنوان آیتم دوم می‌توان در نظر گرفت این است که پولی که در حوزه بازار و در عرضه اولیه‌ها از بازار خارج می‌شود، مجدد جذب بازار نخواهد شد. در مقاطع قبل به دلیل اینکه خود بازار جذابیت‌هایی داشت، ناشر یا سهامدار عمده درصدی از پولی که در اصل از عرضه اولیه کسب می‌کرد را مجدد وارد بازار می‌کرد اما امروز آن جذابیت عرضه اولیه مثل گذشته دیگر وجود ندارد و به نظر می‌رسد یکی از بزرگترین دلایل این موضوع این است که باید بر روی مدل عرضه اولیه مقداری کار و تغییراتی انجام داد. در حال حاضر بر روی ۴-۳ عرضه‌ای که اتفاق افتاده تنها می‌توان اسم عرضه اولیه گذاشت اما در اصل شرکت پذیرش شده و ۲۰ درصد رشد جذاب را نیز به صندوق‌های سرمایه‌گذاری داده و آن صندوق‌ها نیز عملا یک نوسان ۲۰-۱۵ درصدی گرفته و ۵۰ درصدی که امکان فروش داشتند را نسبت به فروش آن اقدام کردند و سرمایه‌گذار جدید هم اقدام به خرید سهم نکرده است. در نهایت همانطور که گفته شد، وضعیت کنونی وضعیت باثباتی برای عرضه اولیه در شرایط فعلی نیست.

جناب آقای دکتر فرح آبادی

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی به عنوان مدیرعامل شرکت تامین سرمایه کیمیا را که سمبل بارزی از توانایی‌های ارزشمند جنابعالی است تبریک عرض می‌نمایم.

با آرزوی توفیق روزافزون
دکتر حمید اسدی

بازدارندگی تخلف یقه‌سفیدان با مصوبه جدید شورای عالی بورس

در دوازدهمین نشست گروهی خبرنگاران با مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار، محمد صادق شبانی، رئیس مرکز تدوین، تنقیح و تطبیق قوانین و مقررات بازار سرمایه سازمان بورس و ساجد حاتمی تاجیک، رئیس اداره رسیدگی به تخلفات ناشران، تشکل‌های خودانتظام و بازار به تشریح جزئیات بند چ ماده ۳۶ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور مبنی بر انتشار اسامی مدیران متخلف بازار سرمایه پرداختند.
محمدصادق شبانی گفت: مضمون بند چ احکام دائمی، تجربه‌ای موفق در کشورهای دیگر بوده و برخی از مدیران متخلف که به آنها اصطلاحا متخلفان یقه‌سفید گفته می‌شود با وجود جریمه باز هم تمایل به تخلف داشتند.
او تصریح کرد: گاه گفته می‌شد که با این اقدام سیاه‌نمایی نسبت به دولت به وجود می‌آید و این تصور را به وجود می‌آورد که مدیران متخلف غلظت زیادی دارند اما با توجه به اینکه بعضی از محکومیت‌ها بازدارندگی نداشت، افشای تخلف آنها پیش گرفته شد.
رئیس مرکز تدوین، تنقیح و تطبیق قوانین و مقررات بازار سرمایه سازمان بورس افزود: جرائم در ۸ درجه و تخلفات در ۶ درجه مختلف با درجه‌بندی و رنگ‌بندی طراحی شدند.
شبانی با تأکید بر اینکه این قانون رویکرد بازدارندگی دارد، گفت: با تصویب این مقررات، رأی‌هایی که پس از ابلاغ این مصوبه صادر می‌شود، مشمول اجرای این بند است البته در اجرای این موضوع بحث تکرار تخلف نیز حائز اهمیت بوده است. به گفته وی در آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها، مهلت ۳ ماه برای راه‌اندازی تارنمای اجرای این بستر در نظر گرفته شده است و فکر نمی‌کنم در این بازه زمانی تخلفی کشف بشود که در فرآیند قطعی رأی را پشت سر بگذارد، بنابراین این ابلاغ می‌تواند به‌طور کامل پوششی را در افشای تخلفات داشته باشد. شبانی تأکید کرد: هیچ تبعیض و استثنایی در افشای تخلف مدیران وجود ندارد و تأثیرگذاری این موضوع بستگی به همراهی افکار عمومی و مطالبه‌گری آنها دارد. اگر اصحاب رسانه در شناخت این موضوع کمک کنند، ضریب اثرگذاری این موضوع به مراتب بیشتر می‌شود.
ساجد حاتمی تاجیک نیز در این مورد گفت: ۱۰ روز پس از رای قطعی، اسامی اعلام می‌شوند و انتصاب مدیران شایسته و بازدارندگی از مهمترین اهداف در تدوین و اجرای این بند است. رئیس اداره رسیدگی به تخلفات ناشران، تشکل‌های خودانتظام و بازار ادامه داد: در رده‌بندی جرایم، در درجات خفیف اخطار داده می‌شود و در صورت تکرار تخلف، در برخی موارد اسامی منتشر می‌شود.
او درمورد ایجاد فضای گفت‌وگو و توضیح دادن مدیران نسبت به ابهامات سهامداران پیش از جرم انگاری و شناسایی تخلفات تصریح کرد: پیش از این، سامانه دیده‌بان برای ایجاد فضای گفت‌وگو راه‌اندازی شد، اما در این سامانه الزامی وجود ندارد. در عین حال برای راه‌اندازی سامانه کنفرانس مدیران که هنوز تصمیم‌گیری به الزامی یا اختیاری بودن آن گرفته نشده است، فراخوان عمومی جهت نظرسنجی انجام خواهد شد.حاتمی تاجیک در پاسخ به پرسشی مبنی بر احتمال پرداخت هزینه تخلفات از جیب سهامداران و زیان شرکت و سهامداران افزود: سهامداران باید از شرایط شرکت اطلاع داشته باشند. اینگونه آیین‌نامه‌ها به سهامداران کمک می‌کنند که با اشراف بر موضوعات نسبت به تغییر مدیریت در مجامع اقدام کنند.

با دستورالعمل جدید فرابورس؛

سرمایه‌گذاری حرفه‌ای تسهیل می‌شود

اوایل امسال بود که در دستورالعملی از طرف فرابورس ایران ویژگی‌های سرمایه‌گذار حرفه‌ای شدن مطرح شد. در این دستورالعمل ویژگی‌هایی برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای حقیقی و حقوقی بیان شده بود. حال در ۱۶ آذر ماه ۱۴۰۱ سایت فرابورس در اطلاعیه جدیدی خبر از تغییر شرایط احراز سرمایه‌گذاران حرفه‌ای داده است. به نظر می‌رسد این تغییرات به وجود آمده به بهتر شدن شرایط بازار و رونق دوباره آن کمک خواهند کرد. در جدول مقایسه‌ای زیر تغییرات به وجود آمده در شرایط احراز سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را مشاهده می‌کنید.

جدول مقایسه ای تغییرات شرایط احراز سرمایه‌گذاران حرفه ای

	شرایط احراز	بعد از اصلاح	قبل از اصلاح
حقوقی	حداقل حقوق صاحبان سهام در سه سال اخیر	بیش از ۱	بیش از ۱۰
حقوقی	میانگین ارزش پرتفوی سه سال آخر (بر اساس ارزش پرتفوی انتهای هر ماه)	بیش از ۱	بیش از ۱۰
حقوقی	گردش حساب بانکی طی ۶ ماه آخر به ازای هر ماهش	بیش از ۱	بیش از ۱۰
حقیقی	مانده حساب یا ارزش ریالی پرتفوی طی ۶ ماه اخیر در انتهای هر ماه	مساوی یا بیش از ۱	مساوی یا بیش از ۵
حقیقی	مجموع ارزش معاملات در بورس تهران یا فرابورس در ۶ ماه اخیر	حداقل ۱	ماهانه حداقل ۲
حقیقی	سبد یا دارایی تحت مدیریت (AUM)	بیش از ۰.۵	بیش از ۱
حقیقی	مدیران عامل نهادهای مالی	اضافه شدند	-
حقیقی	دارندگان مدارک علمی ارزشیابی اوراق بهادار، جامعه حسابداران رسمی کارشناسان رسمی دادگستری در رشته‌های بورس و اوراق بهادار حسابداری و حسابرسی	اضافه شدند	-
حقیقی	دارندگان مدارک کارشناسی و بالاتر در تمامی گرایش های رشته های مدیریت اقتصاد، ریاضیات مالی، حسابداری حسابرسی و مهندسی مالی	اضافه شدند	-

رویداد هفته

شهامت تخلف کمتر می‌شود

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس با اشاره به موضوع اجرای بند چ ماده ۳۶ قانون احکام دائمی کشور و پیاده‌سازی سامانه افشای تخلفات مدیران بورسی گفت: به طور کلی، در حکمرانی اقتصادی نیاز به تصمیماتی است که فضای اقتصادی را برای مردم شفاف کند.

احمد راستینه افزود: امروزه بیش از هر چیزی، نیاز به سازمان‌های شفاف و شیشه‌ای در کشور احساس می‌شود. بنابراین، سازمان بورس و اوراق بهادار نیز در تلاش است فضایی برای شفاف شدن و نقش آفرینی مدیران و همچنین نظارت مردم بیش از پیش فراهم شود که برای تحقق این امر برنامه‌ریزی قابل توجهی کرده و از نظر نمایندگان بسیار مثبت ارزیابی می‌شود. به نظر می‌رسد، به هر میزان بستر برای شفاف‌سازی روابط مالی و تجاری بیشتر باشد، تخلفات هم کمتر خواهد شد و افراد شهامت کمتری برای تخلف خواهند داشت.

نرخ «اخزا» کنترل می‌شود

سرپرست مرکز نظارت بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری سازمان بورس در مورد مصوبه‌ای مبنی بر لحاظ شدن اسناد خزانه در نصاب سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت منتشر شده توسط دولت با تضمین سازمان برنامه و بودجه، اظهار کرد: صندوق‌های سرمایه‌گذاری موظف هستند که بر اساس نصاب‌های تعیین شده در امیدنامه‌شان اقدام به سرمایه‌گذاری کنند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت باید ۴۰ درصد دارایی‌های خود را در اوراق درآمد ثابتی همچون اسناد خزانه، اوراق دولتی و یا اوراقی که توسط سازمان بورس و ارکان بازار مجوز دارند، سرمایه‌گذاری کنند.

علی اکبر ایرانشاهی افزود: شورای عالی بورس در ۲۶ مهر ۹۹ مصوبه‌ای را ابلاغ کرد و مطابق آن صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت ضمن رعایت تخصیص ۴۰ درصد از منابع خود به اوراق با درآمد ثابت، باید ۲۵ درصد دارایی‌های خود را صرف سرمایه‌گذاری در اوراق دولتی می‌کردند.

راه‌اندازی بزرگترین بازار گاز منطقه

مدیرعامل بورس انرژی ایران گفت: قیمت‌گذاری گاز طبیعی موجب شده است جذابیت این صنعت و درآمدزایی آن در کنار اثرگذاری کشورمان در بازارهای جهانی همیشه در هاله‌ای از ابهام قرار داشته باشد. درست به همین دلیل است که ورود گاز طبیعی به معاملات بورس انرژی، از ضروریات این صنعت است.

علی نقوی افزود: ایران با بیش از ۳۳ تریلیون مترمکعب ذخایر گاز، دومین دارنده ذخایر گازی دنیاست، اما هیچ سهمی از قیمت‌گذاری این کالا ندارد. در راستای حداکثرسازی منافع ناشی از فروش گاز، طراحی شاخص قیمتی و تحقق برنامه‌های جامع توسعه کشور برای راه‌اندازی فروش گاز، در بستر بورس انرژی ایران، چه به صورت فیزیکی و چه از طریق استفاده از ابزارهای مالی، منجر به بهبود مدیریت فروش گاز و شفافیت در سازوکارهای معاملاتی گاز و اصلاح رابطه مالی شرکت ملی گاز ایران و دولت می‌شود.

اثر بازدارندگی درج برچسب مجرمیت

مدیر امور حقوقی و انتظامی سازمان بورس با تاکید بر این که جرائم بورسی از جمله جرائم اقتصادی است که تبعات سنگینی در نظام اقتصادی ایجاد کرده و شفافیت، منصفانه و کارا بودن بازار را از میان می‌برد، گفت: با توجه به اینکه این موارد جرائم اقتصادی به‌شمار می‌روند و آثار آن را دارند، قانون‌گذار در قانون بازار اوراق بهادار و همچنین قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، اختیارات و ضوابط و صلاحیت‌هایی را به سازمان بورس اعطا کرده است. از جمله تبصره ۳ ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید که به موجب آن قوه قضاییه می‌تواند شکایات مطروحه توسط این سازمان را به عنوان گزارش ضابط دادگستری تلقی کند.

محمد جوانمردی افزود: بر این اساس زمانی که گزارشی به عنوان گزارش ضابط دادگستری تلقی شود، می‌تواند مورد وثوق مقامات قضایی و مبنای صدور رای قرار بگیرد.

نوبت «عرضه اولیه» بعدی کی می‌رسد

مرضیه حیدری
خبرنگار

عرضه‌های اولیه معمولا فرصت خوب و گزینه جذابی برای سهامداران هستند از حیث اینکه سهامی که معمولا در این عرضه‌ها به فروش می‌رسند، در بیشتر مواقع سودده هستند و طرفداران زیادی دارند. از ابتدای سال جاری قرار بر این بود که تا پایان سال تعداد ۱۵ شرکت عرضه اولیه سهام انجام دهند که تاکنون و با گذشت حدود ۹ ماه از سال تعداد ۱۲ شرکت عرضه اولیه انجام داده‌اند که شامل نمادهای حگهر، فروسیل، آسیاتک، ددانا، سآبیک، فغدیر، کایزد، تپسی، فرود، گلدیر، درازی و وطوبی است.

همچنین چندی پیش در پی تصمیماتی که توسط هیات مدیره سازمان بورس در جلسه فوق‌العاده‌ای گرفته شد، قرار بر این شد که عرضه‌های اولیه تا زمان پایداری شرایط بازار متوقف شوند، اما در اینجا این سوال مطرح می‌شود که مگر ماهیت عرضه‌های اولیه به گونه‌ای نیست که به بزرگتر شدن بازار، افزایش آمار معاملات، ایجاد درآمدزایی برای ارکان بازار و از سوی دیگر به تامین مالی شرکت‌های عرضه‌کننده کمک می‌کنند و همچنین اینکه سرمایه‌گذاران هم به جای اینکه سرمایه‌های خود را به بازارهای غیرمولد منتقل کنند، با خرید عرضه‌های اولیه به رونق تولید کمک می‌کنند. علاوه بر این، آمارهای جهانی نشان‌دهنده این است که عرضه‌های اولیه حتی در شرایط بد و وخیم بازار هم وجود داشته است هرچند در مواقعی شاید تعداد عرضه‌ها کمتر شده باشد اما متوقف نشده است.

گذشته از تمامی مواردی که گفته شد، سال‌هاست که زمزمه‌هایی مبنی بر حضور استارتاپ‌ها در بورس از گوشه و کنار شنیده می‌شود اما در سال‌های اخیر این اتفاق بیش از پیش مطرح شده است. در اواخر خرداد سال ۱۴۰۰ رئیس سابق سازمان بورس اعلام کرد، در این سازمان به دنبال ورود پنج استارتاپ به بورس بودند، اما موانعی که عمدتا از بیرون تحمیل شده‌اند از به نتیجه رسیدن این موضوع، جلوگیری کرد. با این حال تاکنون تنها یک استارتاپ موفق به عرضه شده است و باوجود پیگیری‌ها در این زمینه، از نهاد مسئول یعنی فرابورس و همچنین مقام‌های مسئول سازمان پاسخی دریافت نشد.

عرضه اولیه‌ها باید جذاب باشد

محمدنوربخش، کارشناس بازار سرمایه در این باره گفت: عرضه‌های اولیه اگر برای حقیقی‌ها به صورتی جذاب عرضه شوند، آنها اقدام به خرید می‌کنند و سپس وارد بازار سرمایه می‌شوند، به ویژه افرادی که تا به حال وارد این بازار نشده‌اند.

اما اگر عرضه، عرضه کوچک و همچنین عرضه گرانی باشد که بخواهد حجم نقدینگی بازار را به سمت خود بکشد، مفید نخواهد بود. بنابراین موفقیت آن بستگی به شرایط و نوع عرضه اولیه دارد. همچنین عرضه‌ای برای بازار جذاب است که قیمت آن نسبت به عرضه پایین باشد.

در ادامه بازار سرمایه نیز باید به گونه‌ای باشد که کشش عرضه‌ها را داشته باشد، یعنی پول در بازار موجود و عرضه اولیه نیز جذاب باشد که پول را جذب کند و این دو در کنار هم می‌تواند عامل موفقیت بازار سرمایه باشد.

عرضه‌های اولیه غیرمنطقی

باقر خادمی، دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز با اشاره به اینکه عرضه‌های اولیه قاعدتا در این شرایط بازار که نقدینگی مشکل اصلی بازار است، خیلی منطقی نیست، گفت: به نظر می‌رسد بهتر است این موضوع انجام نشود و در حال حاضر که جلوی این اقدام به نوعی گرفته شده، هرچند که دیر است، اما عملی منطقی است.

در حالی که شرایط بازار سرمایه به گونه‌ای است که ارزش معاملات بسیار پایین است، به نظر می‌رسد در صورتی انجام عرضه‌های اولیه مناسب است که از بین انواع مختلف عرضه‌های بزرگ، عرضه‌های کوچک و متوسط، عرضه‌های اولیه کوچک در شرایطی که ارزش معاملات بالای ۵ هزار میلیارد تومان باشد، منطقی‌تر است.

همچنین اگر ارزش معاملات بالای ۱۰ هزار میلیارد تومان باشد عرضه‌های متوسط و بزرگ نیز مشکلی نخواهند داشت. در حال حاضر که ارزش معاملات کمتر از ۵ هزار میلیارد تومان است، هیچ یک از انواع عرضه‌های اولیه منطقی نیست و باید دید که آیا ارزش معاملات به بالای این اعداد خواهد رسید یا خیر. اگر این امر اتفاق بیفتد عرضه‌های‌اولیه می‌تواند به بازار کمک کننده نیز باشد.

دیدگاه

عرضه‌اولیه خوب عامل بازگشت اعتماد

احسان مرادی
مدیرعامل تامین سرمایه کاردان

به طور مشخص عرضه اولیه به صورت سنتی در کشور به این صورت جا افتاده است که می‌توانند برای بازار سرمایه رونق داشته باشند، به ویژه سهامداران خرد نیز علاقه‌مند هستند چون یک بازده ۱۵-۱۰ درصدی بعد از عرضه فراهم می‌شود. در دنیا نیز به همین صورت است و زمانی که ipoهای عمده شکل می‌گیرد، شرکت‌ها پس از آن به واسطه اینکه شناخته شده نیستند و برای نخستین بار وارد بازار سرمایه می‌شوند معمولا یک بازه کوتاه‌مدت نصیب سهامداران خود می‌کنند و به نظر می‌رسد اگر عرضه‌اولیه جذاب باشد و توسط شرکتی که پتانسیل خوبی دارد، انجام شده باشد، می‌تواند بازدهی خوبی از لحاظ سود نقدی و توزیع سود در سنوات آتی داشته باشد. اگر یک برنامه تبلیغاتی خوب در این زمینه صورت بگیرد، به مرور می‌تواند سهامداران خردی که حضورشان را در یکی دو سال گذشته در بازار سرمایه از دست داده‌ایم، بازگرداند.

در کل این اقدام، اقدام قابل قبولی است اما شرایط لازم باید وجود داشته باشد.

شرایط فعلی بازار سرمایه برای همگان روشن است و عمدتا به دلیل اینکه سهامداران خرد در چندین سال گذشته بی‌انگیزه شده‌اند و چندین بار وارد شدند و به دنبال آن ضرر کردند و پس از آن بی‌انگیزه شدند، دوباره زمان خواهد برد تا این دست از سهامداران مجدد جذب و وارد بازار سرمایه شوند و با گذشت زمان تنها راه همین است که عرضه‌ها جذاب شوند و سودآوری خوبی در بلندمدت داشته باشند تا سهامداران دوباره وارد بازار شوند و اقدام به خرید کنند و اعتمادها به بازار جلب شود. به نوعی باید آینده برای سهامداران پیش‌بینی‌پذیر شود و هر روزه با یک اتفاق و دستورالعمل و نوسان جدیدی مواجه نشوند و بازار اگر برای سهامداران پیش‌بینی‌پذیر شود، می‌تواند به مرور سهامداران را جذب کند.

فرابورس

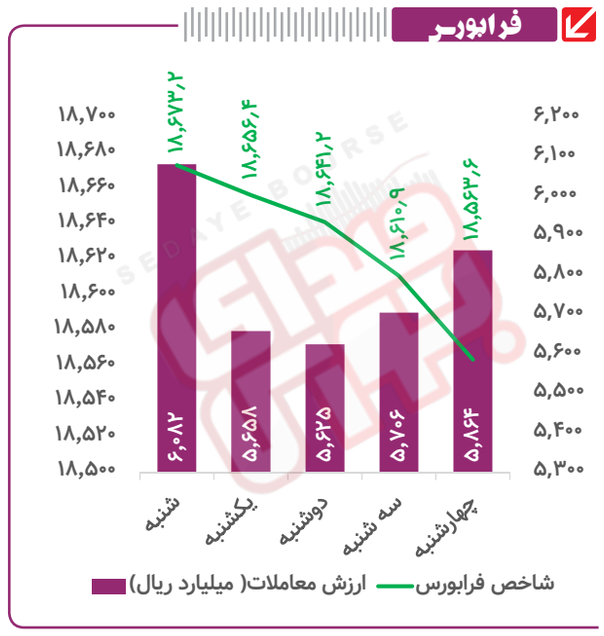

یادداشت

قطعی گاز ناشی از چیست؟

علی جبل‌عاملی
کارشناس بازار سرمایه

مسأله قطع گاز صنایع به‌رغم مغایرت با ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب‌وکار چند سالی است که گریبان‌گیر صنایع کشور شده و موجب کاهش تولید و اختلال در روند کسب‌وکارها شده است. ماده ۲۵ به صراحت بیان می‌دارد که در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابرات، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش‌بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز یا مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکت‌های خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارت‌های وارده به این شرکت‌ها ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند.

این مشکل ناشی از دو مقوله تأمین و توزیع گاز است که به‌رغم در اختیار داشتن منابع زیاد توان ما را برای حل این مشکل کاهش داده است. در زمینه تأمین و تولید باید توجه داشت که مخازن بعد از مدتی دچار کاهش فشار می‌شوند که روند تولید را کاهش می‌دهند و نیاز به سرمایه‌گذاری دارد. توزیع نیز همانند تولید نیازمند سرمایه‌گذاری است تا هم خطوط فرسوده بازسازی شوند و هم ظرفیت خط جنوب به شمال افزایش پیدا کند که در صورت عدم تحقق این امر در آینده علاوه بر استان‌های شمالی، استان‌های مرکزی نیز درگیر این مسأله می‌شوند. علاوه بر سرمایه‌گذاری، مشکل دیگر در عدم امکان استفاده از فناوری‌های جدید است که به‌واسطه تحریم‌ها امکان بهره بردن از روش‌های مختلف انتقال فناوری از جمله همکاری با شرکت‌های بزرگ بین‌المللی به آسانی میسر نیست. گرچه معتقدم که در طول این سال‌ها بهینه‌سازی مصرف هم صورت نگرفته است. این بهینه‌سازی هم می‌تواند در سطح منازل و ادارات باشد و هم در سطح صنایع. به همین دلیل است که در فصل سرد سال برای مدیریت تقاضا گاز صنایع قطع یا محدود می‌شود و به نظر می‌رسد قبل از حل این مشکلات نباید تنها به دنبال آزادسازی قیمت‌ها و یا افزایش آنها بود چون تا منشأ کمبودها حل نشود افزایش قیمت‌ها تنها یک مسکن و بحث انحرافی است. در میان پتروشیمی‌ها شاید بیشترین زیان متوجه تولیدکنندگان متانول و اوره‌سازهاست. این محدودیت در ابتدا به پتروشیمی‌های با خوراک متان آسیب می‌زند و سپس به مصرف‌کنندگان خوراک اتان. اما سایر صنایع مانند تولیدکنندگان آهن اسفنجی، گندله و یا سیمان نیز از این رویداد متأثر می‌شوند. گرچه امسال برخلاف سال‌های گذشته با حجم زیادی از قطعی برق در تابستان روبه‌رو نبودیم اما به نظر می‌رسد که در زمستان این صنایع نیز با قطع گاز جدی مواجه هستند.

بنابر آمار اعلامی سقف مصرف گاز زنجیره فولاد از ۴۰ به ۱۵ میلیون متر مکعب و سیمان از ۲۴ به ۶ میلیون متر مکعب کاهش می‌یابد که منجر به افت تولید این واحدها می‌شود. در این میان تنها صنعت سیمان و نیروگاهی می‌توانند از سوخت مایع به‌رغم آلودگی‌های زیست محیطی استفاده کنند که آن هم می‌تواند با محدودیت‌های حمل و نقل جاده‌ای و ریلی مواجه شود. بنابراین قطعی گاز ناشی از عدم توسعه میادین و خطوط انتقال گاز به‌واسطه نبود سرمایه‌گذاری، فناوری و برنامه‌ریزی علاوه بر تحت تأثیر قرار دادن تولید صنایع، بر درآمد و قیمت سهام نیز تأثیرگذار خواهد بود و این زیانی است که ناخواسته به سهامدار این شرکت‌ها تحمیل می‌شود و هیچ راهکاری هم برای جبران این زیان بیان نمی‌شود. بنابراین در صورتی که فکری برای این معضل نشود اثر مخرب آن هر سال نسبت به سال قبل تشدید می‌شود و علاوه بر خود این چهار گروه صنعت اصلی، سایر صنایع وابسته از جمله حمل و نقل و ساخت و ساز را نیز دچار مشکل می‌کند.

داستان قطع گاز تکرار شد

عصر یخبندان

دستور قطع گاز ۱۰ شرکت پتروشیمی صادر شد

ملیکا حمزه‌ئی
خبرنگار

هنوز چند ماهی از چالش قطع برق شرکت‌های سیمانی در بازار سرمایه نگذشته که با شروع موج سرما، هراس قطعی گاز هم به جان این شرکت‌ها و به خصوص پتروشیمی‌ها افتاده است. داستانی تکراری که هر سال بلای جان پتروشیمی‌ها می‌شود و خسارت‌های سنگینی به این واحدهای تولیدی وارد می‌کند به‌طوری که برخی از آنها چاره‌ای جز خاموشی ندارند. با تشدید مصرف گاز خانگی و همچنین افزایش مصارف نیروگاه‌ها در فصل زمستان بزرگترین صنعت حاضر در بورس که جزو ارزآورترین صنایع کشور نیز محسوب می‌شود با اعمال محدودیت گازرسانی مواجه خواهد بود و بر این اساس کاهش تولید یکی از چالش‌هایی است که گریبان‌گیر این صنعت می‌شود. ضمن آنکه وقتی تولید متوقف می‌شود، صادرات هم کاهش می‌یابد و درنهایت بر عملکرد مالی این شرکت‌ها تأثیر می‌گذارد؛ بر همین مبنا قیمت سهام شرکت‌های پتروشیمی حاضر در بورس هم افت پیدا می‌کند.

ضد و نقیض‌هایی از قطعی گاز

خبر بستن شیر فلکه گاز پتروشیمی‌ها در سال جاری با تأیید و تکذیب‌های پی در پی مواجه بود تا جایی که در ۱۱ آذر ماه ۱۴۰۱ خبر «آغاز قطعی گاز پتروشیمی‌ها و خارج شدن بخشی از پتروشیمی‌های عسلویه از مدار تولید» منتشر شد اما دو روز بعد از آن دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی اعلام کرد: تاکنون هیچکدام از پتروشیمی‌ها با قطع گاز مواجه نشده‌اند، اما اعلام شده که آمادگی لازم برای این مسأله ایجاد شود.

به گفته وی، میزان آمادگی بستگی به سردی هوا و میزان مصرف گاز در کشور دارد، فعلا دستوری مبنی بر قطع و یا اعمال محدودیت تحویل گاز به پتروشیمی‌ها اعلام نشده است و اگر قرار باشد محدودیتی اعمال شود، قطعا قبل از وقوع، اعلام می‌شود ضمن آنکه سال گذشته عدم‌النفع پتروشیمی‌ها از قطع گاز و یا اعمال محدودیت حدود ۶۸۰ میلیون دلار بود یعنی این میزان تولید و صادرات صورت نگرفت.

در این میان دقیقا روز بعد از این مصاحبه مدیر کنترل تولید در نامه‌ای به مدیر دیسپچینگ شرکت گاز دستور قطعی گاز ۱۰ مجتمع مرجان، مسجد سلیمان، زاگرس، شیراز، فن‌آوران، مارون، بندر امام، فجر، پردیس و متانول کاوه با میزان کاهش به ترتیب ۴/۱، ۲، ۱/۵، ۱، ۰/۴، ۰/۴، ۰/۵، ۱، ۱ و ۴/۳ میلیون متر مکعب را داد. در این نامه آمده است: باتوجه به اعلام شرکت گاز مبنی بر محدودیت مصرف گاز طبیعی در صنعت پتروشیمی، میزان کاهش و مصرف گاز پس از آن اعلام می‌شود. میزان مصرف گاز به ۵۵ میلیون متر مکعب در روز خواهد رسید. علاوه بر محدودیت‌های اعلام شده، به سایر شرکت‌ها نیز کاهش مصرف گاز و درصورت امکان استفاده از سوخت مایع ابلاغ شده است. همچنین در شانزدهم آذر ماه سال جاری خبر آمد که قطعی گاز سراغ پتروشیمی خراسان هم آمد و ۳۰ درصد از ظرفیت تولیدی این شرکت کم می‌شود.

سخنان تکراری

این در شرایطی است که اوایل آذر ماه یکی از اعضای کمیسیون انرژی مجلس با بیان عزم جدی مجلس و دولت برای مدیریت مصرف گاز تأکید کرد: محور حرکت مجلس و دولت این است که نه ضرری به صنایع با قطعی گاز وارد شود و نه در حوزه خانگی با کمبود مواجه شویم.

نکته جالب توجه دیگر اینکه در این بین مجلس شورای اسلامی به دولت اعلام کرده است از شرکت‌های پتروشیمی تقاضا کند برنامه تعمیر و نگهداری خود را به زمستان موکول کنند!

دومینوی زمستانی

در این میان قطعی گاز نه تنها پتروشیمی‌ها را با چالش مواجه می‌کند بلکه تأثیر منفی آن به صنایع پایین‌دستی وابسته به گاز هم می‌رسد به‌طوری که با توجه به اعلام مدیرعامل شرکت گاز مبنی بر اینکه اگر مصرف کنترل نشود، ممکن است حتی با کاهش گازرسانی به نیروگاه‌ها مواجه شویم که در این صورت کاهش گاز تولیدی به نیروگاه‌ها هم منجر به کاهش تولید برق می‌شود و بر همین مبنا دوباره جریان قطعی برقی که تازه سیمانی‌ها و فولادی‌ها از آن خلاص شده بودند، اتفاق می‌افتد.

ترکش به سیمانی‌ها هم اصابت کرد

درست یکی دو روز بعد از خبر اعمال محدودیت برای پتروشیمی‌ها، شرکت پارس فولاد سبزوار با نماد «فسبزوار» در نامه‌ای خطاب به رئیس اداره نظارت بر ناشران گروه صنعتی و معدنی سازمان بورس و اوراق بهادار از توقف کلیه فعالیت‌های تولیدی به دلیل قطع گاز خبر داد.

متن اطلاعیه این شرکت که در کدال منتشر شده، به این شرح است: با توجه به اخطاریه‌های واصله از شرکت ملی گاز مبنی بر رعایت محدودیت مصرف گاز و حساسیت و اهمیت موضوع تأمین انرژی در فصل سرد سال و ناترازی عرضه گاز طبیعی و مصوبات نهادهای بالادستی در راستای تأمین پایدار گاز مصرف‌کنندگان بخش خانگی و عمومی، قطعی گاز و توقف کامل فعالیت تولیدی این شرکت را به استحضار می‌رساند. در همین راستا به‌رغم پیگیری‌ها و مکاتبات به عمل آمده با شرکت ملی گاز، زمان دقیق وصل مجدد گاز و شروع فعالیت شرکت میسر نیست. بنابراین در این شرایط، پیش‌بینی می‌شود قطع موقتی گاز حداکثر تا پایان بهمن ماه سال ۱۴۰۱ به طول بیانجامد. شایان ذکر است با توجه به افشاهای انجام شده در گذشته مبنی بر پیش‌بینی تولید ۶۵۰ هزار تن آهن اسفنجی در سال مالی ۱۴۰۱ و قطعی گاز در این مقطع زمانی، تولید شرکت در سال مالی ۱۴۰۱ نهایتاً ۶۳۰ هزار تن پیش‌بینی می‌شود. همچنین با توجه به اتمام سال مالی ۱۴۰۱ این شرکت در پایان آذر ماه و میسر نبودن پیش‌بینی دقیق تاریخ وصل مجدد گاز شرکت در فصل زمستان، پیش‌بینی‌ها و برنامه‌های آتی شرکت در حال تدوین است که متعاقباً به استحضار می‌رسد.

پیش از این هم مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران اواخر آبان ماه ۱۴۰۱ اعلام کرده بود: در حال حاضر مقداری از کمبود گاز را طریق مدیریت تأمین گاز صنعت سیمان جبران می‌کنیم، به‌گونه‌ای که سوخت دوم که مازوت است را به این بخش تحویل داده‌ایم تا تولید متوقف نشود، مقدار دیگر را از طریق مدیریت میزان مصرف گاز نیروگاه‌ها کنترل می‌کنیم.

گاز به حال خود رها شده است

ازجمله مهمترین دلایل پیش آمدن تمامی این تهدیدها این است که سال‌هاست سرمایه‌گذاری کلان و مناسبی در بخش تولید گاز برای توسعه و حفظ روند تولید پایدار نداشته‌ایم.

شش ماه سخت

فرهاد جوانمردی کاشانی، کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این پرسش که در صورت قطعی گاز پتروشیمی‌ها مانند زمستان‌های قبلی چه تهدیدهایی پیش‌روی شرکت‌های این صنعت است، تصریح کرد: فاصله قابل توجه بین نرخ ارز سامانه نیما و دلار آزاد و تداوم این فاصله، افت قیمت‌های کامودیتی در جهان و در این راستا احتمال قطعی گاز که موجب افت تولید محصول می‌شود وضعیت پتروشیمی‌ها را در شش ماهه دوم نسبت به شش ماهه اول شکننده‌تر می‌کند یعنی شرکت‌ها در نیمه دوم سال در صورت تداوم عوامل مذکور کاهش سودآوری خواهند داشت. او در ادامه گفت: البته شدت این کاهش بستگی به این دارد که چه مدت زمانی قصد داشته باشند به شرکت‌های پتروشیمی گاز ندهند.

جوانمردی افزود: در این میان اگر overhaul تابستان را در زمستان انجام دهند، می‌توانند قسمتی از کاهش تولید را در فصل تابستان پوشش دهند. ولی قطعا این بازه زمانی سه ماهه برای شرکت‌هایی که در شرایط overhaul نیستند و به خاطر نبود گاز با کاهش یا قطع تولید روبه‌رو هستند، به شکل جدی سودآوری آنها را تهدید می‌کند به طوری که این صنعت بورسی ارزنده و تاثیرگذار با عدم اقبال روبه‌رو می‌شود.

افت قیمت در کمین است؟

حامد فقرایی، تحلیلگر و کارشناس بازار سرمایه درمورد ارزیابی خود از تأثیر قطعی گاز پتروشیمی‌ها بر این صنعت گفت: به‌طور معمول بازار سرمایه به قطعی برق در تابستان و قطعی گاز در زمستان عادت کرده است. در صورتی که شرکت‌های بزرگ پتروشیمی مانند اوره‌ای و متانولی که از گاز طبیعی به عنوان ماده اولیه استفاده می‌کنند، قادر به تأمین بازارهای جهانی و حفظ سطح عرضه خود نباشند، می‌تواند افزایش قیمت محصولات آنها را در بازار جهانی موجب شود. حال باید دید چه شرکت‌هایی در ایران و تولیدکننده این دو محصول، موجودی انبار قابل توجهی در اختیار دارند. در صورتی که چنین شرکتی وجود داشته باشد، می‌تواند با افزایش سودآوری همراه شود و یا حداقل بخشی از زیان عدم تولید خود ناشی از قطع گاز را به واسطه فروش محصول در قیمت‌های بالاتر، جبران کند.

او ادامه داد: البته در خصوص متانول با توجه به آنکه شرایط نگهداری سخت‌تری دارد و نیازمند مخازن خاصی است، انبار کردن در حجم بالا، موضوعیت ندارد و صرفا باید تنها منتفع قطعی گاز شرکت‌هایی مانند زاگرس و فن‌آوران را، شرکت خارک دانست، زیرا با توجه به موقعیت آن که در جزیره خارک بوده و امکان انتقال گاز مصرفی آن به داخل خاک کشور وجود ندارد و تنها راه برای استفاده از آن، فروش به این شرکت است، می‌توان امیدوار بود همچنان به تولید ادامه دهد. فقرایی افزود: در دسته محصولات پلی الفینی نیز، ایران چندان وزن بالایی از تجارت آن را در اختیار ندارد، بنابراین نمی‌تواند قطعی گاز در این بخش و عدم تولید شرکت‌ها، کمک شایانی به بالا رفتن قیمت محصولات از پیش تولید شده کند.

این کارشناس بازار سرمایه درمورد تغییرات قیمتی در سهام شرکت‌های پتروشیمی هم‌زمان با قطعی گاز تصریح کرد: شرکت‌هایی مانند پتروشیمی زاگرس و پتروشیمی فناوران که نمی‌توانند موجودی انبار زیادی داشته باشند، با تعطیلی مواجه می‌شوند که در این صورت افت قیمت پیدا می‌کنند و البته درست‌تر آن است که بررسی شود، آیا افت‌های مد نظر، پیشتر روی داده است یا به اصطلاح بازار از پیش اثر قطعی گاز را بر روی قیمت منعکس کرده است یا خیر. در صورتی که منعکس شده باشد، نمی‌توان انتظار داشت افت چندانی را به همراه داشته باشد (صرفا بابت قطعی گاز). درمورد اوره و آمونیاکی‌ها هم به موجودی آنها بستگی دارد. بر این اساس در صورتی که موجودی داشته باشند به میزان افزایش قیمت محصولاتشان بر سودآوری آنها اضافه یا از زیان عدم تولید آنها کاسته می‌شود و برای شرکت‌هایی هم که در بازارهای جهانی وزنی ندارند یا اینکه نبودشان در بازارهای جهانی خللی ایجاد نمی‌کند، اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد و تنها با قطعی گاز تولید نمی‌کنند و بر همین مبنا درآمدشان با کاهش همراه می‌شود.

تعداد شرکت‌ها بر اساس تغییر هفتگی ارزش بازار

۸۶	۷	۷۱

صنایع پر نوسان - فرابورس

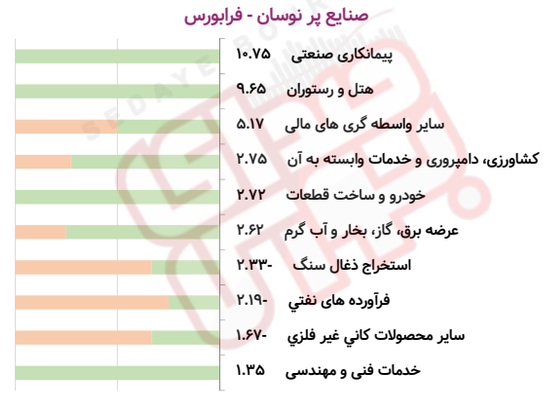

۱۰ سهم پر نوسان در فرابورس - مثبت

نماد	نوسان (درصد)	ارزش بازار (میلیون ریال)	ارزش معاملات (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به هفته قبل
بخاور	۱۶.۸۹	۶,۴۷۷,۶۰۰	۳۲۹,۴۷۱	۱۱.۹۹
سدبیر	۱۵.۶۴	۵,۱۳۷,۵۰۰	۱۹۲,۱۴۸	۱۴.۸۷
زدشت	۱۵.۵۷	۱۵,۰۰۷,۵۰۰	۱۳۷,۴۷۶	۱۵.۲
درازی	۱۴.۹	۱۸,۶۶۰,۰۰۰	۱۹۶,۴۹۶	۱۵.۴۷
گدنا	۱۳.۸۸	۱۹,۶۹۵,۰۰۰	۵۹۵,۷۳۰	۲۰.۷۹
غفارس	۱۲.۰۷	۹,۰۴۶,۴۷۸	۲۵۲,۹۶۳	۱۵.۲۱
وهور	۱۱.۲۳	۹۸,۳۴۳,۵۸۱	۴۹,۸۵۹	۱۱.۶۵
بالاس	۱۰.۷۵	۳,۳۲۲,۵۰۰	۲۳۳,۴۷۴	۱۰.۴۷
سمگا	۹.۲	۵۷,۰۰۰,۰۰۰	۱,۱۳۳,۷۱۹	۶.۷۴
ولبهمن	۹.۱۱	۷,۱۶۴,۸۰۰	۵۳۶,۹۸۶	۱۳.۸۹

۱۰ سهم پر نوسان در فرابورس - منفی

نماد	نوسان (درصد)	ارزش بازار (میلیون ریال)	ارزش معاملات (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به هفته قبل
ثالوند	-۸.۲	۵,۳۷۶,۰۰۰	۵۱۹,۳۹۶	-۱۰.۰۴
سپیدار	-۶.۰۷	۱۴,۰۷۰,۰۰۰	۶۲,۵۵۶	-۵.۸۵
وتعاون	-۵.۷۹	۷,۵۶۰,۰۰۰	۵۰,۱۸۴	-۶.۶۷
تپسی	-۵.۶۷	۹,۹۹۸,۰۲۲	۱۱۳,۹۵۹	-۷.۰۵
ودی	-۵.۶۱	۲۴,۴۴۲,۶۰۰	۱۶۷,۶۲۴	-۷.۱۲
آ س پ	-۴.۸۹	۴,۴۹۰,۰۰۰	۵۱,۸۹۸	-۴.۸۹
زنگان	-۴.۷۴	۴,۸۲۵,۰۰۰	۲۱۰,۸۴۰	-۴.۷۴
وسبحان	-۴.۵۵	۱۴,۳۸۳,۲۰۰	۴۵۰,۹۳۹	-۵.۲۹
زاگرس	-۴.۴۳	۲۶۱,۴۸۰,۰۰۰	۱۸۲,۲۳۱	-۵.۲۶
دبالک	-۴.۳۳	۴,۹۲۸,۰۰۰	۷۶,۵۹۳	-۷.۶۵

افزایش دامنه نوسان اثربخش بود؟

نگین عظیمی
خبرنگار

بورس، بازاری رقابتی است که در آن قیمت سهام توسط افراد فعال بازار و با مکانیسم عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. بنابراین نهادها و ابزارهای مختلفی نوسانات این بازار را کنترل می‌کنند که یکی از این ابزارها، دامنه نوسان است.

در سال‌های گذشته اما بیشتر فعالان و مسئولان بازار سرمایه بر این باور بودند که با افزایش یا حذف دامنه نوسان، بورس ما حرفه‌ای‌تر شده و رشد خواهد کرد. بر همین اساس از اوایل سال ۱۴۰۱ سازمان بورس تصمیم به افزایش فصلی دامنه نوسان گرفت. در حال حاضر و پس از گذشت نزدیک به ۹ ماه از این افزایش تدریجی، دامنه نوسان در مثبت و منفی ۷ قرار دارد. حال اما این سوال مطرح است که آیا دامنه نوسان از زمان شروع روند افزایشی تا به حال چه تاثیراتی بر بازار داشته و توانسته به اهداف مدنظر خود برسد؟

دامنه مجاز نوسان به حدود سقف و کف قیمتی گفته می‌شود که هر سهم در هر روز معاملاتی می‌تواند داشته باشد. در تاریخچه شرکت بورس بالا و پایین شدن دامنه نوسان اتفاق تازه و جدیدی نیست.

برای مثال در سال ۱۳۸۴ دامنه نوسان به پنج درصد رسید اما با تصویب قانون جدید بورس و اوراق بهادار، دوباره دامنه به دو درصد تغییر کرد.

تغییرات دامنه نوسان اما به همین منوال نگذشت و در سال‌های بعد از آن هم این دامنه افزایش داشت. فعالان بازار معتقد بودند که دامنه نوسان مانع روان شدن معاملات در بازار شده و تعادل آن را از بین برده است. بنابراین اوایل سال ۱۴۰۱ سازمان افزایش فصلی دامنه نوسان را اعمال کرد تا از این طریق بتواند به طور تدریجی آن را حذف کند. حال در اواخر فصل پاییز دامنه نوسان مثبت و منفی ۷درصد است.

سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که از زمان شروع روند افزایشی دامنه نوسان تغییر مثبتی در بازار به وجود آورده است یا دامنه نوسان به تنهایی می‌تواند عاملی برای رشد بازار باشد یا خیر؟ بر این اساس کارشناسان ابعاد مختلف این موضوع را واکاوی کردند.

دامنه نوسان باعث افزایش نقدشوندگی

مهدی ساسانی
کارشناس بازار سرمایه

با توجه به حجم نقدینگی کمی که در حال حاضر در بازار سرمایه وجود دارد، افزایش دامنه نوسان در مقطع فعلی صرفا باعث بالا رفتن حجم معاملات و نقدشوندگی شده و می‌توان گفت رونددهی به سهم‌ها کاهش پیدا کرده است. علت هم این است که با توجه به اینکه بازار سرمایه ما بازاری صف‌نشین است و فرهنگ صف‌نشینی هنوز در آن وجود دارد، دامنه نوسان ۷ درصدی در مدت دو روز می‌تواند ۱۴ درصد قیمت برخی نمادها را بالا یا پایین ببرد که باعث افزایش نقدشوندگی شده است. به همین علت شاهد صف خریدها یا صف فروش‌های دائمی در بازار نیستیم.

این موضوع به نوعی هم می‌تواند خوب و هم بد باشد. از این حیث خوب است که هیجان بازار را کمتر کرده و از طرفی قاعده صف‌نشینی را کاهش می‌دهد. اما در طرف دیگر با توجه به وجود ربات‌ها، الگوریتم‌ها، بازارگردان‌ها و همه کسانی که از این ابزارها برای نوسان گرفتن استفاده می‌کنند، بستری برای نوسان‌گیری اینها ایجاد شده است. همچنین می‌دانیم جدال بین ربات و انسان جدال نابرابری است و ربات همیشه برنده است. در بحث نوسان‌گیری هم می‌بینیم در نمادهای ۷ درصدی خرید و فروش‌هایی که توسط ربات‌ها و الگوریتم‌ها انجام می‌شود، بیشتر با جنبه نوسان‌گیری بر روی نمادها در حال اتفاق افتادن است. در کل اما باید گفت ما از استانداردهای جهانی به شدت فاصله داریم و نمی‌توانیم صرفا با بحث دامنه نوسان ادعا کنیم که به سمت جهانی شدن پیش می‌رویم. در صورتی که بازار پویا بوده، حجم ارزش معاملات بالا برود، بازار باز باشد، دستکاری قیمت آن کمتر شود و همه فاکتورها رعایت شود و در کنار آن، افزایش دامنه نوسان را داشته باشیم، می‌تواند در این بازار مثبت ارزیابی شود. درواقع دامنه نوسان عاملی در کنار بقیه عوامل است و تا زمانی که بقیه عوامل به سمت بهبود یا ارتقای کیفیت نرفته باشند، صرفا با زیاد کردن دامنه نوسان نمی‌توان گفت که در حال پیش بردن بازار به سمت مثبتی هستیم. در حال حاضر بازار مدتی است که شرایط مثبتی دارد و الگوریتم‌ها نوسانات مثبت در بازار می‌گیرند اما روزی که بازار بخواهد روند اصلاحی بگیرد، همین موضوع می‌تواند گریبان‌گیر بازار سرمایه شود.

دامنه نوسان ارزش ذاتی سهام را مشخص نمی‌کند

امیر سیرانی
مدیر سبد سبدگردان الگوریتم

دامنه نوسان در بورس تهران یکی از موضوعاتی است که همیشه مورد توجه اهالی بازار سرمایه قرار داشته است. طبق مصوبه شورای عالی بورس، دامنه نوسان در برخی نمادهای بازار سهام افزایش یافته است.

در هفته‌های گذشته دامنه نوسان بازار اول بورس و فرابورس برای برخی نمادها از ۶ درصد به ۷ درصد افزایش یافت و طبق مصوبه قرار است تا پایان سال این محدودیت به ۱۰ درصد برسد.

این افزایش به خودی خود می‌تواند فرآیند مثبتی را در معاملات سهام ایجاد کند و امید می‌رود که این تصمیم در نهایت به ورود نقدینگی و افزایش عمق بازار منجر شود. اما نکته‌ای که وجود دارد، این است که کلیت بازار به دلایل دیگر مانند افزایش نرخ اوراق بدون ریسک، کم اعتمادی سرمایه‌گذاران و... دچار ضعف معاملات شده به طوری که بعد از یک دوره حمایت از بازار سرمایه و ثبت معاملات روزانه بالای پنج هزار میلیارد تومان دوباره ارزش معاملات به زیر سه هزار میلیارد کاهش یافته است.

در واقع می‌توان بیان کرد که افزایش دامنه نوسان می‌تواند بستر افزایش نقدشوندگی و افزایش عمق بازار را فراهم کند اما ماهیت افزایش معاملات معلول عوامل دیگر همچون اقبال سرمایه‌گذاران از بازار سرمایه است.

یا به عبارت دیگر دامنه نوسان و سایر مکانیسم‌های محدودکننده عملیات بازار مانند حجم مبنا یا حد اعتبار به طور مستقیم تاثیری بر ارزش ذاتی سهام ندارد و سودآوری شرکت‌ها و سطح نرخ بهره و رشد سودآوری است که ارزش سهام را تعیین می‌کند.

در واقع وجود دامنه نوسان یک عامل محدودکننده برای بازار سرمایه است که در جهت کاهش دستکاری قیمتی ایجاد شده است اما مهمترین مشکل وجود دامنه نوسان، زیر سوال بردن منطق بازار سرمایه است زیرا قیمت‌ها در مسیر تعادل با اطلاعات جدید، با اصطکاک مواجه می‌شوند؛ این مسئله ورود و خروج سرمایه‌گذار، نقدشوندگی و حجم معاملات را کاهش می‌دهد.

تاخیر درکشف قیمت

پیش از تصویب قانون افزایش دامنه نوسان فعالان بسیاری معتقد بودند که دامنه نوسان محدود مانع رشد بازار شده است و در صورت افزایش آن وضعیت بازار تغییر خواهد کرد. بر این اساس در گفت‌وگویی با احسان حاج‌علی‌اکبر، مدیرعامل سبدگردان سینا به بررسی تاثیرات دامنه نوسان محدود و عوامل کمک‌کننده به رونق دوباره بازار در کنار افزایش دامنه نوسان پرداختیم.

***

*** افزایش دامنه نوسان چه تاثیراتی بر بازار دارد؟**

افزایش دامنه نوسان یک خواسته و مطالبه جدی فعالان بازار بود که به واقعیت نزدیک شد. دامنه نوسان بالا به شدت بازار را کاراتر خواهد کرد و احتمال پروژه‌سازی سهام را از بین خواهد برد. صف‌نشینی به خصوص تشکیل صف‌های فروش که به شدت، ترس ایجاد می‌کند، برچیده خواهد شد. اگر صف نباشد، تحلیل جایگاه بهتری پیدا می‌کند و تصمیم‌گیری‌های افراد نمی‌تواند بر اساس صف خرید و صف فروش باشد. اصولا تشکیل صف خرید یا فروش از نظر رفتاری و روانی، اثر قابل توجهی بر روی تصمیم‌گیری افراد و افزایش هیجان معامله‌گران دارد و موجب فسادهای گسترده‌ای در تابلوی سهام شرکت‌ها می‌شود.

*** دامنه نوسان محدود قطعا معایبی داشته که تصمیم به افزایش آن گرفته شده است.**

دقیقا؛ از معایب دامنه نوسان محدود صحبت‌ها و تحلیل‌های زیادی توسط فعالان مطرح شده است. از جمله اینکه محدود بودن دامنه قیمتی موجب سرریز نوسان روی روزهای آتی می‌شود. از طرفی موجب تاخیر در کشف قیمت و کارایی اطلاعاتی بازار می‌شود. همچنین محدود بودن دامنه قیمتی می‌تواند مداخله در معامله و دخالت بر روی توافق خریدار و فروشنده تلقی شود. همچنین دامنه مجاز نوسان باعث تاخیر در کشف قیمت شده، سرمایه‌گذاران ممکن است در قیمت‌های غیرواقعی (غیرارزنده) معامله کرده یا معاملات خود را به تاخیر اندازند تا قیمت به مقدار واقعی برسد. محدود بودن دامنه قیمتی موجب می‌شود با نزدیک شدن قیمت به سقف یا کف قیمت، به سمت آن شتاب گیرد که به آن اثر کهربایی اطلاق می‌شود.

*** معیار افزایش دامنه نوسان شرکت‌ها چیست؟**

به نظر می‌رسد سیاست‌گذار کلان بورسی، مسائلی نظیر اندازه شرکت، میزان شناوری سهام و نقدشوندگی، شفافیت و اطلاع‌رسانی و تداوم سودآوری را معیار مهمی برای افزایش دامنه نوسان شرکت‌ها در نظر گرفته است. سیاست کلان باید در حذف دامنه نوسان باشد اما سیاستگذار کلان بورسی ملاحظاتی در این زمینه دارد. در این زمینه رگولاتوری بازار سرمایه معتقد است، از آنجایی که در حوزه سیاست‌گذاری در کشور به ویژه در حوزه اقتصادی ثباتی وجود ندارد و تورم بالاست، وضعیت اقتصادی کشور بسیار آشفته است. در نتیجه، نمی‌توان بازار سرمایه را بدون حمایت رها و دامنه نوسان را حذف کرد.

*** چه مسائل دیگری علاوه بر مساله دامنه نوسان می‌تواند به رشد بازار سرمایه کمک کند؟**

از جمله مهمترین عواملی که به رشد بازار سرمایه در کنار دامنه نوسان کمک می‌کند، فرهنگ‌سازی عمومی و هدایت سرمایه‌گذاران به سمت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بازار بورس است. این مساله تاثیر ویژه‌ای بر روی افزایش عمق بازار و نقش‌پذیری تحلیل بر روی نوسانات قیمت و کاهش هیجان بازار خواهد داشت.موضوع دیگری که دغدغه فعالان بازار بوده و موجب رکود یا رونق بازار سرمایه در ادوار مختلف بازار بوده، نرخ بهره بانکی است. افزایش بازده اوراق دولتی و باز گذاشتن دست بانک‌ها در افزایش سود سپرده‌ها تاثیر بسزایی در کاهش تمایلات خرید و افت رونق بازار بورس است.

بورس

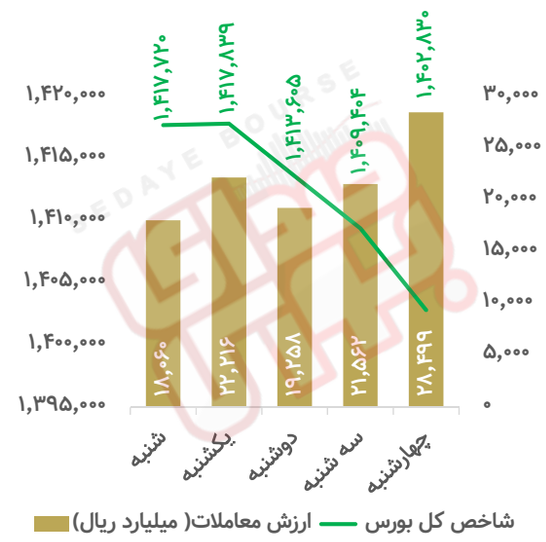

یادداشت

هدف رشد بازار نبود!

حمید میرمعینی
کارشناس بازار سرمایه

واقعیت این است که افزایش دامنه نوسان اتفاق خیلی خوبی بود ولی با توجه به نامناسب بودن شرایط نمی‌توان به طور مستقل اثرگذاری این عامل را بررسی کرد. یعنی نمی‌توان جدا از شرایط این عامل را بررسی کرد که چقدر توانسته در روند تغییرات معاملات نمادهایی که مشمول افزایش این دامنه نوسان هستند، تاثیرگذار باشد. اما به نظر می‌رسد در صورتی که این تغییرات به مرور زمان به سمتی برود که دامنه نوسان به طور کامل برداشته شود، در کل مناسب خواهد بود.

در صورتی که بازار به لحاظ سایر عوامل هم مساعد شود، این عامل می‌تواند خود را بیشتر نشان دهد و باعث شود که رفتار توده‌وار کاهش و عمق تحلیل بازار افزایش یابد و آزادی سهامداران در خرید و فروش از روی تحلیل هم افزایش پیدا کند.

بنابراین به نظر می‌رسد که افزایش دامنه نوسان عامل خیلی مهمی در روند رشد بازار است به شرطی که سایر شرایط هم فراهم شود. در حال حاضر اما به طور قطعی نمی‌توان خیلی روی این مسئله تحقیق یا مطالعه‌ای انجام داد و اثرگذاری آن را بررسی کرد.

افزایش دامنه نوسان قطعا نمی‌تواند به تنهایی برای رشد بازار اثرگذار باشد. درواقع اصلا هدف مسئولان از اینکه این ساختار را تغییر دهند، رشد بازار نبوده است بلکه هدف این بوده که عمق معاملات افزایش پیدا کرده، سطح تحلیل فعالان بازار سرمایه، نگاه آنها به مطالعات و بررسی‌های کارشناسی افزایش پیدا کند و هم این رفتار توده‌واری که در بازار وجود داشت، از بین برود. مهمتر از همه، می‌توان گفت که دامنه نوسان به صورت پنهان به نوعی خود قیمت‌گذاری دستوری محسوب می‌شود که با فلسفه وجودی بورس در تناقض است.

بنابراین هر قدر به این سمت برویم که محدودیت‌ها را کاهش دهیم، یعنی توانسته‌ایم مکانیسم عرضه و تقاضا را در معاملات بورسی عادلانه‌تر برقرار کنیم. از طرف دیگر افزایش دامنه نوسان مواردی مانند افزایش سطح تحلیل، افزایش عمق بازار و کاهش رفتارهای توده‌وار را در پی خواهد داشت. بنابراین به نظر می‌رسد هدف مسئولان از این اقدام صرفا رشد بازار یا تغییراتی در جهت رونق بازار نبوده است به دلیل اینکه بازار به صورت واقعی‌تر و به صورت جدی‌تر این نقص‌هایی که داشته را می‌تواند به مرور زمان کاهش داده و به نوعی برطرف کند.

هر قدر این دامنه سریع‌تر و بیشتر افزایش پیدا کند و در مدت زمان کمتری این دامنه نوسان به حدی برسد که خیلی وجود آن ملموس نباشد و مکانیسم عرضه و تقاضا بتواند به صورت آزادانه اتفاق بیفتد و خریدار و فروشنده بتوانند واقعا با کار کارشناسی که انجام می‌دهند و بررسی‌هایی که انجام می‌دهند، از قیمتی که مد نظر دارند و معامله می‌شود، بتوانند به عنوان قیمت تابلو با کارشناسی خود از آن دفاع کنند، بهتر خواهد بود.

این بحث دامنه نوسان به خودی خود نمی‌تواند تغییرات با اهمیتی را در بازار ما و در روند بازار ما ایجاد کند. به هر حال در هر دوره‌ای عاملی می‌تواند برجسته‌تر اثر کند و تا زمانی که سایر بخش‌های کلان از جمله موضوعات سیاسی و اقتصاد کلان و خرد تاثیرات روی بازار سرمایه دارند، این خرده ساختارها خیلی نمی‌تواند تغییرات با اهمیتی در روند بازار ایجاد کند.

۱۰ سهم پر نوسان در بورس - منفی

نماد	نوسان (درصد)	ارزش بازار (میلیون ریال)	ارزش معاملات (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به هفته قبل
وتوصا	-۱۱.۱۷	۲۶,۷۲۰,۰۰۰	۲۸,۷۴۵	-۱۱.۱۷
وپاسار	-۱۰.۱۴	۷۳۱,۲۰۳,۲۰۰	۳۰۳,۲۶۰	-۱۰.۷۲
فنوال	-۹.۱۴	۱۷,۵۳۵,۲۷۰	۲۴۸,۸۴۴	-۴.۷۹
میدکو	-۸.۷۳	۱,۸۱۵,۸۰۰,۰۰۰	۲۳۶,۱۲۳	-۸.۹۸
ولملت	-۷.۷۴	۶,۴۰۵,۰۰۰	۱۰۹,۷۹۶	-۴.۱۷
حتوکا	-۶.۶۱	۶,۰۱۹,۲۰۰	۱۵۳,۰۲۰	-۷.۳۲
شفن	-۵.۹۴	۱۷۱,۴۶۳,۰۰۰	۲۴۱,۶۵۹	-۷.۲
سبهان	-۵.۶۳	۷,۱۷۰,۰۰۰	۸۲,۷۶۴	-۶.۴
ساربیل	-۵.۵۶	۱۵,۰۹۱,۲۰۰	۱۵۳,۶۸۸	-۳.۷۱
غشان	-۵.۴۶	۹,۵۳۸,۷۱۲	۱۶۸,۸۲۲	-۱.۴۶

۱۰ سهم پر نوسان در بورس - مثبت

نماد	نوسان (درصد)	ارزش بازار (میلیون ریال)	ارزش معاملات (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به هفته قبل
خمحرکه	۱۷.۰۵	۲۷,۳۱۷,۲۰۰	۱,۰۱۰,۰۹۸	۱۸.۸
خمهر	۱۶.۵۹	۱۴,۳۴۹,۰۱۱	۷۰۱,۰۸۸	۱۸.۶۳
خکمک	۱۵.۹۷	۶,۶۶۴,۲۰۶	۲۲۶,۵۴۵	۱۶.۷۵
وساپا	۱۵.۹۰	۸۸,۲۸۸,۰۰۰	۲,۵۸۳,۹۰۷	۱۵.۰۵
ثامان	۱۵.۶۴	۲,۸۷۱,۹۱۹	۱۲۹,۳۸۶	۱۷
ورنا	۱۵.۴۰	۷۷,۸۷۲,۹۷۰	۱,۶۴۷,۵۳۸	۱۴.۸
غدشت	۱۵.۱۳	۲۹,۴۷۹,۳۸۲	۱,۲۴۰,۰۲۶	۱۶.۱۵
فخاس	۱۳.۹۶	۲۳۸,۹۷۰,۰۰۰	۲۶۶,۱۱۵	۲۰.۳۲
پدرخش	۱۳.۷۳	۲,۷۳۳,۱۹۲	۲۲۳,۹۳۹	۱۶.۶۴
خاذین	۱۳.۴۶	۱۰,۷۰۲,۵۷۴	۲۹۸,۸۰۴	۱۱.۶۲

تعداد شرکت‌ها بر اساس تغییر هفتگی ارزش بازار

۱۷۳	۳۱	۱۷۴

صنایع پر نوسان - بورس

www.nadpco.com

اخبار کالایی

ابزارهای مالی در صنعت آلومینیوم

مدیرعامل آلومینیوم ایران اظهار کرد: به شدت به دنبال استفاده از ابزارهای مالی بازار سرمایه در مجموعه آلومینیوم ایران برای تهیه مواد اولیه در سال جاری و سال آینده و مدیریت ریسک مالی هستیم که به همین منظور اقدام‌های اولیه برای استفاده از اوراق گام انجام شده که استفاده از این اوراق با وجود نیاز نداشتن به نقدینگی در مقطع فعلی، در دستور کار قرار گیرد.

محمدرضا میری لواسانی گفت: در بورس کالا، قیمت‌های پایه بر اساس نرخ آلومینیوم در LME (بورس فلزات لندن) به عنوان مرجع قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود و طبیعتاً اگر تقاضا در تالار معاملات وجود داشته باشد رقابت برای خرید آن صورت می‌گیرد. به گفته وی اگر برای مثال فروش صادراتی در بورس کالا انجام نشود، شاید در بحث قیمت‌های پایه محصول و چگونگی فرمول قیمتی انحراف رُخ دهد که در صورت‌های مالی شرکت نیز اثرگذار بوده و صادرکنندگان نیز به این رویه معترض می‌شوند.

خروج خودرو از زیان با عرضه در بورس

دبیر انجمن خودروسازان می‌گوید: عرضه خودروها در بورس کالا، زمینه خروج خودروسازان از زیان را فراهم می‌کند و سبب تعدیل قیمت‌های کاذب در بازار می‌شود.

احمد نعمت بخش گفت: قیمت‌گذاری خودرو در بورس به‌تدریج به واقعی شدن قیمت‌ها و تک‌نرخی شدن خودرو خواهد انجامید و کم‌کم خودروسازان باید به فکر ارائه طرح‌های تشویقی برای فروش محصولاتشان باشند. آمارها نشان‌دهنده آن است که ایران‌خودرو و سایپا از ابتدای امسال تاکنون هر یک ۵ هزار میلیارد تومان زیان داده‌اند و برای رفع این مشکل، بارها فروش خودرو با نرخ حاشیه بازار را پیشنهاد کردیم که تجربه موفق آن در دهه ۷۰ نیز وجود داشته است. بررسی‌ها نشان داده بین ۸۰ تا ۸۵ درصد افرادی که در قرعه‌کشی‌ها شرکت می‌کنند، به قصد کسب سود آن وارد می‌شوند. وی تاکید کرد: تداوم عرضه‌ها در بورس سبب خواهد شد خودروسازان به تدریج از زیان خارج شوند.

مزایای مهم گواهی سپرده شمش طلا

مدیرعامل کارگزاری سی ولکس در توضیح مزایای مهم و اصلی گواهی سپرده شمش طلا اظهار کرد: این ابزار برای فروشندگان (عرضه‌کننده) این مزیت را دارد که طیف خریداران و یا مشتریان را گسترده کرده و به تعداد مشتریان خریدار می‌افزاید.

محمود الهی فرد افزود: باتوجه به مزایای یاد شده، به نظر می‌رسد این ابزار مالی که بر مبنای دارایی پایه با ثبات و با نقدشوندگی بالا تضمین شده، از اقبال خوبی بهره ببرد و به توسعه بازار سرمایه به ویژه در بخش صندوق‌های سرمایه‌گذاری بر پایه طلا، کمک کند. وی یادآور شد: این ابزار با جذب بخشی از نقدینگی سرگردان کشور، سرمایه‌های سرگردان را در مسیر تولید و در خدمت اقتصاد کلان کشور به خدمت خواهد گرفت. وی پیشنهاد کرد، ابزار دیگری که در همین حوزه می‌تواند مکمل این ابزار قرار گیرد، معاملات قراردادهای آتی شمش طلاست که آن هم پوشش ریسک را برای خریداران و فروشندگان ایجاد و به ثبات بازار در بلندمدت کمک می‌کند.

تبدیل صنعت ورشکسته به سودآور

مدیرعامل کارگزاری توانا با اشاره به تاثیر مثبت معاملات خودروهای پرمتقاضی در بورس کالا بر معاملات سهام گروه خودرویی گفت: عرضه خودرو در بورس کالا، اتفاق مثبتی است که این روزها گروه خودرویی را تحت تاثیر قرار داده است.

حمیدرضا طریقی افزود: عرضه ۱۰۰۰ دستگاه خودروی ۲۰۷ در بورس کالا نزدیک به ۱۶۰ میلیارد تومان درآمد بیشتر نسبت به فروش به روش قرعه‌کشی برای سهامداران ایران‌خودرو به همراه داشت. با توجه به تقاضای خودرو در بازار، تداوم عرضه این محصول در بورس کالا سبب افزایش درآمد خودروسازان به ویژه شرکت ایران خودرو خواهد شد؛ چرا که قیمت محصولات ایران خودرو با بازار آزاد اختلاف ۷۰ الی ۱۲۰ درصدی دارد. در هر حال معتقدم عرضه خودرو در بورس کالا در سال اول تاثیر مثبت با اهمیتی بر روی صورت‌های مالی خودروسازان خواهد داشت.

دریچه

خودروهای وارداتی مکان جدید فعالیت مافیا؟

آنطور که رئیس کمیسیون صنایع مجلس اعلام کرده است، از دو هفته آینده تا عید نوروز تعداد صدهزار خودروی خریداری شده از شرکت‌های خودروساز خارجی به کشور وارد می‌شوند و بر اساس تصمیماتی که در این رابطه اتخاذ شده، قرار است این خودروها در بورس کالا به فروش برسند. بررسی جمیع نظرات و گفت‌وگوهای مقام‌های مسئول در این حوزه اعم از دولت، مجلس و شرکت‌های واردکننده مانند ایران خودرو حکایت از چند نکته مهم دارد که در این نوشتار به اختصار به بررسی آنها خواهیم پرداخت.

نکته اول این که خودروهای وارداتی بر اساس مشخصاتی که پیشتر اعلام شده از شرکت‌های مشخصی وارد می‌شود و شرکت‌های واردکننده نیز اغلب از شرکت‌های خودروساز داخلی هستند که خودروهایی با قیمت زیر ده هزار دلار را وارد خواهند کرد. بر این اساس خودروهای وارداتی به محض ورود در تابلوی فرعی بورس کالا پذیرش و مورد معامله قرار خواهند گرفت. واردات خودرو از بین خودروهایی با برندهای کره‌ای، ژاپنی و اروپایی انجام می‌شود؛ خودروهایی مانند هیوندا اکسنت، هیوندای ۱۰، میتسوبیشی میراژ، چانگان سی اس ۳۵، ام جی ۳ و ام جی ۶، سیتروئن C ۳ و محصولی از شرکت فولکس واگن (سئات) در زمره مدل خودروهایی است که قرار است به کشور وارد شوند که این خودروها در محدوده قیمت حدود ۱۰ هزار یورو قرار دارند.

نکته دیگر آن که قیمت خودروهای وارداتی بر مبنای عرضه و تقاضا مشخص خواهد شد و در فضایی شفاف و بر مبنای قواعد بورس خواهد بود. به این ترتیب قیمت پایه بر اساس قیمت خرید، قیمت روز ارز، حقوق و عوارض و... تعیین و در جریان معاملات و بر اساس میزان رقابت حاکم بر معاملات در بورس قیمت نهایی آن مشخص خواهد شد.

سومین موضوع آن که همانگونه که رئیس کمیسیون صنایع مجلس گفته است، دولت از طریق عرضه خودرو در تابلوی بورس کالا مانع از سودهای غیرعرفی برای خودروهای وارداتی می‌شود و اگر جایی سودی بزرگ در نتیجه رقابت ایجاد شد، دولت این سود را از خودروساز دریافت و در زنجیره خودرو به کار خواهد گرفت. البته مشخص نیست مکانیسم این اقدام دولت به چه صورتی است، اما امیدواریم این موضوع به تبانی دولت و شرکت عرضه‌کننده برای افزایش قیمت خودروهای وارداتی منجر نشود.

نکته چهارم که کارشناسان بر آن تاکید دارند، تاثیر قابل توجه عرضه خودروهای وارداتی بر معاملات در بورس کالاست. خودرو در بورس کالا محصولی سنگین محسوب می‌شود و همانطور که معاملات محصولاتی مانند فولاد و یا پتروشیمی و سیمان به عنوان معاملات سنگین، حجم گردش نقدینگی را افزایش می‌دهند، خودرو نیز به تقویت گردش مالی در این بازار منجر می‌شود که این موضوع تقویت عرضه ابزارهای مالی با پشتوانه کالاها را تقویت خواهد کرد. به عنوان مثال، عرضه اوراق گواهی مبتنی بر خودرو اعم از وارداتی و داخلی شاید برای اولین بار در دنیا صورت خواهد گرفت که با پشتوانه مالی قابل توجه این بازار همراه است.

پنجمین موضوع مهم تعیین قیمت‌های پایه است. طبق مصوبه هیأت وزیران، کارگروهی با مسئولیت وزارت صمت و عضویت وزارت اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه موظف است نرخ سود بازرگانی خودروهای وارداتی را بر حسب ارزش تعیین کند. همچنین نرخ سود که مابه‌التفاوت قیمت پایه با قیمت پایانی در بورس کالاست، باید عادلانه باشد. از سویی اعلام شده که سقف منابع ارزی برای واردات خودرو به جز سرمایه‌گذاری خارجی، حداکثر معادل یک میلیارد یورو است.

مساله بعد اما تردید کارشناسان درباره اثرگذاری عرضه در بورس روی بازار خودرو است. به عقیده آنها هر مدلی از عرضه خودرو زمانی می‌تواند به تعادل در بازار منجر شود که در مسیر هدف توازن بخشی در بازار، عرضه شود. بر این مبنا زمانی که دولت وظیفه وارد کردن خودرو را بر عهده شرکت‌های خودروساز قرار می‌دهد، طبیعتا انتظار می‌رود هر نوع دلالی و سودجویی کنار رفته و هدف اصلی، تامین نیاز داخل باشد. با این حال به نظر نمی‌رسد این هدف مدنظر دست‌اندرکاران واردات خودرو باشد، چراکه بر اساس برآوردهای اولیه از عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا، پیش‌بینی می‌شود این خودروها تقریبا ۶۰ درصد بیش از قیمت‌های خرید عرضه شوند و اگرچه حتی با این قیمت، خودرو از قیمت‌های فعلی بازار پایین‌تر است، اما این بدان معنا نیست که مکانیسم عرضه بر مبنای تعادل بازار پیش رفته است و بیش از آن به نظر می‌رسد سوداگری در میان باشد.

نکته نهایی آن است که عرضه خودروی وارداتی در بورس کالا احتمالا فعالیت‌های بیشتر مافیای داخلی را تحریک خواهد کرد. طبق یک قاعده ساده اقتصادی باید منتظر آربیتراژ در بین مدل‌های خودرویی داخلی و خارجی باشیم. زمانی که قیمت یک خودروی خارجی مانند هیوندای اکسنت از قیمت یک خودروی چینی پایین‌تر باشد، طبیعتا شاهد تغییر جهت در بازار خواهیم بود که این امر یا باید به سنگ‌اندازی در مسیر خرید خودروهای وارداتی از طریق مافیا منجر شود و یا پای مافیا را به خودروهای وارداتی و سوداندوزی‌های بالا از طریق این خودروها باز کند.

پیش‌بینی‌ها از رشد بیشتر بهای مصالح ساختمانی و خدمات در این بخش حکایت دارد

دورنمای رشد مسکن از لنز قیمت مصالح

حمزه بهادیوند چگینی
روزنامه‌نگار

سیاست ساخت چهار میلیون مسکن توسط دولت سیزدهم به نظر می‌رسد دورنمای چندان موفقی ندارد و بعد از گذشت بیش از ۱۵ ماه از روی کار آمدن این دولت، دیگر حتی خبری از همان شعارهای قبل هم نیست و استعفای وزیر مسکن و شهرسازی دولت نیز این پرسش را ایجاد کرده که شاید عدم تناسب بودجه‌های این وزارتخانه و توانمندی‌های آن با شعارهای مطرح شده دلیل این استعفا باشد. حال باید دید چه کسی قرار است فرمان این وزارتخانه را در دست بگیرد. اما آن چه مسلم است، این دولت موفق نمی‌شود چهار میلیون دستگاه مسکن را در ۳۳ ماه آینده بسازد و در اختیار مردم قرار دهد (ماهی ۱۲۲ هزار دستگاه معادل روزانه چهار هزار واحد مسکونی!)

در این بین اما در بازار مسکن شاهد رشد مداوم قیمت‌ها هستیم. تازه‌ترین آمارهای بانک مرکزی از بخش مسکن در آبان ماه سال جاری نشان می‌دهد هم حجم معاملات و هم قیمت هر متر مربع ملک با افزایش روبه‌رو شده است. بر اساس این آمارها، میزان معامله مسکن در تهران در ماه دوم پاییز ۴۷ درصد افزایش یافته و این در حالی است که قیمت مسکن در همین زمان در حدود ۷ درصد رشد را نشان می‌دهد. این به معنای آن است که دورنمای رشد قیمت ملک بار دیگر بر این بازار سایه افکنده و عاملی برای تحریک مجدد معاملات شده است. بر اساس بررسی تحولات قیمت واحدهای مسکونی معامله شده در شهر تهران مشخص شد، در آبان ماه سال ۱۴۰۱، متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۴۶۷ میلیون ریال بود که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب افزایش ۶/۸ و ۴۵/۹ درصدی را نشان می‌دهد.

افزایش بیشتر در راه است

آنچه مشخص است، قیمت ملک در سال آینده نیز صعودی خواهد بود. دلیل این امر را باید بر اساس متغیرهای کلان در بخش مسکن مشاهده کرد که به صورت کوتاه به مهمترین آنها اشاره می‌کنیم. اولین شاهد از رشد قیمت مسکن در سال آینده در قیمت‌های پیش‌فروش مشخص است. در حال حاضر قیمت املاک پیش‌فروش شده تحویلی در سال ۱۴۰۲ به طور میانگین بین ۱۵ تا ۱۸ درصد بالاتر از قیمت‌های سال جاری است که این موضوع حکایت از رشد قیمت مسکن در سال آینده دارد. این در حالی است که رشد قیمت زمین نیز بر اساس برآوردها رقمی بیش از ۳۰ درصد در سال آینده پیش‌بینی می‌شود. از طرفی رشد نرخ تورم بر مبنای آمارهای رسمی و البته مشاهدات بازارهای مختلف که فراتر از آمارهای رسمی است، موضوع دیگری است که روی نگاه فروشندگان در بازار ملک اثرگذار است. این مسایل در حالی است که دولت عملا هیچ اقدام مشخص و سیاست موثری در خلال این ۱۵ ماه برای مهار بازار مسکن از خود نشان نداده و عملا بازار به حال خود رها شده است.

تورم قیمت مصالح

اما عامل دیگر که بررسی آن موضوع اصلی این گزارش است، مساله تورم قیمت مصالح ساختمانی و اثر آن روی بازار مسکن است. نکته حائز اهمیت در بازار مصالح ساختمانی، اثر متقابل رشد و رکود بخش مسکن بر بازار مصالح ساختمانی و تورم قیمت این بازار روی رونق و رکود در بخش مسکن است؛ به عبارتی رابطه دوطرفه در این دو بازار وجود دارد. بررسی بازار مصالح ساختمانی نشان می‌دهد بهای اکثر مصالح ساختمانی به خصوص آن دسته از کالاهایی که در خارج از بورس عرضه می‌شوند، با رشد قابل توجهی روبه‌رو شده است. افزایش قیمت هر متر مربع یونولیت از صد هزار تومان به چهارصد هزار تومان، افزایش قیمت کاشی و سرامیک برای دومین بار در سال جاری توسط کارخانجات، درخواست افزایش ۳۵ درصدی قیمت سیمان توسط تولیدکنندگان، افزایش ۲۷ درصدی قیمت هر پاکت گچ، افزایش قیمت سیم و کابل در پی رشد شدید قیمت مس و آلومینیوم در بورس کالا، افزایش بهای فولاد و مقاطع فولادی، افزایش هزینه خدمات در بخش مسکن و... همگی از مواردی است که نشان می‌دهد تحریک قیمت در این بخش از سمت بازار مصالح ساختمانی جدی است و از آنجا که رشد قیمت در همه این محصولات تابع دو عامل تورم و رشد قیمت ارز است، در خوشبینانه‌ترین حالت باید منتظر رشد قیمت‌ها در محدوده میانگین ۱۵ تا ۲۰ درصد باشیم. این در حالی است که بعید نیست قیمت‌ها از ۳۰ درصد نیز در سال آینده عبور کند. این در حالی است که احتمال قطعی گاز در فصل زمستان می‌تواند به عنوان یک محرک جدی روی کاهش سطح تولید و عرضه عمل کند و به این ترتیب قیمت‌ها را در بازار مصالح ساختمانی مانند سیمان، فولاد، پتروشیمی و کاشی و سرامیک با رشد روبه‌رو سازد. نگاهی به متغیرهای کلان اثرگذار بر بازار نشان می‌دهد، تورم در بخش ساختمان تابع متغیرهای مستقیم و غیرمستقیم است که در بالا به متغیرهای مستقیم اشاره کردیم، اما انتظارات تورمی به خصوص همزمان با افزایش نرخ دلار موضوعی است که نباید از نظر دور داشت. درست است که دلار در بسیاری از قیمت‌های دخیل در حوزه مسکن دخالتی ندارد، اما اثرات روانی روی همه بازارها می‌گذارد به خصوص آن که نگرانی از افت ارزش پول در پی افزایش قیمت ارز، تقاضا برای مسکن را تقویت می‌کند و همین امر روی متغیرهای دیگر در این بازار اثرگذار است.

موتور اقتصاد کند شد

نکته مهم در شرایط کنونی بازار مسکن آن است که به نظر می‌رسد رشد شدید قیمت در این بخش فراتر از توان خرید جامعه به معضل مهمی برای اقتصاد ایران تبدیل شده است. در گذشته بخش مسکن به عنوان موتور محرک اقتصاد از یک سمت محلی بود برای سامان‌دهی سرمایه‌های جامعه و هدایت آن به بخش تولید و از سمت دیگر مکانی امن برای حضور سرمایه‌گذاران. تعادل در این بازار نیز همواره باعث می‌شد کلیت اقتصاد تولید در وضعیتی نسبتا متعادل باشد، اما تحرکات دلالی در بخش زمین و مسکن از یک سو و مشکلات اقتصادی در کلان کشور که دوره‌های رکودی طولانی‌مدت را بر بخش‌های مختلف اقتصادی تحمیل کرد از سوی دیگر، باعث شدند تا این تعادل به هم بخورد. اکنون بخش مسکن قسمت بسیار گران اقتصاد ایران محسوب می‌شود که نه تنها از قدرت خرید عموم مردم فراتر رفته، که حتی از توان سرمایه‌گذاری صاحبان سرمایه نیز بزرگتر شده است. به عبارت دیگر، از دسترس هر دو گروه تولیدکننده و مصرف‌کننده تقریبا خارج شده است. این موضوع باید هرچه زودتر توسط مجموعه حاکمیت - نه فقط دولت، چون به نظر می‌رسد دولت توانایی حل این بحران را ندارد - مهار شود، در غیر این صورت بخش مسکن به تدریج از چرخه اقتصاد خارج می‌شود و رگه‌های حضور دلالان بیش از این تقویت خواهد شد که نتیجه آن گسترش حاشیه‌نشینی، زاغه‌نشینی و افزایش اعتراضات اجتماعی در آینده نزدیک است. در همین مدت اخیر اخبار رسیده نشان می‌دهد، حتی در درون مجموعه دولت نیز به عنوان مثال بانک‌ها و یا برخی وزارتخانه‌ها حاضر به همکاری با وزارت مسکن برای تولید واحدهای مسکونی مورد نیاز نیستند و بین آنها هماهنگی وجود ندارد و از طرفی روحیه تمامیت خواهی دولتی مانع از حضور جدی و فعال بخش خصوصی شده است؛ موضوعاتی که اگر برطرف شوند باعث رونق در این بخش خواهد شد.

کف عرضه فولاد تغییر کرد

سیاست تعیین کف عرضه برای محصولات مختلف در بورس کالا مدت‌هاست امری رایج بوده و هست که دلیل آن نیز جلوگیری از مهندسی عرضه‌ها توسط شرکت‌های عرضه‌کننده و افزایش رقابت از یک سو و تامین نیاز داخلی در شرایط افزایش قیمت ارز و تقویت انگیزه‌های صادراتی از سوی دیگر بوده است. این سیاست به خصوص در حوزه محصولات پتروشیمی در خلال سال‌های گذشته سیاست مهمی بوده که از سمت وزارت صمت دنبال شده است، چراکه تنوع بسیار بالای این محصولات به علاوه امکان صادرات آن به هر نقطه از آسیا و اروپا که با استقبال خریداران روبه‌روست، این محصولات را به کالاهایی استراتژیک تبدیل کرده و این در حالی است که مازاد تقاضا برای بسیاری از گریدهای محصولات پتروشیمیایی باعث شده ضرورت رعایت کف عرضه در بورس احساس شود، هرچند در شرایطی مانند رشد قیمت ارز و یا کمبود کالا در بازار آزاد، تولیدکنندگان به شدت مایل به عرضه کالاهای خود در بازار و یا صادرات آنها هستند، اما نظارت بر کف‌های عرضه در سال‌های اخیر مانع از این امر شده است. اما این سیاست تا مدتی پیش در حوزه فولاد و مقاطع وجود نداشت تا این که دولت تصمیم گرفت کف عرضه را برای این محصولات نیز در نظر بگیرد و شرکت‌های تولیدی را ملزم کند تا محصولات خود را به طور کامل در بورس کالا عرضه کنند. برای این منظور رعایت عرضه ۱۰۰درصدی این محصولات الزامی شد. هدف دولت تامین کامل نیاز داخل بود و سپس به شرکت‌های تولیدکننده اجازه می‌داد مازاد عرضه شده در بورس را که برای آن مشتری وجود نداشت، صادر کنند.

اما حالا این کف عرضه کاهش یافته و به ۸۰ درصد رسیده است. به عبارتی تولیدکنندگان می‌توانند بخشی از محصولات تولیدی خود را بدون عرضه در بورس کالا صادر کنند و یا کسر و در انبار خود ذخیره کنند و یا در بازار آزاد به فروش برسانند.

آن چه مشخص است، تعیین کف عرضه و یا هر سیاستی که سهمیه‌بندی را نشان می‌دهد، به شرایط اقتصادی حاکم بر کشور بستگی دارد. در شرایط رونق اقتصادی که نیاز به مواد اولیه برای صنایع تکمیلی افزایش می‌یابد، طبعا سیاست‌هایی از این دست برای کنترل قیمت و عرضه‌ها اتخاذ خواهد شد تا از این طریق بتوان تعادل در بازار داخل را ایجاد کرد. البته دولت به این نکته توجه ندارد که بخشی از تقاضای داخلی کاذب و ناشی از دلالی است و این بخش را نیز به حساب تقاضای واقعی می‌گذارد.

موضوع دیگر نیز شرایط قیمت ارز در بازار است. دولت تصور می‌کند اختلاف قیمت ارز نیمایی و آزاد تقاضای دلالی را در بورس کالا افزایش خواهد داد و بر این اساس، کاهش کف عرضه در بورس باعث هدایت بخشی از تامین این تقاضا به بازار آزاد می‌شود. البته این موضوع درست نیست، چراکه تقاضای ناشی از اختلاف قیمت ارز، تقاضای دلالی است و محل تامین این نوع تقاضا بورس کالاست نه بازار آزاد. دلالان به دنبال آنند تا از اختلاف قیمت بورس و بازار بهره‌مند شوند و در نتیجه هدایت تقاضا به بازار عملا سودی برای آنان به همراه ندارد.

رویدادها

بومی‌سازی تجهیزات صنعت پتروشیمی

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضمن تأکید بر لزوم ایجاد انگیزه کافی برای سرمایه انسانی گفت: برنامه‌ریزی شده است که همه کالاها و تجهیزات صنعت پتروشیمی تا هفت سال آینده داخل‌سازی شود.

مرتضی شاهمیرزایی توسعه بیش از حد بالادست صنعت پتروشیمی را یکی از چالش‌های این صنعت در ایران دانست و اظهار کرد: هم‌اکنون سالانه حدود ۱۴ تا ۱۵ میلیون تن متانول و دیگر محصولات در بالادست این صنعت، همچنین اوره در کشور تولید می‌شود. وی تأکید کرد: به‌منظور داشتن کشوری صنعتی باید تمامی محصولات زنجیره ارزش پتروشیمی را در کشور تولید کنیم تا بتوانیم با تکمیل این زنجیره، محصولات نهایی در صنایع تکمیلی برای کشور تولید شود. شاهمیرزایی ادامه داد: دولت سیزدهم برنامه‌ریزی کرده است که زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی را از سوی سرمایه انسانی متخصص ایرانی تکمیل کنیم.

کشف مخازن تازه نفتی در جنوب غرب ایران

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت با اشاره به اینکه طی یک سال گذشته اقدام‌هایی در اکتشاف نفت و گاز انجام شده است، اظهار کرد: بر اساس مطالعات سازمان‌های بین‌المللی، در آینده سه کشور ایران، روسیه و عراق بیشترین اکتشاف‌ها را دارند و دیگر کشورهای منطقه اکتشاف‌هایشان پایان می‌یابد که هم در بعد جذب سرمایه خارجی و هم استمرار تولید نفت و گاز رتبه‌های بالایی خواهند داشت.

مهدی فکور با اشاره به جایگاه ایران در منطقه با توجه به حوضه‌های رسوبی در جنوب زاگرس افزود: حجم هیدروکربوری که برای ایران در نظر گرفته‌اند، معادل ۱۶ میلیارد بشکه است که هم از بعد پیشرفت کشور و جذب سرمایه خارجی اهمیت دارد. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اینکه هر کشوری که از نعمت انرژی برخوردار است، اقتصاد شکوفاتری دارد، تصریح کرد: سرمایه‌گذاران خارجی باید بدانند ایران در نفت و گاز حرف نخست را خواهد زد و برای سودآوری باید وارد بازار ایران شوند.

تولید ۵۵ میلیون تن فولاد نیازمند ۸ میلیارد دلار

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: برای دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن در کشور باید در حوزه زیرساخت‌های مورد نیاز ۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شود.

اردشیر سعد محمدی افزود: هزینه‌های حمل و نقل و جابجایی مواد اولیه و صادرات در کشور گران است و باید با تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز حمل و نقل به دنبال کاهش هزینه‌ها در این بخش باشیم. ظرف ۳۰ سال آینده خیلی از مشاغل موجود در حوزه صنعت معدن و صنایع معدنی از بین می‌رود بنابراین باید بتوانیم با استفاده از تکنولوژی‌های جدید به توسعه پایدار دست پیدا کنیم.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون در بخش معدن کشور تراکت ۱۳۶ کار می‌کند در حالی که تراکت در دنیا به ۵۵۰ رسیده است، افزود: این مسائل سبب شده که هزینه‌های تولید در کشور افزایش یابد و ما قدرت صادراتی خود را در این بخش از دست بدهیم.

مشکلات تامین مواد اولیه در صنعت فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: نبود زیرساخت‌های کافی حمل و نقل، عدم توازن در زنجیره صنعت و مشکلات تامین مواد اولیه به خصوص سنگ آهن از مهمترین چالش‌های صنعت فولاد کشور است.

امین ابراهیمی افزود: وجود عوارض سنگین صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد و مشکلات دسترسی به منابع انرژی از جمله آب، برق و گاز از دیگر مشکلات و چالش‌های صنعت فولاد کشور است و با وجود رشد صنعت فولاد در سال‌های اخیر این بخش با چالش‌های متعددی مواجه است و بی توجهی به آن می‌تواند صدمات جبران ناپذیری به صنعت فولاد و سرمایه‌گذاری در این بخش وارد کند. مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: توقف و کاهش صادرات ایران و کاهش سودآوری به دلیل عوارض صادراتی و افزایش خرید محصولات فولادی روسیه در بازارها از مهمترین محدودیت‌های صنعت فولاد در ماه‌های اخیر است.

بازاری جدید به فرابورس ایران اضافه شد

تصویب مقررات راه‌اندازی «بازار توافقی»

هفته‌نامه بورس با اعلام مرکز تدوین، تنقیح و تطبیق قوانین و مقررات بازار سرمایه، دستورالعمل بازار توافقی با پیشنهاد فرابورس و همکاری مستمر مدیریت‌های زیرمجموعه معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران از جمله مدیریت نظارت بر بازار اولیه و مدیریت نظارت بر بورس‌ها طی جلسات متعدد در کمیته تدوین مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار جمع‌بندی و نهایی شده و متعاقباً در دو جلسه در هیات مدیره سازمان بررسی و تصویب شد. این مقررات در فرآیند ابلاغ جهت اجرا قرار دارد و متعاقب ابلاغ دستورالعمل، در پایگاه قوانین و مقررات بازار سرمایه ایران به آدرس: https://cmr.seo.ir نیز منتشر و بارگذاری خواهد شد.

عمده هدف از ایجاد بازار توافقی، نظم‌بخشی به شرکت‌های متعدد ثبت شده به موجب حکم ماده ۳۶ قانون احکام دائمی است و با پیش‌بینی بازار توافقی با شرایط و کارکرد متفاوت تلاش می‌شود تا وضعیت این‌گونه شرکت‌ها سامان داده شود. اگرچه سابقاً طی دو مرتبه تابلوی توافقی با کارکرد مشابه مقررات جدید بازار توافقی وجود داشته اما به نظر می‌رسد

بتوان با مقررات فعلی بازار توافقی عمر طولانی‌تری را برای بازار توافقی ترسیم کرد و ثبات بیشتری با رویکرد توسعه‌ای بر آن متصور بود.

برای اینکه ناشری در بازار توافقی درج شود باید درخواست خود را از طریق یکی از کارگزاری‌های عضو فرابورس ارائه دهد و در عین حال باید شرایطی از قبیل پرداخت کلیه مبلغ اسمی سهم، انتخاب حسابرس از میان مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان، دارا بودن سهام عادی یا سهام ممتاز قابل نقل و انتقال در سامانه معاملات داشته باشد. کلیه اشخاص به جز برخی صندوق‌ها امکان انجام معامله را خواهند داشت.

از جمله ضوابط مدنظر در این مقررات عبارت است از اینکه در بازار توافقی ارسال سفارش صرفاً از طریق ایستگاه‌های نامک و معاملات به صورت عمده و بلوک خواهد بود. دامنه نوسان و حجم مبنا اعمال نشده و نمی‌توان از اعتبار استفاده کرد. همچنین، شرایط درج و رویه اجرایی نقل و انتقال اوراق بهادار در این بازار، گشایش، توقف، تعلیق یا بازگشایی نماد معاملاتی از جمله عناوینی است که مقررات مربوط به آن در بازار توافقی فرابورس ایران تنظیم شده و به تصویب رسیده است.

مقررات افشاء نظیر توقف نماد قبل از برگزاری مجامع عمومی و جلسه هیات مدیره جهت تصمیم‌گیری درخصوص افزایش سرمایه در بازار توافقی نیز اعمال شده و بازگشایی نماد حداکثر دو روز کاری پس از افشا خواهد بود.

برنامه ورود ۹ زیرمجموعه صندوق ذخیره فرهنگیان به بورس

مدیرعامل صندوق ذخیره فرهنگیان در نشستی با اشاره به سابقه پیشین صندوق ذخیره فرهنگیان گفت: دو گروه، سهامدار صندوق ذخیره فرهنگیان هستند که از سال ۷۴ فرهنگیان عضو مبالغی را ماهانه واریز کردند ضمن اینکه دولت نیز مکلف است سهم را واریز کند.

حمیدرضا نجف‌پور افزود: صندوق با انجام فعالیت‌های اقتصادی، سودآوری لازم را داشته که مجموع این مبالغ ارزش مالکانه صندوق را شکل می‌دهد. صندوق ۴ هلدینگ بزرگ اقتصادی در حوزه‌های پتروشیمی، بازار سرمایه، بخش ساختمان، خدمات و اقتصاد دیجیتال دارد که ۶۰ شرکت در زیرمجموعه این هلدینگ‌ها فعالیت می‌کنند و دستاورد مناسبی برای صندوق داشتند.

این مقام مسئول ادامه داد: صندوق ذخیره فرهنگیان دارای مشکلات و چالش‌هایی در بحث سهامداری، سودآوری، اصلاح ساختار سرمایه‌گذاری، بدهی‌های سنگین، نبود سامانه جامع شفافیت، معوقات دولتی، وجود پروژه‌های بزرگ و نیمه‌تمام و... است. حل این مسائل قطعا زمان‌بر خواهد بود اما تلاش شده با اقدامات و برنامه‌ریزی‌های مناسب برای رفع هرکدام از چالش‌ها اقدام شود.

نجف‌پور درخصوص طرح احیای بانک سرمایه توضیح داد: این طرح به زودی به شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه می‌رود و در مسیر تصویب نهایی قرار دارد. در حوزه اصلاح ساختار سرمایه‌گذاری با رویکرد آینده‌نگری اقدامات پایه‌ای انجام شده و جلساتی هم با بیش از ۷۰ نفر از نخبگان و فعالان حوزه صنعت و پتروشیمی برگزار شد تا به اتخاذ تصمیمات راهبردی کمک کند و زمینه افزایش سودآوری حوزه پتروشیمی فراهم شود و قدم‌هایی برای اصلاح پرتفوی سرمایه‌گذاری گرفته شد.

وی اضافه کرد: در بخش ریسک‌ها و پرونده‌های حقوقی نیز پرونده‌های مختلفی با ارزش ۱۳ تا ۱۷ هزار میلیارد تومان وجود داشت که در بخش حقوقی بررسی و گام‌هایی برای تعیین تکلیف این پرونده‌ها برداشته شد.

مدیرعامل صندوق ذخیره فرهنگیان تصریح کرد: در سال‌های گذشته به ۱,۵ میلیون عضو صندوق اعلام شده بود علاوه بر دریافت مبلغی در زمان بازنشستگی، ارزش افزوده دارایی‌های صندوق نیز محاسبه و اعطا شود که به این تکلیف قانونی عمل نشد. هر مجموعه اقتصادی برای بورسی شدن باید شرایط متعددی را رعایت کند اما هلدینگ‌های صندوق دارای پرونده‌های متعدد حقوقی بودند که امکان بورسی شدن ممکن نبود و ابتدا باید تعیین تکلیف می‌شد که اقداماتی در این راستا انجام گرفت. حتی در زمان تحویل ارزش، مسائل مالیاتی وجود داشت که صندوق مکلف بود ۲۵ درصد دارایی‌ها را کسر و در قالب مالیات پرداخت کند که این مسئله هم باید رفع می‌شد. وی گفت: با تقسیم‌بندی شرکت‌ها، برنامه‌ریزی شده تا یک‌سال دیگر ۹ شرکت وارد بورس شوند.

سهم ۸ درصدی فولاد مبارکه در تولید ناخالص داخلی

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه از سهم ۸ درصدی این شرکت در تولید ناخالص داخلی در بخش صنعت خبر داد و گفت: این شرکت از ابتدای بهره‌برداری تا پایان آبان ماه سال جاری ۱۴۱ میلیون تن فولاد خام تولید کرده است.

غلامرضا سلیمی با بیان اینکه عملکرد گروه فولاد مبارکه نقش مؤثری در پیشبرد اقتصادی و تأمین نیازهای صنایع کشور داشته و دارد، تصریح کرد: با تلاش و همت کارکنان این مجموعه ۱۲۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کلاف گرم و ۳۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تن انواع محصولات سرد و پوشش‌دار تولید شده است.وی در ادامه افزود: عملکرد درخشان کارکنان نواحی در شش‌ماهه اول سال جاری و رشد چشمگیر تولید در این مدت مؤید عزم راسخ همکاران در تحقق اهداف کلان شرکت است که باوجود افزایش محدودیت‌های مصارف انرژی در خطوط به دست آمده است؛ به‌نحوی‌که در دو ماه نخست سال جاری، علاوه بر رکوردهای پیاپی ثبت‌شده در فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت و مجتمع فولاد سبا و همچنین در گروه فولاد مبارکه، بعد از ۱۲ سال رکورد احیاء مستقیم شماره یک و بعد از سه سال رکورد خط نورد گرم ارتقاء یافت.

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه از تأمین حداکثری نیاز کارخانه‌های داخلی و پیشگیری از التهاب بازار به‌عنوان یکی از استراتژی‌های اصلی این شرکت یاد و اظهار کرد: رویکرد فولاد مبارکه همواره افزایش بهره‌وری و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های خطوط تولید در راستای پاسخ‌گویی به نیازهای کمی و کیفی بازار داخل بوده است. این در حالی است که علاوه بر روند روبه‌رشد تولید و عبور از ظرفیت اسمی در بعضی از خطوط، محصولات جدیدی نیز طراحی و تولید شده است که از آن جمله می توان به تولید تختال فولاد زنگ‌نزن به روش ریخته‌گری مداوم برای نخستین بار در کشور، کلاف گرم MS-API- X۵۲ مخصوص تولید لوله‌های انتقال نفت و گاز ترش، ورق الکتریکی نیمه‌آماده M۴۷۰ جهت استفاده در ساخت فولاد الکتریکی غیرجهت‌دار نیمه‌آماده و ورق گالوانیزه استحکام بالا S۲۵۰GD ، گِرید ۳۴۰YC ویژه صنایع خودروسازی و ورق آجدار شطرنجی اشاره کرد.

به گفته غلامرضا سلیمی، روند روبه‌رشد تولید در فولاد مبارکه حاصل کار گروهی و انجام اقدامات استراتژیک و اثربخش در واحدهای تولیدی و پشتیبانی است که با تعریف و اجرای پروژه‌های متعددی انجام شده است.وی از توسعه کوره پیش‌گرم شماره ۳ جهت بهبود کیفیت و مصرف گاز و راه‌اندازی واحد VOD مجتمع فولاد سبا با تکیه بر دانش فنی کارکنان به‌عنوان بخش مهم دیگری از دستاوردهای اخیر شرکت یاد کرد.

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه در پاسخ به سؤالی درباره برنامه‌های در دست اجرای این شرکت در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ تصریح کرد: با طرح‌ریزی پروژه‌های مختلف و انجام پیش‌بینی‌های لازم در حوزه منابع علاوه بر تحقق برنامه شش‌ماهه دوم و سالانه در تلاشیم تا از ظرفیت اسمی ۷,۲ میلیون تن سالانه ریخته‌گری مداوم عبور کنیم.

راه‌اندازی پارازایلین «بوعلی»، به زودی

مدیر عامل پتروشیمی بوعلی سینا با بیان اینکه بوعلی به دنبال تولید ۲۰ درصد بیشتر از ظرفیت اسمی است، از راه‌اندازی واحد پارازایلین بوعلی در آینده نزدیک خبر داد.

سید محمد احمدزاده در نشست تحلیل با فعالان بازار سرمایه در خصوص برنامه‌های این شرکت گفت: در مارکتینگ سود فقط در تولید نیست بلکه شامل، زنجیره تامین، حلقه تولید و زنجیره توزیع است که باید هر سه را مدیریت کنیم.مدیرعامل بوعلی افزود: اگر بخواهیم سود شرکت را افزایش دهیم، باید در بحث خوراک مشکلات را حل کنیم و با تغییر استراتژی خرید مبانی و مفروضات در سطح کشور و منطقه، این موضوع را از نقطه ضعف و از فرصت به مزیت نسبی تبدیل کنیم.

وی تاکید کرد: مزیت، درآمد و سودآوری ایجاد می‌کند، البته ما به دنبال این هستیم که خوراکی را تهیه کنیم که محصولات با ارزش افزوده بالاتر و قیمت بیشتر تولید کنیم. زمانی بنزن از نظر قیمتی بیشترین سودآوری را داشت دریک برهه زمانی، هوی‌اند و سایر محصولات شرایط قیمتی خوبی داشتند که با توجه به قیمت‌های آنها در شرایط مختلف، تولید و این چابکی را در شرکت ایجاد کردیم.او یادآور شد: سال گذشته حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن خوراک تامین کردیم و هیچ مشکلی بابت تامین نداریم و دسترسی پایداری به منابع وجود دارد.احمدزاده افزود: در بخش توزیع و فروش در بازارهای منطقه درافغانستان و عراق و سایر مناطق دسترسی خوبی برای فروش داریم، به طوری که اواخر سال ۹۸ در زمان شروع شیوع ویروس کرونا، هوی‌اند تنی ۱۰۰ دلار بود در صورتی که ما این محصول را به مدت ۷ ماه به کشور افغانستان با نرخ ۳۰۰ دلار فروختیم. به گفته وی، در بخش هزینه‌ها هم، همه شامل خرید خوراک است که با صرفه جویی، سود شرکت بیشتر خواهد شد.

مدیرعامل پتروشیمی بوعلی سینا با اشاره به پروژه‌های شرکت در مورد پروژه شیرین‌سازی بوعلی گفت: پروژه‌های شرکت که شامل سه پروژه مهم می‌شود، پروژه شیرین‌سازی ۱۵ سال پروژه بود و علاوه بر مسائل مدیریتی ناتمام مانده بود و دلیل‌عدم اجرای پروژه بحث‌عدم سودآوری آن بود اما این پروژه را راه‌اندازی کردیم. این واحد دو کارکرد اساسی برای شرکت داشت، ابتدا اینکه وابستگی ما را به پتروشیمی امیر کبیر کاهش داد و از طرفی حدود ۲۰ درصد کمبود تولید را (حدود دو میلیون تن ناشی ازعدم تامین خوراک از پتروشیمی امیرکبیر) با این واحد جبران کردیم. با وجود ظرفیت تولید یک میلیون و۷۰۰ هزار تن، امسال تولید ۲ میلیون تن محصول در دستور کار شرکت پتروشیمی بوعلی سیناست. یعنی تولید ۲۰ درصد بیشتر از ظرفیت اسمی در برنامه داریم.

احمدزاده گفت: راه‌اندازی واحد تولید پارازایلین، کمی زمان‌بر بوده است، البته امسال افتتاحیه آن با حضور مدیران گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس انجام خواهد شد. وی گفت: در مورد نرخ نفتا، آنچه درسال‌های گذشته ابلاغ و اعمال شده شامل کاندنسیت منهای دو منهای بتاست، که همین حدود قیمتی است. وی در خصوص افزایش سود احتمالی شرکت گفت: سود شرکت در سه ماه ۳۸۰۰ تومان بوده و احتمالا در این سه ماهه پایان سال با توجه به بازار سوخت داخلی و بین‌المللی تعدیل خوبی خواهیم داشت.

نماگر عدالت

ارزش سبد سهام عدالت این هفته منفی شد

نماد	تعداد	قیمت پایانی	ارزش کل	نماد	تعداد	قیمت پایانی	ارزش کل
دانا	۱۶	۲,۷۷۹	۴۴,۴۶۴	وبملت	۲۹۹	۲,۶۷۴	۷۹۹,۵۲۶
اخابر	۲۳۹	۶,۳۴۰	۱,۵۱۵,۲۶۰	دانا ح	۲۷	۴,۹۰۰	۱۳۲,۳۰۰
بنیرو	۳	۲,۷۶۵	۸,۲۹۵	حکشتی	۷۸	۲۳,۲۸۰	۱,۸۱۵,۸۴۰
شبریزح	۲۴	۱۳,۹۴۰	۳۳۴,۵۶۰	ورنا	۳	۶,۶۷۰	۲۰,۰۱۰
لکما	۲۲	۸۱۸	۱۷,۹۹۶	شگویا	۴۷	۹,۴۱۰	۴۴۲,۲۷۰
فخوز	۱۱۴	۲,۲۷۸	۲۵۹,۶۹۲	رمپنا	۱۳۷	۱۳,۷۱۰	۱,۸۷۸,۲۷۰
وایرا	۱۲	۱,۸۸۸	۲۲,۶۵۶	حپترو	۱	۳۴,۳۴۰	۳۴,۳۴۰
شپنا	۲۰۳	۶,۸۷۰	۱,۳۹۴,۶۱۰	فملی	۵۷۵	۶,۰۸۰	۳,۴۹۶,۰۰۰
فولاژ	۴۳	۸,۱۹۰	۳۵۲,۱۷۰	فملیح	۱۷۲	۱,۶۴۵	۲۸۲,۹۴۰
بفجر	۴۸	۱۷,۳۲۰	۸۳۱,۳۶۰	فولاد	۱,۲۶۰	۴,۸۶۵	۶,۱۲۹,۹۰۰
فارس	۱,۱۴۶	۷,۳۲۰	۸,۳۸۸,۷۲۰	کگل	۱۰۴	۷,۴۱۰	۷۷۰,۶۴۰
ساراب	۸	۲۲,۴۶۰	۱۷۹,۶۸۰	کچادح	۴۷	۱۹,۸۱۰	۹۳۱,۰۷۰
وتجارت	۱,۷۸۸	۱,۳۸۱	۲,۴۶۹,۲۲۸	فایرا	۳۱	۴,۳۴۷	۱۳۴,۷۵۷
جم	۴۱	۳۱,۹۱۰	۱,۳۰۸,۳۱۰	شاوان	۴	۱۸,۸۵۰	۷۵,۴۰۰
بسویچ	۹	۳,۴۷۹	۳۱,۳۱۱	مارون	۴۷	۱۷۸,۹۰۰	۸,۴۰۸,۳۰۰
خودرو	۴۷	۲,۶۳۱	۱۲۳,۶۵۷	شبندر	۱۱۴	۸,۵۹۰	۹۷۹,۲۶۰
شبریز	۱۵	۱۵,۶۲۰	۲۳۴,۳۰۰	وبصادر	۱,۴۰۰	۱,۳۷۹	۱,۹۳۰,۶۰۰
وپست	۱۶	۴,۵۹۵	۷۳,۵۲۰	کگلح	۵۷	۷,۸۸۰	۴۴۹,۱۶۰
شیراز	۴	۷۳,۴۷۰	۲۹۳,۸۸۰	سدشت	۸	۲۴,۵۹۰	۱۹۶,۷۲۰
شتران	۶۱۵	۳,۳۷۷	۲,۰۷۶,۸۵۵	کچاد	۱۸۱	۱۰,۰۳۰	۱,۸۱۵,۴۳۰
فولاژح	۳	۱۶,۴۵۵	۴۹,۳۶۵	جمع ارزش‌کل			۵۰,۸۲۰,۶۰۶
خساپا	۳۹	۲,۲۵۶	۸۷,۹۸۴				

ارزش سهام در ۹ آذر ۱۴۰۱	ارزش سهام در ۱۶ آذر ۱۴۰۱	-۰.۶
۵۱,۱۵۶,۷۹۳	۵۰,۸۲۰,۶۰۶	

رصد صندوق‌ها

«پالایشی یکم» صدرنشین شد

در هفته‌ای که گذشت شاخص کل بورس روند صعودی ضعیفی را در پیش گرفت. شاخص کل بورس در این هفته با ۵ هزار واحد رشد به محدوده ۱,۴۱۳ هزار واحد رسید. در هفته منتهی به ۱۴ آذر ماه صندوق‌های سهامی در راس صندوق‌های پربازده قرار گرفتند. صندوق «پالایشی یکم»، «راهبرد ممتاز ابن سینا» و «امین تدبیرگران فردا» به ترتیب با کسب ۲,۶۵، ۲,۵۳ و ۱,۸۸ درصد بازدهی، عنوان پربازده‌ترین صندوق‌های این هفته را از آنِ خود کردند. در هفته گذشته خالص ورود پول به صندوق‌های سرمایه‌گذاری منفی بود. خالص خروج وجه نقد از کل صندوق‌های سرمایه‌گذاری ۱۲,۷۷۲ میلیارد ریال بود که صندوق‌های با درآمد ثابت با ۲۳,۲۹۳ میلیارد ریال بیشترین خروج وجه نقد را داشتند. در این هفته صندوق‌های قابل معامله با خالص ورود ۷,۶۱۸ میلیارد ریال بیشترین ورود وجه نقد را داشتند. نماگر خالص ارزش دارایی‌های صندوق‌ها در انتهای این هفته بر روی عدد ۵ میلیون و ۸۹۹ هزار میلیارد ریال ایستاد. صندوق‌ها به طور کلی ۲۰ درصد در سهام، ۴۸ درصد در اوراق بدهی و ۲۹ درصد از دارایی‌ها را در وجه نقد و سپرده بانکی، مستعد سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۰ صندوق پربازده در هفته گذشته

	٪
پالایشی یکم	۲.۶۵
راهبرد ممتاز ابن سینا	۲.۵۳
امین تدبیرگران فردا	۱.۸۸
سهم آشنا	۱.۷۳
مشترک بانک خاورمیانه	۱.۶۰
آهنگ سهام کیان	۱.۴۶
مشترک دماسنج	۱.۴۱
مشترک بورسیران	۱.۲۴
مشترک آسمان خاورمیانه	۱.۱۸
فیروزه موفقیت	۱.۱۷

ارزش دارایی
صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۵.۸۹۹
هزارمیلیارد ریال

خالص خروج نقدینگی
به‌صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۲.۷۷۲
هزارمیلیارد ریال

ترکیب دارایی
صندوق‌های سرمایه‌گذاری/ هزارمیلیارد ریال

سهام ۱.۱۰۲	اوراق بهادار با درآمد ثابت ۲.۶۷۲
سپرده‌های بانکی و وجه نقد ۱.۵۸۳	سایر ۱۸۶

سهم صنایع در سبد صندوق‌های سهامی
۱۰ صنعتی که صندوق‌های سهامی در هفته‌گذشته بیشترین سرمایه‌گذاری را در آن‌ها داشته‌اند.

سایر صنایع	٪۲۱
محصولات شیمیایی	٪۸
فلزات اساسی	٪۸
بانک‌ها و موسسات اعتباری	٪۶
فراورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای	٪۵
صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله	٪۵
شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی	٪۴
خودرو و ساخت قطعات	٪۳
سرمایه‌گذاری‌ها	٪۳
سایر دارائی‌ها	٪۳۳

SEDAYE BOURSE

سخن هفته

در هنگام انجام معاملات اعداد را خیلی جدی نگیرید، جهت و هدف اصلی بازار از هر چیزی مهم‌تر است.
«دنیل مارکیز»

■ صاحب امتیاز: شرکت نیکان رسانه بازار سرمایه
■ مدیر مسئول: امیرآشتیانی عراقی
■ قائم مقام مدیرمسئول: معراج نادری فصیح
■ سردبیر: نازنین نامور
■ دبیر تحریریه: حبیب علیزاده
■ تحریریه: ارمغان جوادنیا، ملیکا حمزه‌ئی، حمزه بهادیوند چگینی
نگین عظیمی، مرضیه حیدری ، زهره فدوی
■ مدیر هنری: سید مهدی لنکرانی
■ صفحه آرا: مهسا سادات کیائی
■ ویراستار: نسرین اسلامی
■ دبیر عکس: یلدا معیری
■ بازرگانی: نسیم بهمنی، گلاره صلحی، سارا تاجی، فاطمه فراهانی
■ امور مالی و اداری: میلاد کرمی، محمد احمدی
■ ناظر فنی:هادی میرزایی
■ توزیع و اشتراک: ترانه ابوالحسن‌پور
■ امور اداری: یلدا تاجدار
■ آمار و پردازش اطلاعات: شرکت نوآوران امین
■ نشانی: تهران، میدان گلها، بزرگراه شهید گمنام، خیابان جهان‌آرا، کوچه ۱۳/۲ (بابک)، پلاک ۱۶ ، طبقه دوم
■ تلفن: ۸۸۶۳۵۸۰۸ – ۸۸۰۲۷۳۷۸ – ۴۱۶۷۴۰۰۰ (۰۲۱)
■ فکس: ۴۱۴۲۵۸۹۴ (۰۲۱)
■ چاپ: مؤسسه جام‌جم برتر برنا
■ فروش برخط: jaaar.com / fidibo.com / taaghche.com
■ ایمیل مدیر مسئول: amir.ashtiani@gmail.com
ISSN: 2252 - 035X

تخته سیاه

آکادمی بورس پشوتن

نام دوره	زمان برگزاری
پرایس اکشن	۱۲ دی

www.pashootanacademy.com

کارگزاری سرمایه گذاری ملی ایران

نام دوره	زمان برگزاری
تحلیل صنعت سیمان	۱۹ آذر
تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی	۲۱ آذر

www.nibi.ir

گروه مالی شریف

نام دوره	زمان برگزاری
کاربرد پایتون در آمار و اقتصادسنجی	از ۲۰ آذر
آشنایی با اقتصاد توکن محور برای مدیران نهادهای مالی	از ۲۳ آذر
دوره جامع پرورش کارشناس ابزار مشتقه	از ۲۴ آذر
تحلیلگر خبره تکنیکال با رویکرد آمادگی آزمون CFTe سطح یک	از ۲۵ آذر

www.irfinance.ir

گروه پیشگامان دنیای مالی

نام دوره	زمان برگزاری
آشنایی با سازوکارتامین مالی پروژه	۲۲ آذر
معامله‌گری حرفه‌ای با استراتژی ACD	۲۴ آذر
داشبوردهای مدیریتی با power bi و Excel	۲۳ آذر

donyayemali.com

مرکز مالی ایران

نام دوره	زمان برگزاری
آشنایی با زبان برنامه‌نویسی پایتون	۱۳ دی
گام به گام تا معامله‌گری در بازار سرمایه	تا ۱۱ بهمن

www.www.ifc.ir

کیوسک خارجی

ناکامی ویروسی

چین با بزرگترین موج ناآرامی از سال ۱۹۸۹ روبه‌رو شده است. اگرچه این موضوع خطری برای قدرت شی جینپینگ به شمار نمی‌رود اما یک هشدار است. نشریه «اکونومیست» در شماره جدید خود با اشاره به بحران ناشی از محدودیت‌های اعمال شده برای کنترل ویروس کووید در چین نوشت: شی جینپینگ، رئیس جمهور چین در میان گسترش موج جدید بیماری کرونا و محدودیت‌های پرهزینه گرفتار شده است. در جریان همه‌گیری بیماری کرونا، اقدام به قرنطینه از چین آغاز شد. در نخستین هفته‌های همه‌گیری، دولت چین برای جلوگیری از گسترش بیماری به کل کشور، ده‌ها میلیون نفر را در ووهان قرنطینه کرد. حال تقریبا سه سال از آن زمان گذشته و قرنطینه‌ها به بحران بزرگی تبدیل شده‌اند. در شرایط کنونی، ترکیب اعتراضات و افزایش آمار مبتلایان جدید به این معناست که رئیس جمهور چین باید راهی میانه برای برون‌رفت از این وضعیت پیدا کند. این بزرگترین تهدید علیه شی جینپینگ از زمان به دست گرفتن قدرت در سال ۲۰۱۲ و بزرگترین تهدید علیه حزب کمونیست چین از بحران ۱۹۸۹ است.

ناآرامی در چین

دومین قدرت برتر اقتصادی معروف به موتور اقتصاد جهان، بزرگترین واردکننده مواد خام و صادرکننده انواع کالاها، این روزها گرفتار پیامدهای ناشی از اعمال قرنطینه برای جلوگیری از همه‌گیری دوباره بیماری کروناست. مجله «د ویک» در شماره اخیر خود با اشاره به تنگنایی که دولت چین را گرفتار کرده است، نوشت: چین با موج تازه‌ای از ابتلا به ویروس کووید روبه‌رو شد. ۴۰ هزار مورد در یک روز، رکورد جدیدی به شمار می‌رود و به همین دلیل، قرنطینه و آزمایش عمومی از سر گرفته شد. روشن است که دولت چین نمی‌تواند اجازه گسترش دوباره ویروس را بدهد. آمارها نشان می‌دهند که واکسن‌های ساخت این کشور تاثیر کافی را نداشته‌اند، بنابراین سیاست قرنطینه تنها راهکار ممکن در شرایط کنونی است. آمار کشته‌شدگان کرونا در تایوان معادل ۰,۰۶ درصد جمعیت این کشور بود اما این رقم در چین کمتر از ۰,۰۰۰۴ درصد جمعیت بود. اگر عملکرد دولت چین مشابه تایوان بود، آمار کشتگانش به میلیون‌ها نفر می‌رسید. اما جدای از مشکل بازگشت بیماری کرونا، ناآرامی‌های اخیر نیز از مشکلات بزرگ دولت و حزب کمونیست چین به شمار می‌رود.

چهره

برندگان نوبل اقتصاد

علی دانیال
روزنامه‌نگار

جایزه علوم اقتصادی به یادبود آلفرد نوبل در سال ۱۹۶۸ از سوی بانک مرکزی سوئد (Sveriges Riksbank) بنیانگذاری شد. گرچه از نظر فنی در مجموعه جوایز نوبل قرار نمی‌گیرد، اما دریافت‌کنندگان این جایزه را «برنده جایزه نوبل اقتصاد» می‌نامند. امروزه این جایزه از سوی آکادمی سلطنتی علوم سوئد در استکهلم به برندگان اهدا می‌شود. تاکنون ۵۴ جایزه نوبل اقتصاد به ۹۱ اقتصاددان از سراسر جهان تعلق گرفته است که اقتصاددانان آمریکایی با بیش از ۶۰ جایزه، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. در شماره‌های قبل، با تعدادی از برندگان جایزه نوبل اقتصاد آشنا شدید. در این شماره نخستین اقتصاددان روس‌تبار را که در سال ۱۹۷۲ برنده نوبل اقتصاد شد، معرفی می‌کنیم.

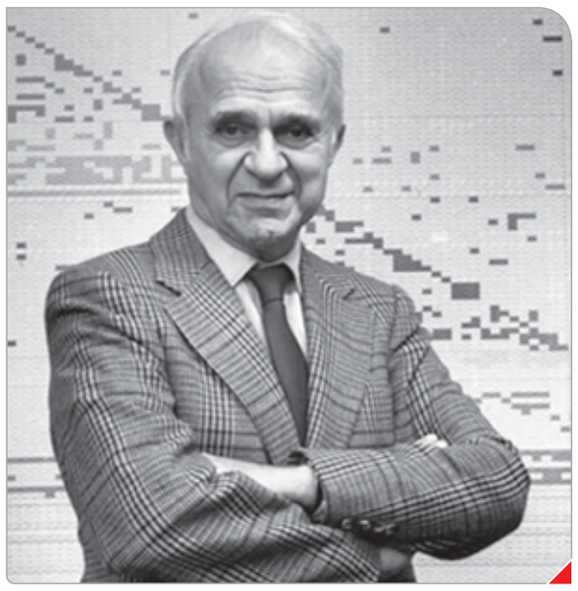

واسیلی لئونتیف

واسیلی واسیلیویچ لئونتیف، اقتصاددان روس‌تبار آمریکایی در آگوست ۱۹۰۵ به دنیا آمد. پژوهش او در زمینه «تحلیل داده- ستانده» (ورودی- خروجی) و تاثیر تغییرات یک بخش اقتصادی بر دیگر بخش های اقتصاد، شهرت جهانی دارد. او به دلیل توسعه روش داده- ستانده و برای کاربرد آن در مسائل مهم اقتصادی، در سال ۱۹۷۳ موفق به دریافت جایزه نوبل اقتصاد شد. نکته جالب توجه اینکه، چهار تن از دانشجویان مقطع دکترای وی (پاول ساموئلسون، رابرت سولو، ورنون ال. اسمیت، توماس شلینگ) نیز از برندگان این جایزه ارزشمند بوده‌اند.

پدر واسیلی لئونتیف استاد اقتصاد و از بازرگانان کهن‌باور روسیه (مسیحیان ارتدوکس شرقی) در سن پترزبورگ بود. لئونتیف پس از ورود به دانشگاه لنینگراد (سن پترزبورگ کنونی) به تحصیل در رشته اقتصاد پرداخت و در سال ۱۹۲۱ زمانی که تنها ۱۹ سال داشت، موفق به دریافت مدرک معادل کارشناسی ارشد اقتصاد از این دانشگاه شد. همراهی او با هواداران آزادی بیان در دانشگاه‌ها موجب شد تا بارها از سوی کا.گ.ب دستگیر شود. در ۱۹۲۵ زمانی که اعلام شد او به نوعی سرطان کشنده مبتلا شده، آزاد شد و اجازه یافت تا از روسیه خارج شود. بعدها روشن شد که تشخیص پزشکان اشتباه بوده است. لئونتیف به آلمان رفت و در دانشگاه فردریش ویلهلم به ادامه تحصیل پرداخت تا اینکه در سال ۱۹۲۸ یعنی در ۲۳ سالگی، مدرک دکترای اقتصاد خود را از این دانشگاه گرفت. تز دکترای او، «اقتصاد به مثابه جریان چرخشی» نام داشت.

لئونتیف از ۱۹۲۷ تا ۱۹۳۰ در موسسه اقتصاد جهانی دانشگاه «کیل» آلمان مشغول پژوهش در زمینه استخراج منحنی‌های آماری عرضه و تقاضا بود. در ۱۹۲۹ برای ارائه مشاوره و کمک به وزارت راه‌آهن چین به این کشور سفر کرد. در ۱۹۳۱ به آمریکا مهاجرت کرد و در مرکز ملی پژوهش‌های اقتصادی مشغول به کار شد. در خلال جنگ جهانی دوم، لئونتیف به عنوان مشاور در دفتر خدمات استراتژیک آمریکا خدمت کرد. او از سال ۱۹۳۲ به دپارتمان اقتصاد در دانشگاه هاروارد پیوست و در سال ۱۹۴۶ به مقام استاد اقتصاد در این دانشگاه دست یافت.

در سال ۱۹۴۹ واسیلی لئونتیف در دانشگاه هاروارد از یک رایانه ابتدایی (هاروارد مارک ۲) و داده‌های وزارت کار استفاده کرد تا اقتصاد آمریکا را به ۵۰۰ بخش تقسیم کند. او بر مبنای داده‌ها و با به‌کارگیری رایانه، هر یک از این بخش‌ها را با یک معادله خطی مدل‌سازی کرد. این نخستین استفاده چشمگیر از رایانه برای مدل‌سازی بر مبنای ریاضی بود. لئونتیف در سال ۱۹۴۸ پروژه پژوهش‌های اقتصادی هاروارد را پایه‌گذاری کرد. او در ۱۹۷۵ به دانشگاه نیویورک پیوست و موسسه تحلیل اقتصادی را بنیانگذاری و مدیریت کرد.

واسیلی لئونتیف از سال ۱۹۲۵ تا ۱۹۸۶ بیش از ۲۰ عنوان کتاب (به تنهایی یا با دیگران) منتشر کرد. او همچنین علاوه بر نوبل اقتصاد، بیش از ۲۰ جایزه افتخاری از دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر آمریکا، روسیه، ژاپن، آلمان، اسپانیا، مجارستان و فرانسه دریافت کرده است. لئونتیف در طول زمان فعالیت در بیش از ۳۰ انجمن و نهاد بین‌المللی عضو بوده است. واسیلی واسیلیویچ لئونتیف در فوریه ۱۹۹۹ به سن ۹۳ سالگی در شهر نیویورک درگذشت.

کارتون

اسیر کووید!

سیاست کووید صفر، برنامه‌ای است که دولت چین برای مهار بیماری کرونا و جلوگیری از گسترش آن به پرجمعیت‌ترین کشور جهان به اجرا گذاشته است. این سیاست به دلیل اعمال قرنطینه و محدودیت‌های شدید در کسب‌وکار و حتی رفت و آمد، با اعتراض و خشم مردم در شهرهای مختلف روبه‌رو شده است. همچنین به دلیل اجرای این برنامه، اقتصاد و تجارت خارجی چین نیز با مشکلاتی روبه‌رو شده و فعالیت‌های تولیدی این کشور نیز کاهش یافته است. کاریکاتوریست نشریه «اکونومیست» با دستمایه قرار دادن سیاست کووید صفر، آن را به عنوان برنامه‌ای نادرست به تصویر کشیده است.

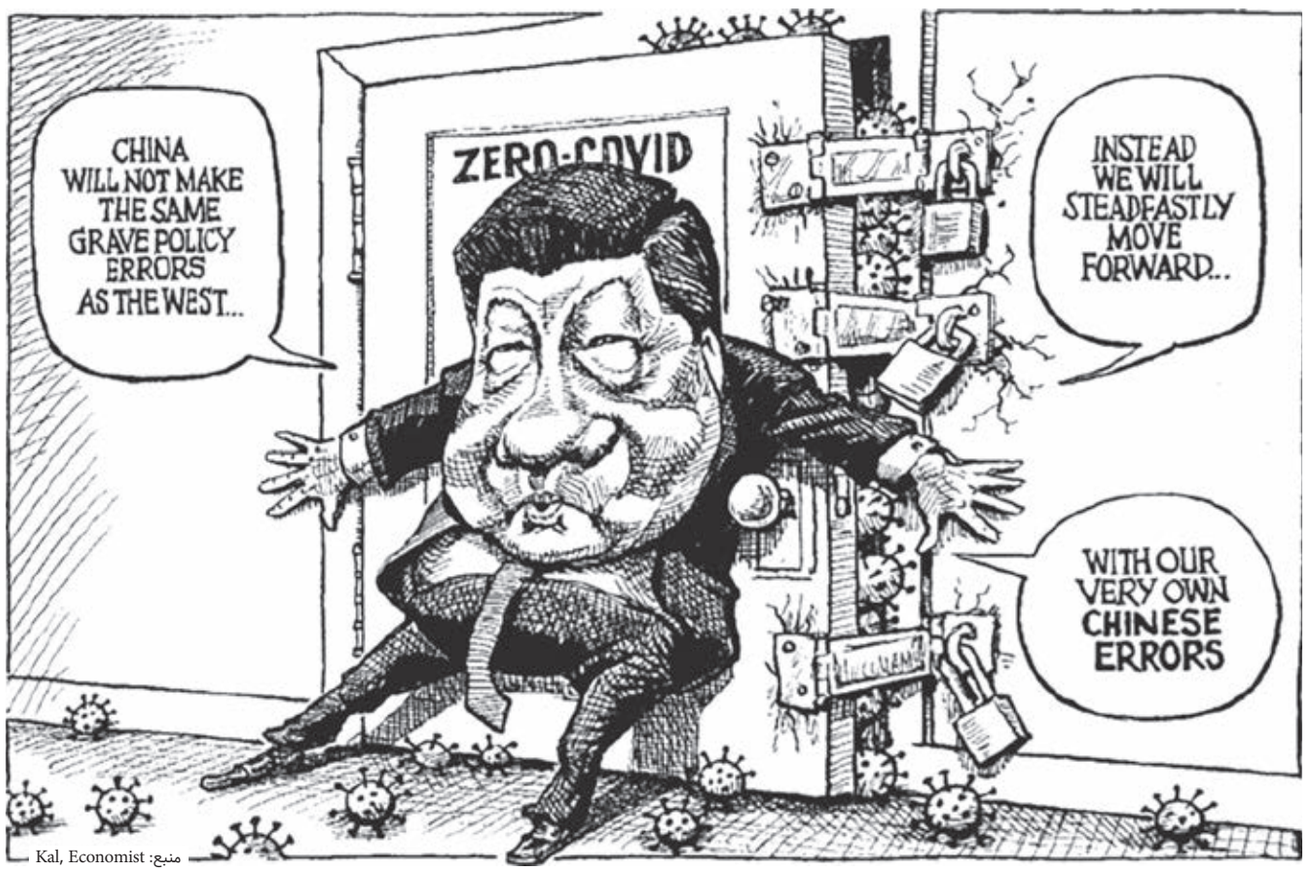

منبع: Kal, Economist

کیوسک خارجی

ظهور تک‌شاخ‌ها

ورود جسورانه به دنیای کارآفرینی اغلب کاری دشوار و یک سرمایه‌گذاری پرخطر به شمار می‌رود، هر چند پاداش آن بسیار بیشتر از هزینه‌هاست. این روزها بازار سرمایه‌گذاری‌های کارآفرینانه استارتاپی در آفریقا داغ است و تک‌شاخ‌های جدیدی در قاره سیاه ظهور کرده‌اند. نشریه «فوربس» در ویژه‌نامه آفریقای خود این موضوع را مورد توجه قرار داده و نوشته است: تک‌شاخ‌ها، کسب‌وکارهای استارتاپی هستند که حدود یک میلیارد دلار یا بیشتر ارزش دارند. از سال ۲۰۱۳ به بعد، تک‌شاخ‌ها به شدت در میان کارآفرینان مورد توجه و علاقه قرار گرفته‌اند. در قاره آفریقا تعداد کمی می‌توانند ادعای «تک‌شاخ بودن» داشته باشند. اما معدود شرکت‌هایی که در قاره سیاه به این جایگاه رسیده‌اند، شاهدی برای موفقیت آفریقا در این زمینه هستند. هام سرونجوگی، مدیرعامل و بنیانگذار شرکت «چیپرکش» در این باره می‌گوید: آفریقا فرصت بزرگی برای نوآوری در جهان امروز ارائه می‌کند. تک‌شاخ‌ها به عنوان نماد خلوص و بی‌همتایی در اسطوره‌ها، در جهان کسب‌وکارها نیز به نمادی پرمعنا تبدیل شده‌اند. امروز «جومیا گروپ» در ۱۴کشور آفریقایی فعال است.

بهترین‌های ۲۰۲۳

در بسیاری از کشورها، انتخاب بهترین شرکت‌ها یک رسم سالانه است. نشریه «مانی» امسال نیز ویژه‌نامه بهترین‌های سال را با عنوان جوایز ۲۰۲۳ منتشر کرده است. در این ویژه‌نامه آمده است: امسال ۱۲۶ جایزه در ۲۰ طبقه‌بندی در نظر گرفته شده است. هدف اصلی ما از اعطای جوایز سالانه، نهایتا کمک به مردم برای حفظ پولشان است. میشل بالتازار، سردبیر این نشریه استرالیایی می‌گوید: به دلیل کاهش ۲۰ درصدی قدرت استقراض ما از زمان آغاز روند افزایشی نرخ‌های بهره، به دنبال این هستیم که شرکت‌هایی با بهترین عملکرد در تولید کالا و ارائه خدمات که بالاترین ارزش را دارند، به مردم کشور معرفی کنیم. فراگیرترین موضوعی که سرمایه‌گذاران در سال ۲۰۲۲ با آن مواجه بودند، افزایش شدید تورم و تلاش بانک‌های مرکزی برای مهار آن بود. حال با وجود آغاز روند نزولی تورم، اما خطر شکل‌گیری رکود اقتصادی پدیدار شده است. معنای این شرایط برای سرمایه‌گذاران روشن است؛ آنها باید بهترین‌های هر حوزه را برای سرمایه‌گذاری شناسایی و بر اساس استراتژی مناسب اقدام به سرمایه‌گذاری کنند.

بورس اطلاعات
ETELAAT BOURSE
| آذر ۱۴۰۱ • هفته سوم • سال دهم • شماره ۴۷۳ |

مدیرعامل شرکت خدمات فنی فولاد یزد اعلام کرد:

افزایش سرمایه از محل سود انباشته تا پایان سال

یکی از مزیت‌هایی که شرکت دارد، این است که تنها شرکت تعاونی بازار سرمایه است

مهرانا محمدی
خبرنگار

شرکت خدمات فنی فولاد یزد در سال ۱۳۷۳ به صورت شرکت تعاونی تولیدی و توزیعی تحت نظارت اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی استان یزد و به منظور تعمیرات خودرویی و جرثقیل‌ها و نصب و راه‌اندازی ماشین‌آلات صنعتی، سیستم روشنایی و اعلام حریق، بازرگانی و حمل و نقل، تولید قطعات فلزی و تغییر فرم فلزات و... تاسیس شد. در گفت‌وگویی که با مصطفی احمدلو، مدیرعامل شرکت خدمات فنی فولاد یزد داشتیم، به بررسی وضعیت این شرکت، شناخت بیشتر این صنعت، همچنین چالش‌ها و مشکلاتی که در این برهه از زمان با آن مواجه هستند، پرداختیم. بررسی وضعیت بازار سرمایه نیز از دیگر محورهای این گفت‌وگو بود.

***

*** به تازگی تغییراتی در هیات مدیره داشتید؛ در این باره توضیح دهید.**

در تاریخ ۲۶ آبان ماه سال جاری در راستای اجرای ماده ۹۵ قانون تجارت، تغییراتی در هیات مدیره انجام شد که در آن ۴ عضو از هیات مدیره خارج و ۴ عضو جدید وارد هیات مدیره شدند. آقایان محمودیان و پورکار که از مدرسین بازار سرمایه هستند، به جمع شرکت اضافه شده‌اند. همچنین امید می‌رود که بتوان به بهترین نحو از پتانسیل خوب اعضای جدید بهره برد.

*** چند درصد از قراردادهای سال گذشته شرکت، برای سال جاری تمدید شده است؟**

از مهرماه سال ۱۴۰۰ که مدیرعاملی شرکت را بر عهده گرفته‌ام، شرکت قراردادهایی داشت که بسیار ابهام داشتند، به طوری که این قراردادها با سودهایی اندک و بعضا با زیان همراه بودند که سعی بر این بود تا به هر ترتیب ممکن با کارفرمایان مکاتبات لازم انجام شود که برخی به طور کامل لغو و برخی با همان زیان به اتمام رسید. البته در حال حاضر شرکت دو قرارداد خوب بارگیری محصولات سیمان نی‌ریز و نظافت صنعتی چادرملو دارد که تخصص اصلی شرکت است. همچنین از حدود یک سال قبل تصمیم بر این بود تا به صورت ویژه وارد فضای نظافت صنعتی شویم و تا سال آینده فضای کاری گسترده‌تر و با نیروهای بیشتر در اختیار شرکت قرار بگیرد و امید می‌رود با خرید ماشین‌آلات جدید تا دی ماه از آنها در سایت چادرملو بهره ببریم.

*** آیا شرکت برای نیمه دوم سال قرارداد جدیدی دارد؟**

با توجه به اینکه هیات مدیره حساسیت زیادی برای اخذ قراردادهای جدید دارد، در مناقصاتی که شرکت کرده‌ایم قیمت‌ها به گونه‌ای درنظر گرفته نشده که تنها بخواهیم برنده شویم و سعی بر این است تا بهره‌وری و شفافیت شرکت بیشتر شود. به واسطه اینکه هیات مدیره تغییر کرده و شروع سیاست‌های جدید نیز به سرعت در حال انجام است، در ادامه قطعا وارد فضای خرید و فروش سهام نیز خواهیم شد. در نظر داشته باشید که تمام اعضای هیات مدیره در این زمینه تخصص دارند و به واسطه دامنه وسیع نوع فعالیت می‌توانیم شرکت‌های جدید در حوزه بازار سرمایه تاسیس کنیم تا به صورت فعال در بازار سرمایه فعالیت داشته باشیم.

*** پروژه فرآوری آهن قراضه در چه مرحله‌ای است؟**

در حال حاضر زمین برای این پروژه اخذ شده است و همچنین قرارداد با مهندسین ناظر بسته و عملیات خاکبرداری آن نیز انجام شده است و در مرحله فونداسیون است تا سوله‌ها آماده شود. به نظر می‌رسد اگر بودجه لازم فراهم شود تا یک سال و نیم آینده به مرحله بهره‌برداری نیز برسد.

*** دلیل کاهش سود شناسایی شده در نیمه نخست سال در مقایسه با مدت مشابه چیست؟**

قرارداد چادرملو تاثیر بسزایی بر سودآوری شرکت دارد. این قرارداد تمدید شده است که قاعدتا باید به واسطه تورمی که در سال جدید وجود داشته، مبلغ آن تعدیل می‌شد که این اتفاق افتاد و این تعدیل اعمال و ابلاغ شد. تعدیل ۵۸/۴ درصد بوده است.

*** برآورد شما از سود سال جاری چقدر است؟**

حدس و گمان‌ها بر این بود که به ازای هر سهم ۱۵ تومان سود شناسایی شود اما با توجه به فعل و انفعالات موجود در قرارداد چادرملو به نظر می‌رسد که بالای ۳۰ تومان از بعد عملیاتی سود شناسایی شود و همچنین از بعد غیرعملیاتی هم قطعا سود خوبی شناسایی می‌شود. شرکت قصد فروش دو قطعه از املاک خود را دارد که ساختمان نیمه کاره بلوار خامنه‌ای شهر یزد به فروش رسید و از این حیث نیز سود غیرعملیاتی خوبی شناسایی خواهیم کرد.

*** در نیم‌سال دوم برنامه‌ای برای اخذ تسهیلات بانکی دارید؟**

یکی از شرایط خوبی که شرکت داراست، این است که تسهیلات خاصی دریافت نکرده است و میزان تسهیلات موجود عدد صفر را نشان می‌دهد. در جلساتی که با هیات مدیره جدید برگزار شده، تصمیم بر این شد تا تسهیلات خوبی دریافت شود که هم در فضای فرآوری قراضه و هم در بورس اورق بهادار بتواند کمک حال شرکت باشد و از اعتبارات استفاده و شناسایی سود نیز انجام دهیم.

ادامه در صفحه۱۰

یادداشت

ضرورت وجودی رکن بازارگردان

حسین میری
کارشناس بازار سرمایه

هم در درس‌های تئوری و هم در بازار به صورت عملی شاهد این بوده‌ایم که بازارگردانان همواره در یک بازار کارا رکنی اصلی و اساسی هستند و نبود آنها بازار را از شرایط ایده‌آل دور می‌کند و چه در شرایط رونق و چه در شرایط افول نقش‌آفرینی خود را دارند. زمانی که بازار وضعیت خوبی دارد و رو به بالاست، هیجان بازار را کنترل و تعادل را در بازار برقرار می‌کنند و در شرایطی که بازار وضع خوبی ندارد و رو به افول است با حضور خود به بازار دلگرمی می‌دهند و کمک می‌کنند که بازار شرایط بدتری پیدا نکند. اگر پرسیده شود که در چه شرایطی وجود اینها بهتراست، باید گفت که در شرایط بد بازار به مراتب نقش پررنگ‌تری ایفا می‌کنند.

یکی از ویژگی‌های بزرگ بازار سرمایه نقدشوندگی بالای آن است. سرمایه‌گذار با هر انگیزه‌ای که وارد این بازار شده است اگر روزی نیازمند این شود که سهام خود را نقد کند باید خریدار برای آن وجود داشته باشد. از آنجا که بورس، بازار بزرگی است، این نقش بزرگ را بازارگردان‌ها ایفا می‌کنند و به دنبال آن اگر سرمایه‌گذار بتواند در زمان نیاز پول خود را نقد کند، حتما در این بازار می‌ماند و بعدا با سرمایه و دلگرمی بیشتری وارد این بازار می‌شود و به آن کمک می‌کند. وجود بازارگردان در هر بازاری جزو الزامات است و به ویژه در بازار سرمایه ما که وجود بازارگردان برای پایداری بازار بسیار ضرورت دارد.

به نظر می‌رسد بازاری می‌تواند خوب باشد که ابزارهای آن متنوع باشد یعنی هر روزی که در بازار سرمایه یا یک بازار مالی ابزارهایی جدید وارد شود، حتما به پویایی و عمق بیشتر بازار و اینکه آن بازار غنی باشد، کمک خواهد کرد. همچنین این اعتقاد وجود دارد که وجود ابزارهای متنوع به بازار کمک می‌کند تا در شرایط خوب و بد بازار سلیقه‌های متفاوت سرمایه‌گذاران را پوشش دهند و بدیهی است هر چه ابزارها در بازار بیشتر باشد، آدم‌ها و سرمایه‌گذاران مختلف با سلایق، نیازهای مختلف و ترجیحات مختلف از این ابزارها استفاده می‌کنند و اگر در بازاری ابزارها محدود باشد، ممکن است سلایق بسیاری از سرمایه‌گذاران تامین نشود و وجود این ابزارهای متنوع کمک‌کننده است.

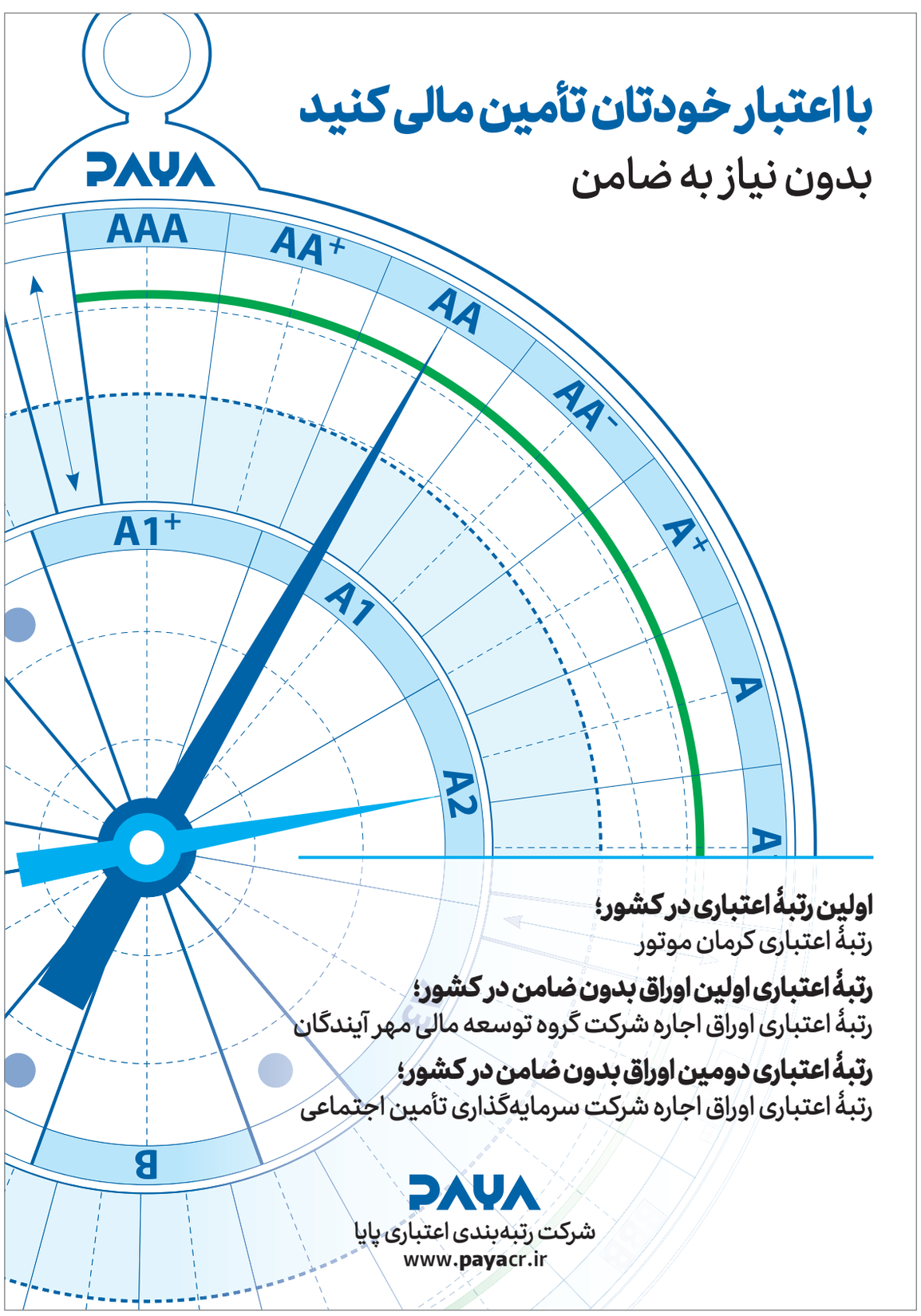

دریچه

بانک‌های مرکزی حریصانه طلا انبار می‌کنند

در سال ۱۹۶۸ بازار طلای لندن به مدت دو هفته تعطیل شد چون بزرگترین بازار طلای جهان با اتمام موجودی طلا روبه‌رو شده بود. این بحران آغازی بر پایان استاندارد برتون وودز بود. این استاندارد از سال ۱۹۴۴ دلار را به طلا و ارزهای جهان را به دلار متصل کرده بود.

حال بانک‌های مرکزی جهان به شکلی دیوانه‌وار مشغول خرید طلا هستند. نمودار سه‌ماهه خرید طلای بانک‌های مرکزی به نقل از منابع معتبر، این واقعیت را تایید می‌کند. بر اساس آمارهای موجود، تنها در سه ماه سوم امسال بانک‌های مرکزی ۴۰۰ تن طلا به ذخایر خود اضافه کردند. همچنین میزان خرید طلای بانک‌های مرکزی جهان در ۹ ماه (ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۲) در مجموع به ۶۷۰ تن رسید که از زمان بحران سال ۱۹۶۸ بی‌سابقه است.

در ماه می، ترکیه به تنهایی حدود ۲۰ تن طلا به ذخایرش اضافه کرد. بانک‌های مرکزی هند و قطر نیز بسیار حریص به نظر می‌رسند.

در حال حاضر طلا دو سوم کل ذخایر بانک مرکزی ازبکستان را تشکیل می‌دهد. چند ماه قبل این بانک اعلام کرده بود که قصد دارد میزان ذخایرش را به کمتر از نصف کاهش دهد. قزاقستان نیز ذخایر طلای خود را دو برابر کرده است.یکی از دلایل این خرید حریصانه این است که طلا درخشش خود را در دوره‌های بی‌ثباتی و تورم بالا باز می‌یابد. طلا در بلندمدت به عنوان حفظ‌کننده ارزش مورد توجه است و چون به هیچ اقتصادی وابسته نیست، در بحران‌های سیاسی و مالی داخلی یک دارایی ارزشمند و مصون از بحران به شمار می‌رود. همچون گذشته، خرید طلا راهی برای رهایی از شر دلار است. در حال حاضر علاوه بر اروپا، بازارهای نوظهور نیز از رشد دلار شکایت دارند. هر چند به نظر می‌رسد، برنده نهایی دلار باشد چون ارزهایی همچون یورو، ین، یوان و پوند حرفی برای گفتن ندارند.

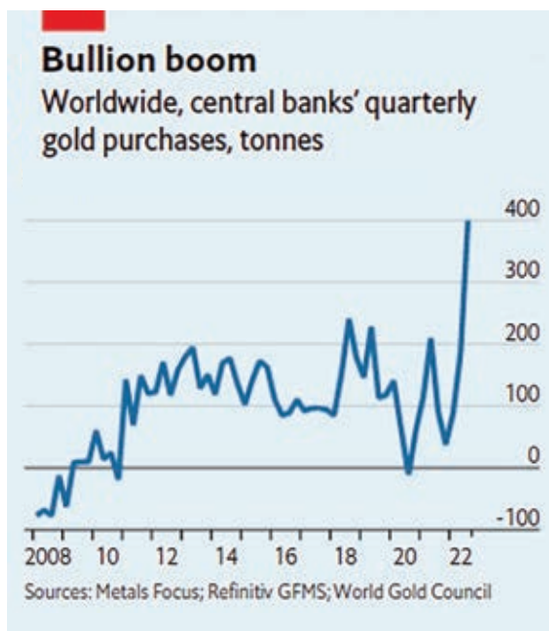

رشد ۱۳ درصدی سود ۶ ماهه «وسینا»

هفته‌نامه بورس شرکت بانک سینا در دوره ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ به ازای هر سهم ۱۵۷ ریال سود محقق کرد.گزارش اطلاعات و صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای تلفیقی دوره ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ (حسابرسی نشده) شرکت بانک سینا که با نماد «وسینا» در بورس فعالیت دارد، بررسی شد.بر این اساس شرکت بانک سینا در دوره ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ به ازای هر سهم ۱۵۷ ریال سود محقق کرده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۳ درصد افزایش داشته است.

"وسینا" با سرمایه ثبت شده ۲۵,۳۸۳,۸۵۰ میلیون ریال در عملکرد شش ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۳,۹۸۷,۵۷۴ میلیون ریال سود محقق کرده است. همچنین شرکت در گزارش تلفیقی مبلغ ۶,۴۶۴,۷۴۴ میلیون ریال سود شناسایی کرده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۳ درصد رشد داشته است. «وسینا» در گزارش فعالیت ماهانه دوره یک ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ اعلام کرد: بانک سینا در عملکرد یک ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ از محل تسهیلات اعطایی، سپرده‌گذاری، اوراق، سرمایه‌گذاری و کارمزدهای دریافتی مبلغ ۵,۴۶۲,۴۴۶ میلیون ریال درآمد محقق کرده و از محل هزینه مالی، سود سپرده‌ها و کارمزدها مبلغ ۴,۱۱۲,۴۹۵ میلیون ریال هزینه شناسایی کرده است. همچنین بانک در این ماه تراز مثبت ۳۳ درصد را ثبت کرد.

«وسینا» با سرمایه ثبت شده ۲۵,۳۸۳,۸۵۰ میلیون ریال در عملکرد هفت ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۴۵,۵۰۵,۹۵۵ میلیون ریال درآمد داشته و مبلغ ۲۸,۴۴۰,۰۹۶ میلیون ریال هزینه شناسایی کرده است.

این بانک در عملکرد تجمیعی تراز مثبت ۶۰ درصد را ثبت کرد. تراز مثبت عملیاتی بانک سینا در هفت ماهه نخست سال جاری نشان داد که در هفت ماهه نخست سال جاری، درآمد ناشی از تسهیلات اعطایی بانک سینا به بیش از ۳۴ هزار و ۹۰۳ میلیارد ریال رسید. عملکرد این بانک از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان مهرماه، بیانگر تراز مثبت این بانک بوده است. در مدت یادشده، جمع سود اعطا شده به سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانک نیز ۲۷ هزار و ۷۲۷ میلیارد ریال بوده است که مجموعاً تراز مثبت ۷ هزار و ۱۷۶ میلیاردی بانک سینا در هفت ماهه نخست امسال را نشان می‌دهد. مبلغ تراز عملیاتی تجمیعی «وسینا» در مهرماه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۲ درصد کاهش یافت.

نمودار مقایسه ای تراز عملیاتی تجمیعی بانک سینا - میلیون ریال

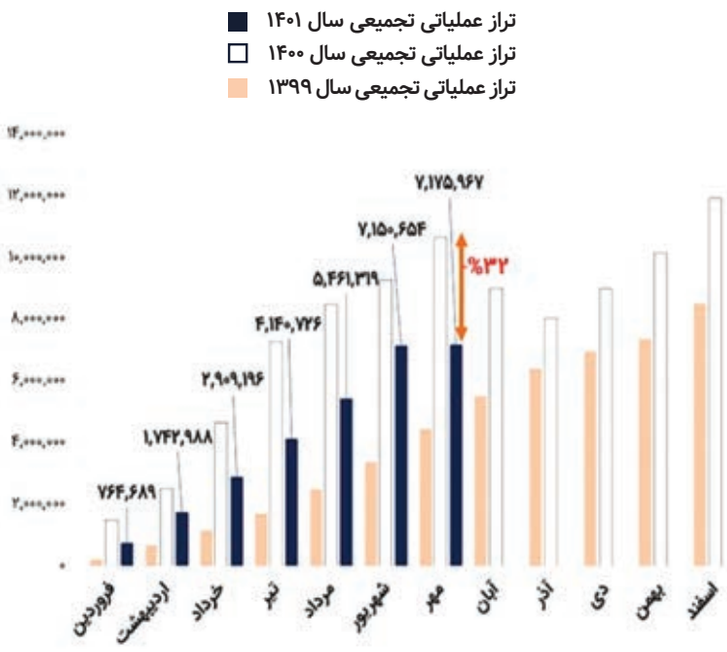

درآمد ۵۸۶ هزار میلیارد ریالی «وبملت»

بانک ملت اطلاعات و صورت‌های مالی یک ماهه منتهی به پایان آبان ماه سال جاری را منتشر کرد که بر اساس آن، این بانک خصوصی در ۸ ماهه ابتدای سال از محل اعطای تسهیلات، بیش از ۵۸۵,۷۸۴ میلیارد ریال درآمد در حساب های خود منظور کرده است.

این بانک که با نماد «وبملت» و سرمایه‌ای بالغ بر ۲۶۲,۰۰۰ میلیارد ریال از فعال‌ترین بانک‌های بورسی کشور محسوب می‌شود، از محل سپرده‌گذاری نیز تا پایان آبان‌ماه امسال، بیش از ۵۸,۷۴۴ میلیارد ریال درآمد کسب کرده است.درآمد اوراق بدهی وبملت نیز در این مدت حدود ۲۲,۴۲۶ میلیارد ریال، درآمد سرمایه‌گذاری‌های آن حدود ۲,۵۹۰ میلیارد ریال و درآمد کارمزدی آن بالغ بر ۶۰,۹۷۴ میلیارد ریال گزارش شده است.بر اساس این گزارش، درآمد بانک ملت از محل اعطای تسهیلات در یک ماهه آبان ۱۴۰۱، رقمی بیش از ۸۶,۷۹۵ میلیارد ریال اعلام شده است.در بین تسهیلات اعطایی از سوی بانک ملت، عقد مرابحه بیشترین درآمدزایی را برای این بانک با مبلغی بالغ بر ۲۷۹,۳۴۴ میلیارد ریال به همراه داشته و پس از آن نیز، عقود سلف با درآمدزایی ۸۰,۸۴۹ میلیارد ریالی و فروش اقساطی با درآمدزایی بیش از ۲۸,۱۶۶ میلیارد ریالی قرار گرفته‌اند.بر اساس اطلاعات درج شده روی سامانه کدال سازمان بورس، مانده سپرده‌های سرمایه‌گذاری پایان دوره آبان ماه بانک ملت، رقمی بالغ بر ۸,۹۰۸,۲۳۶ میلیارد ریال بوده است.در عین حال، این بانک بزرگ بازار سرمایه، در هشت ماهه ابتدای سال بیش از ۳۱۲,۹۵۷ میلیارد ریال به سپرده‌گذاران خود سود پرداخت کرده است.

رشد تسهیلات بانک توسعه تعاون

سرپرست بانک توسعه تعاون از رشد ۵۷ درصدی تسهیلات بانک توسعه تعاون در هشت ماهه ابتدایی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته خبر داد.

محمد شیخ حسینی در خصوص عملکرد اعتباری بانک گفت: بانک توسعه تعاون در هشت ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۲۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کرده و تسهیلات پرداختی هشت ماهه ابتدایی سال پیشین بیش از ۱۴۴ هزار میلیارد ریال بوده که بیانگر رشد ۵۷ درصدی است. وی افزود: در هشت ماهه ابتدایی سال جاری تسهیلات پرداختی بانک توسعه تعاون در بخش کشاورزی نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد ریال رسیده که بیانگر رشد ۱۱۰ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال پیشین است. شیخ حسینی ادامه داد: در بخش صنعت شعب بانک نیز در هشت ماهه آغازین سال ۱۴۰۱ بیش از ۸۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده که نشانگر رشد ۴ درصدی در این بخش در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ است. او تأکید کرد: در بخش مسکن به میزان ۱۴ هزار میلیارد ریال تسهیلات در شبکه شعب بانک پرداخت شده که رشد تقریبا ۲ برابری در این زمینه حاصل شده است.

«دی»۴۷ هزار میلیارد ریال سود داد

بانک دی اطلاعات و صورت های مالی یک ماهه منتهی به پایان آبان ماه امسال را منتشر کرد که بر اساس آن، این بانک خصوصی، حدود ۲۰,۵۰۰ میلیارد ریال درآمد از محل اعطای تسهیلات در ۸ ماهه در حساب های خود منظور کرده است.

درآمد سپرده‌گذاری بانک دی هم که با سرمایه ۱۳۵,۰۰۰ میلیارد ریال و نماد «دی» از بانک‌های فعال در بازار سرمایه کشور به حساب می‌آید بیش از ۱,۱۱۹ میلیارد ریال عنوان شده است.در عین حال، «دی» از محل سرمایه‌گذاری‌های خود از ابتدای سال تا پایان آبان ماه سال جاری، نزدیک به ۳,۷۰۴ میلیارد ریال درآمد به دست آورده است. درآمد کارمزدی بانک دی نیز در این ۸ ماه، حدود ۱,۵۹۳ میلیارد ریال گزارش شده است.

بر اساس این گزارش، در بین تسهیلات اعطایی از سوی بانک دی، تسهیلات مرابحه بیشترین درآمدزایی را به مبلغ بیش از ۱۵,۷۸۸ میلیارد ریال به همراه داشته و پس از آن، مشارکت مدنی عقدی بوده که برای دی، بیش از ۲,۷۸۳ میلیارد ریال درآمد به ارمغان آورده است.

این در حالی است که درآمد بانک دی از محل تسهیلات اعطایی در یک ماهه آبان ۱۴۰۱ رقمی نزدیک به ۲,۸۷۶ میلیارد ریال به ثبت رسیده است. در حالی که مانده سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانک دی در پایان آبان ماه امسال حدود ۴۴۶,۱۰۹ میلیارد ریال گزارش شده، این بانک خصوصی در هشت ماهه ابتدای سال، بیش از ۴۷,۸۷۳ میلیارد ریال به سپرده‌های سرمایه‌گذاری خود سود پرداخت کرده است.

افزایش سرمایه از محل سود انباشته تا پایان سال

ادامه از صفحه ۹

*** آیا برای بهبود سرمایه‌گذاری‌ها نیز برنامه‌ای دارید؟**

بله، پیشنهاد می‌شود که سهامداران درباره صنعت نظافت صنعتی تحقیقات بیشتری انجام دهند تا این صنعت بکر با سوددهی خوب شناخته شود. خوشبختانه در حال وسیع‌تر کردن و تهیه ماشین‌آلات جدید نظافت صنعتی نیز هستیم. در حال حاضر نکته بسیار مثبت شرکت اعضای هیات مدیره هستند که قطعا می‌توانند در رشد و سودآوری شرکت کمک‌کننده باشند.

*** آیا برنامه‌ای برای جذب سهامداران بیشتر برای صنعت خود دارید؟**

امروزه شرکت‌های صنعتی به این نتیجه رسیده‌اند که بحث نظافت خود را به شرکت‌های متخصص بسپارند. این امر به دیرتر آسیب دیدن قطعات کارخانجات کمک می‌کند و شاهدیم بسیاری از شرکت‌ها که نظافت کارخانجات را خودشان انجام می‌دهند، آنچنان بهره‌وری خوبی ندارند، همچنین نیروی کار بیشتری استفاده می‌کنند و به دنبال آن از نظمی که باید در کارگاه یا در کارخانه خود داشته باشند، فاصله می‌گیرند. بسیاری از شرکت‌های بزرگ مانند شرکت فولادآلیاژی به مدت ۲ سال است که نظافت صنعتی را شروع کرده است؛ چادرملو که سال‌هاست از این شیوه جدید استفاده می‌کند. سیمان خوزستان نیز در حال شروع این کار است و این فضا فراهم است که در بسیاری از این شرکت‌ها مکاتبه انجام دهیم و در حوزه تخصصی از آنها بهره ببریم.

*** با توجه به تنوع فعالیت‌های مجموعه به نظر می‌رسد پروژه‌ها محدود هستند. آیا برنامه‌ای برای تخصصی شدن کارهای خود دارید؟**

افراد متخصصی در زمینه عمران استخدام شده‌اند. قطعا در حوزه ساختمان نیز سرمایه‌گذاری خواهیم کرد. با توجه به اینکه در ۶ ماهه اول کارهای ساختمانی فولاد آلیاژی را بر عهده داشتیم، امید می‌رود در نیم‌سال دوم این فضا گسترش پیدا کند و در حوزه ساختمان و فعالیت‌های ساختمانی نیز فعال باشیم.

*** برای افزایش پروژه‌ها و به تبع آن افزایش سود عملیاتی خود چه راهکارهایی دارید؟**

یکی از مزیت‌هایی که شرکت دارد، این است که تنها شرکت تعاونی بازار سرمایه است و از این حیث می‌تواند تامین مالی آسان‌تری را انجام دهد، البته هیات مدیره گذشته در سالیان متمادی نتوانستند از این مزیت استفاده کنند اما در حال حاضر افرادی را به کار گمارده‌ایم که بتوانیم از آنها استفاده ویژه‌ای ببریم تا از مزیت تعاونی بودن استفاده و با اخذ تسهیلات در حوزه‌های متفاوت سرمایه‌گذاری انجام دهیم.

*** چشم‌انداز سودآوری، طرح‌های توسعه و فعالیت شرکت را در سال آتی چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

بیشتر مناقصات نظافت صنعتی در ۳ ماه نخست سال برگزار می‌شود و در چند ماهه گذشته توانسته‌ایم یک دستگاه وکیوم لودر تهیه کنیم که یک مکنده بسیار قوی است که در کارخانجات فولادی استفاده می‌شود. خرید اول به زودی آماده می‌شود و مورد بعدی هم در حال آماده شدن است که با توجه به ماشین‌آلات موجود به نظر می‌رسد که بسیاری از شرکت‌ها تمایل به همکاری دارند و بدین ترتیب کسب سودآوری عملیاتی بیشتر خواهد شد.

*** آیا برنامه‌ای برای افزایش سرمایه دارید؟**

افزایش سرمایه‌ای توسط هیات‌مدیره مصوب شده بود که سرمایه از ۱۵ میلیارد به ۶۵ میلیارد افزایش پیدا کند که قسمتی از آن از محل سود انباشته و مابقی از محل آورده نقدی بود، البته هیات مدیره جدید با آورده نقدی مخالف هستند اما سود انباشته به زودی اعمال می‌شود. نکته خوبی که چندی قبل در جلسه هیات مدیره مطرح شد، این بود که برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شود تا از محل تجدید ارزیابی دارایی قسمت سرمایه‌گذاری‌ها، افزایش سرمایه سنگینی انجام شود. افزایش سرمایه از محل سود انباشته تا پایان سال انجام می‌پذیرد. البته هنوز چیزی مصوب نشده است.

*** چه برنامه و طرح‌های توسعه‌ای دارید؟**

تیم جدیدی که وارد هیات مدیره شده‌اند، مشغول شناسایی بازارهای سودده و تولیداتی هستند که زودبازده باشند و همچنین ساخت کارخانه فرآوری قراضه در حال انجام است که امید می‌رود به زودی به بهره‌برداری برسد.

*** تامین مالی پروژه‌ها از چه محلی صورت می‌گیرد؟**

برای اخذ تسهیلات برنامه‌ریزی صورت پذیرفته است اما افزایش سرمایه‌هایی که در آینده انجام می‌شود در این امر کمک‌کننده است. البته تمام سرمایه‌گذاری‌هایی که قرار است در فرآوری قراضه انجام شود، حدود ۵۰ میلیاردتومان است و قسمت بازرگانی فرآوری قراضه بسیار فعالیت پرسودی است که با سرمایه در گردشی که قرار است از بابت افزایش سرمایه‌ها و تسهیلاتی که اخذ می‌شود به دست بیاید، سودآوری را بسیار بالا می‌برد.

*** در این صنعت با چه چالش‌هایی روبه‌رو هستید؟**

محدودیت‌های بسیار زیادی وجود دارد، از جمله محدودیت در زمینه اخذ وام با درصد پایین که در این زمینه قرار است اداره کار و تعاون وام کم‌بهره در اختیار شرکت قرار دهد اما تاکنون میسر نشده است. البته استاندار یزد و فرمانداری اشکذر که شرکت در این شهر قرار دارد، قول همکاری داده‌اند که امید می‌رود این اقدام انجام شود.

*** برنامه شما برای حمایت از سهام و افزایش سهم در بازار سرمایه چیست؟**

سهام شرکت در چند ماهه اخیر یکی از پربازده‌ترین‌ها بوده است و قطعا می‌توان این نوید را به سهامداران داد که باز هم قیمت آن رو به افزایش می‌رود. زیرا هیات مدیره جدید قطعا می‌توانند سودآوری بسیاری به واسطه داشتن تخصص بورسی ایجاد کنند.

همچنین شرایط انتقال به بازار بالاتر کم‌کم مهیا شده است و امید می‌رود تا ابتدای سال ۱۴۰۲ مستندات لازم را برای درخواست ارائه دهیم تا در پایان مردادماه جزو شرکت‌هایی باشیم که به بازارهای بالاتر می‌روند.

*** دستگاه‌های موجود در شرکت ایرانی است یا خارجی؟ آیا تحریم‌ها مشکل‌ساز بوده است؟**

اخیرا تکنولوژی دستگاه وکیوم لودر بومی شده است و ۲ یا ۳ سالی است که شرکت‌های داخلی هم می‌توانند اینها را بسازند اما دستگاه سوپر بیشتر از کشور ایتالیا و به طور کل کشورهای اروپایی وارد می‌شود. قیمت ماشین‌آلات به خاطر تحریم‌ها بسیار گران شده است و به همین خاطر مجبور هستند که به صورت CKD قطعات را وارد و مونتاژ کنند.

*** جزئیات تاسیس شرکت جدید را بفرمایید؟**

قرار بر این است که شرکت سرمایه‌گذاری تاسیس شود تا تمام نقدینگی جدید را در این شرکت و به صورت تخصصی در بازار سهام خرید و فروش انجام دهیم تا سودآوری خوب و شفافی را داشته باشد، البته بسیاری از شرکت‌های بازار سرمایه این اقدام را انجام می‌دهند و شرکتی را تاسیس می‌کنند تا در بورس تخصص داشته باشد و از افراد متخصص استفاده کنند تا سودآوری شرکت از بعد عملیاتی نیز افزایش پیدا کند. خرید سهام شرکت موژان صنعت افق هم در راستای حضور پررنگ‌تر صنعت نظافت در دستور کار هیات مدیره قرار دارد به طوری که سهم خدمات فنی فولاد در این شرکت به بالای ۵۰ درصد می‌رسد.

*** به نظر شما بازار تا پایان سال چه روندی را در پیش می‌گیرد؟**

بازار سرمایه متاثر از مسائل مختلف، مانند مسائل سیاسی، اقتصادی و حجم نقدینگی است که در دست مردم است اما با توجه به وجود رکود دوساله در حال حاضر قیمت‌ها در کف هستند و حداقل خرید سهام در این برهه از زمان زیانی ندارد.

رفتار سهامداران در بورس ایران کوتاه‌مدت است در حالی که اگر به گذشته نگاه شود در ۴۰-۳۰ سال گذشته هیچگونه سهمی زمانی که به یک قله رسیده آنجا نمی‌ماند و قطعا آن را رد می‌کند و بالاتر می‌رود و اینگونه نیست که گفته شود اگر شما یک شرکتی داشته باشید و سرمایه‌گذاری با دید بلندمدت باشد، هیچ شرکتی زیان‌ده نخواهد بود و قطعا سودی که بازار سرمایه دارد هیچ بازاری نخواهد داشت اما به شرط آنکه درست سرمایه‌گذاری انجام شود.

*** وضعیت بازارگردان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

مکاتبات زیادی با فرابورس داشته‌ایم که گفته شده باید بازارگردان داشته باشید اما با توجه به اینکه شرکت تعاونی است و سهامدار عمده ندارد، باید در زمان مقتضی با سهامداران نشستی صورت بگیرد و مجمعی برگزار شود تا مشخص شود که چه راهکاری می‌توانیم برای گرفتن بازارگردان داشته باشیم.

در کل اقدامات آن صورت گرفته و مکاتباتی با چند شرکت بازارگردان صورت گرفته است که با مجمعی که به زودی برگزار می‌شود، سعی می‌شود تایید سهامداران را اخذ و پس از آن بازارگردان بگیریم. بدین صورت که شرایطی که بازارگردانان اعلام کرده‌اند به سهامداران حاضر در مجمع اعلام می‌شود تا آنهایی که شرایط بهتری دارند، انتخاب شوند.

*** بازارهای موازی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

با توجه به وجود تورم در کشور و اینکه سیر تورم طی چندین سال دائمی بوده است، به نظر می‌رسد که قطعا بازارهای موازی نیز سودآوری خواهند داشت اما در حال حاضر نوبت بازار سرمایه است که رشد خوبی داشته باشد.

*** در بازار سرمایه کدام صنایع را پیشرو می‌بینید؟**

با توجه به رشد قیمت دلار و به ویژه دلار نیمایی که تقریبا به ۲۸ هزار تومان رسیده‌هاست، قطعا شرکت‌هایی که صادرات پررنگ‌تری دارند، می‌توانند از لحاظبنیادی خوب باشند، شرکت‌هایی مانند شرکت‌های پتروشیمی، پالایشگاهی، کانه‌هایفلزی و... در کل صنایعی که صادرات خوبی دارند قطعا سودآوری بهتری نیز خواهند داشت.

*** فعالیت شرکت شما به چه صورت است؟**

فعالیت شرکت بسیار گسترده است و شرایط اساسنامه نیز به صورتی است که بتوانیم در هر زمینه‌ای فعالیت داشته باشیم از جمله آنکه در حال انجام مذاکره‌ای با یک شرکت صاحب معدن شن و ماسه هستیم تا ببینیم به نفع شرکت است یا خیر.

در بیست و نهمین همایش بیمه و توسعه مطرح شد؛

رشد ۶۲ درصدی حق بیمه در ۷ ماه سال جاری

هفته‌نامه بورس رئیس کل بیمه مرکزی ایران در همایش بیمه و توسعه که یکشنبه ۱۳ آذر برگزار شد، گفت: بیمه در بهبود فضای کسب و کار آحاد جامعه و به ویژه فعالان اقتصادی، پیشتاز است و در مولفه‌هایی نظیر ثبات اقتصادی، توسعه سرمایه‌گذاری و تجهیز منابع کشور نقش غیرقابل انکاری دارد.

مجید بهزادپور افزود: تقویت نگاه بلندمدت به بازارهای مالی و مدیریت ریسک‌های متنوع اقتصادی با روش ارتقای سطح ایمنی و همچنین کاهش فعالیت‌های خطرآفرین از دیگر ماموریت‌های صنعت بیمه به شمار می‌رود.

رئیس کل بیمه مرکزی ادامه داد: در سال ۱۴۰۰ میزان حق بیمه تولیدی صنعت بیمه بالغ بر ۱۱۵ هزار میلیارد تومان بود که ۶۵ هزار میلیارد آن صرف پرداخت خسارات و مابقی آن در بخش‌های مولد اقتصادی سرمایه گذاری شده است. بهزادپور حق بیمه تولید شده در دنیا را ۷ هزار میلیارد دلار اعلام کرد و افزود: از مجموع حق بیمه تولیدی در جهان قریب به ۴ هزار میلیارد دلار آن مربوط به بیمه‌های غیرزندگی است که حدود ۵۰ درصد آن به بخش درمان اختصاص دارد. وی اشتغال‌زایی پایدار را از دیگر دستاوردهای صنعت بیمه ارزیابی کرد و افزود: علاوه بر کارآفرینی صنعت بیمه به صورت غیرمستقیم، در حال حاضر ۳۶ شرکت بیمه با حدود ۲۰۰ هزار نیروی انسانی در بخش‌های شبکه فروش، کارگزاری‌ها، بازاریابی و ارزیابان خسارت در کشور فعالیت می‌کنند.

رئیس کل بیمه مرکزی در ادامه از ضریب نفوذ دو درصدی صنعت بیمه

در کشور خبر داد و افزود: حق بیمه سرانه در ایران به نسبت منطقه از شرایط قابل قبولی برخوردار است و با برنامه ریزی‌های صورت گرفته این آمار روند رو به رشدی را تجربه خواهد کرد. وی اعلام کرد: در حال حاضر مجموع سرمایه تحت پوشش صنعت بیمه کشور تنها در زمینه ریسک‌های بزرگ نظیر سیل، زلزله، حمل نقل هوایی، زمینی و دریایی، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها حدود ۵۰۰ میلیارد یورو است که عدد قابل تامل و چشمگیری به حساب می‌آید. او حق بیمه تولیدی صنعت بیمه در ۷ ماه نخست سال جاری را با رشد ۶۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۹۷ هزار میلیارد تومان عنوان کرد. رئیس شورای عالی بیمه با قدردانی از هم افزایی قوای مقننه و مجریه در خصوص مدیریت ریسک و حمایت از صندوق بیمه حوادث طبیعی از اختصاص ۲۵۰۰ میلیارد تومان توسط دولت خبر داد و میزان منابع این صندوق را بالغ بر ۵۲۰۰ میلیارد تومان دانست.

بهزادپور از صدور پروانه‌های فعالیت برای پنج شرکت جدید در حوزه‌های اتکایی و زندگی خبر داد و افزود: محوریت دانش‌بنیان‌ها و بهره‌گیری از توان علمی و قدرت ابتکار نوآوران کشور برای تحقق راهبردهای صنعت بیمه ضروری به نظر می‌رسد. وی همچنین از پیاده‌سازی شیوه نظارت هوشمند، اجرای پروژه ارزیابی آنلاین خسارت موسوم به بیمانی، ایجاد نظام بیمه‌های تکافل، ایجاد زمینه قانونی برای انتشار اوراق بهادار بیمه‌ای، طرح تعمیم پوشش بیمه‌های تکمیلی درمان، ارائه خدمات الکترونیکی کروکی تصادفات و توسعه مرکز داده پشتیبان به عنوان دیگر برنامه‌های نهاد ناظر صنعت بیمه یاد کرد.

محمد کریمی دبیرکل سندیکای بیمه‌گران ایران نیز به نمایندگی از بخش خصوصی و شرکت‌های بیمه در این همایش گفت: باید به صنعت بیمه افتخار کرد زیرا در دوران تحریم عملکردی داشت که از هیچ بیمه‌گری در دنیا ساخته نبود. وی با بیان اینکه ۵۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های کشور تحت پوشش صنعت بیمه قرار دارد، افزود: استفاده از ابزارهای نوین، توسعه رشته‌های جدید بیمه‌ای، متنوع‌سازی خدمات و پرداخت خسارات برخط اقداماتی است که در چرخه فعالیت بیمه‌گران قرار دارد.

افزایش سرمایه ۱۹۶۱ میلیارد ریالی «وسرمد»

مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت بیمه سرمد برای تصمیم‌گیری درباره افزایش سرمایه با حضور بیش از ۷۸.۳۸ درصد از صاحبان سهام، ۱۴ آذر برگزار شد.

در این مجمع که به ریاست امیرمهدی امینیان برگزار شد، با توجه به مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۴.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به ۶.۷۶۱.۵۵۳.۰۶۲.۰۰۰ ریال، از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، به تصویب اکثریت سهامداران حاضر رسید. افزایش سرمایه ۱.۹۶۱.۵۵۳.۰۶۲.۰۰۰ ریالی بیمه سرمد با هدف اصلاح ساختار مالی شرکت به تایید سهامداران رسید تا سرمایه خود را به ۶.۷۶۱.۵۵۳.۰۶۲.۰۰۰ ریال افزایش دهد. با تصویب سهامداران مقرر شد بیمه سرمد، مقدمات و تشریفات افزایش سرمایه را از محل آورده نقدی سهامداران، تا مبلغ ۱۰ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ در دستور کار خود قرار دهد.

رشد ۳۰۰ میلیاردی حق بیمه تولیدی «ملت»

شرکت بیمه ملت گزارش فعالیت خود را برای دوره یک ماهه آبان‌ماه امسال بر روی سامانه کدال منتشر کرده که براساس آن، این شرکت در هشت ماهه نخست امسال یک هزار و ۹۲۳ میلیارد و ۹۹ میلیون تومان حق بیمه در رشته‌های مختلف تولید کرده است.

«ملت» همچنین طی این مدت یک هزار و ۲۵۸ میلیارد و ۷۶۲ میلیون تومان نیز خسارت پرداخت کرده است. این در حالی است که خسارت پرداختی این شرکت در هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۰ رقمی معادل ۷۴۱ میلیارد و ۶۷۱ میلیون تومان بود که حکایت از رشد چشمگیر خسارت پرداختی آن دارد. رشته‌های بیمه شخص ثالث اجباری با سهم ۲۶ درصد، درمان با سهم ۱۶درصد و زندگی اندوخته‌دار با سهم ۱۴ درصد، بیشترین سهم را در حق بیمه تولیدی این شرکت تا پایان آبان‌ماه داشته‌اند. از سوی دیگر ۴۹ درصد از خسارت پرداخت شده بیمه ملت مربوط به رشته درمان، ۱۸ درصد مربوط به رشته ثالث اجباری و ۹ درصد نیز مربوط به رشته‌های بدنه خودرو گزارش شده است. نکته قابل توجه در گزارش فعالیت منتشر شده بیمه ملت آن است که در یک ماهه منتهی به ۳۰ آبان امسال، بیمه ملت در مجموع ۲۳۱ میلیارد تومان حق بیمه تولید کرده و ۲۶۰ میلیارد تومان خسارت پرداخت کرده است. بیشترین حق بیمه تولیدی این شرکت در این ماه مربوط به رشته‌های ثالث اجباری با سهم ۳۰ درصد و درمان ۲۰ درصد و بیشترین خسارت پرداختی مربوط به رشته درمان با سهم ۴۵ درصدی و ثالث اجباری با سهم ۲۲ درصدی است.

افزایش ۹۰ درصدی فروش «وحافظ»

فروش شرکت بیمه حافظ در هشت ماهه نخست سال جاری به ۹۰.۴۸ درصد رشد، نسبت به دوره مشابه سال گذشته رسیده است.

آمارها نشان می‌دهد که نسبت خسارت شرکت با کاهش ۱۷.۲ درصدی به ۳۴.۱۷ درصد رسیده است و این در حالی است که رسیدگی و پرداخت خسارت‌ها در سریعترین زمان ممکن انجام می‌پذیرد و بیمه حافظ کمترین میزان خسارت معوق در صنعت بیمه را دارا است. در هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۱ فروش شرکت بیمه حافظ در گروه درمان با رشد ۶۳۵ درصدی در صدر فروش قرار گرفته و گروه باربری با رشد ۲۵۴ درصدی و گروه مسئولیت با رشد ۱۰۲ درصدی به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار گرفتند. همچنین رشته ثالث با ۳۹ درصد، مسئولیت با ۲۱.۵ درصد و درمان یا ۲۱.۱ درصد به ترتیب بیشترین سهم از پرتفوی را داشتند.

استقبال بیمه‌گزاران از اقدام «بساما»

شرکت بیمه سامان، برای تسهیل‌گری و مشتری محوری، درگاه صدور آنلاین بیمه‌نامه شخص ثالث را در جهت رفع محدودیت در دسترس نبودن شعب و شبکه فروش در اختیار مشتریان قرار داده است.

هرچند درگاه صدور آنلاین بیمه‌نامه شخص ثالث شرکت بیمه سامان به حذف صرف هزینه‌های زمانی و ریالی مشتریان نیز کمک کرده است.

این درگاه امکانات مختلفی از جمله استعلام گواهینامه رانندگی بیمه‌گزار، درگاه پرداخت مستقیم بیمه سامان، پرداخت حق بیمه از طریق صندوق برای نمایندگان، تفکیک فرآیند تمدید از صدور بیمه‌نامه جدید و صدور بیمه‌نامه برای تمامی گروه خودروها را فراهم می‌کند. قابل توجه آنکه از طریق این درگاه امکان صدور بیمه‌نامه شخص ثالث برای موتورسیکلت‌ها هم میسر است. از همین روی درگاه صدور آنلاین بیمه‌نامه شخص ثالث سامان با استقبال بیمه‌گزاران روبه‌رو شده و تاکنون بیش از ۶۸ هزار فقره بیمه‌نامه شخص ثالث از طریق این اپلیکیشن صادر و تمدید شده است. گروه بیمه سامان در آستانه روز بیمه و با تاکید بر اشتغال‌زایی به توسعه هرچه بیشتر خدمات برون مرزی، ارزآوری، صادرات خدمات، کمک به اقتصاد کشور، کاهش تورم و رشد تولید ناخالص داخلی می‌اندیشد.

تحول دیجیتال استفاده تزیینی از فناوری نیست

مدیرعامل بیمه البرز گفت تحول دیجیتال، استفاده تزیینی و مدگرایانه از فناوری‌های نوین نظیر اینترنت اشیا و... نیست.

محسن پورکیانی در آستانه روز بیمه و مراسم رونمایی از نرم افزار کاربردی یاقوت البرز با بیان این نکته که صنعت بیمه روز به روز در حال رشد و توسعه است، تاکید کرد: با وجود تمامی پیشرفت‌ها، این صنعت نیازمند به‌روز شدن و پیشرفت بیشتر است تا بتواند خود را به شرایط کشورهای توسعه‌یافته نزدیک کند. پورکیانی با اشاره به این نکته که کشورهایی که نتوانند خود را با شرایط روز و فناوری‌های نوین، منطبق کنند به تدریج از صحنه رقابت حذف خواهند شد، گفت: گستره تحول دیجیتال، کل سازمان را در بر می‌گیرد و در آینده‌ای نزدیک، شرکت‌های بیمه چاره‌ای جز ارائه خدمات به مشتریان در بستر تحول دیجیتال نخواهند داشت. پورکیانی از کاهش سهم درمان در پرتفوی بیمه البرز از ۳۳ درصد به ۲۵ درصد خبر داد و اضافه کرد: برنامه شرکت این است که تا پایان سال این سهم را حفظ و حتی بیش از این کاهش دهد.

چکیده تحلیل بنیادی «پتایر»

فرشته آهنگری
کارشناس تحلیل

معرفی شرکت

شرکت تولیدی ایران تایر در سال ۱۳۴۳ به صورت سهامی خاص تاسیس شده و در سال ۱۳۵۵ در بورس اوراق بهادار تهران در گروه لاستیک و پلاستیک با نماد «پتایر» با سرمایه ۱,۳۰۰ میلیارد تومان پذیرفته شده است. بازار اصلی شرکت، داخلی است که بزرگترین مشتریان آنها نمایندگان فروش هستند. البته از شهریورماه سال ۱۴۰۰ مجاز شده‌اند تا ۳۰ درصد تایر کشاورزی، راهسازی و صنعتی و ۱۰ درصد تایرهای سواری را صادر نمایند. پتایر در مجموع سهم ۱۰ درصدی از تولید داخل را دارد که ۶۸ درصد تولیدات آن رادیال سیمی و ۳۲ درصد باقی مانده تایر بایاس است و جمعا ۲۷هزار تن ظرفیت اسمی آن است. شرکت انرژی گستر سینا با ۵۱ درصد بالاترین درصد سهامداری را به خود اختصاص داده است.

نماد	پتایر	P/E تابلو	P/E صنعت	۲۴.۷	قیمت تابلو در تاریخ تحلیل (۱۴۰۱/۰۹/۱۴)	۱,۵۹۳ میلیارد تومان
بازدهی از ابتدای ۱۴۰۰	-۵۷ درصد	بازدهی از ابتدای ۱۴۰۱	۵ درصد	بازدهی از کف ۱۴۰۰	۲۳ درصد	افت از سقف تاریخی	-۷۲ درصد
سال ۱۳۹۸	زیان تحقق یافته	۸۶ میلیارد تومان	سود تقسیمی	۶۰ میلیارد تومان	ملاحظات	فروش ۱۶ هزار تن تایر رادیال سیمی با نرخ ۲۳هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و ۸هزار و ۲۰۰ تن تایر بایاس با نرخ ۲۴هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و نرخ دلار ۱۱ هزار تومان
سال ۱۳۹۹	سود تحقق یافته	۳۵۳ میلیارد تومان	سود تقسیمی	۴۰ میلیارد تومان	ملاحظات	فروش ۱۷ هزار و ۵۰۰ تن تایر رادیال سیمی با نرخ ۴۰هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و ۱۰هزار تن تایر بایاس با نرخ ۴۳هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و نرخ دلار ۲۰ هزار تومان
سال ۱۴۰۰	سود تحقق یافته	۱۲۲ میلیارد تومان	سود تقسیمی	۷۸ میلیارد تومان	ملاحظات	فروش ۱۷ هزار و ۵۰۰ تن تایر رادیال سیمی با نرخ ۵۵هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و ۸هزار تن تایر بایاس با نرخ ۶۰هزار تومان به ازای هر کیلوگرم و نرخ دلار ۲۳ هزار تومان
کارشناسی ۱۴۰۰	۱۲۴ ریال	کارشناسی ۱۴۰۱	۱۳۸ ریال		کارشناسی ۱۴۰۲	۲۹۰ ریال
مفروضات تحلیل	مقدار تولید	شرکت در شش ماهه ۱۴۰۱ حدود ۱۳هزار تن انواع تایر را تولید کرده و تقریبا ۵۰ درصد از بودجه را پوشش داده است. مقدار تولید سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ اندکی بیشتر از ظرفیت اسمی و به ترتیب معادل ۲۳,۳۸۰ تن و ۲۷,۵۰۰ تن پیش بینی شده است.					
	مقدار فروش	فروش شرکت در شش ماه ابتدایی سال مالی ۱۴۰۱ حدودا ۱۳/۵ هزار تن انواع محصولات بود. میزان فروش برای سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ برابر با میزان تولید فرض شده است.				
	نرخ فروش	قیمت‌گذاری محصولات شرکت، دستوری و توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده مشخص می شود. عمده مواد اولیه شرکت وارداتی است و نرخ مواد مصرفی با نرخ ارز رابطه مستقیم دارد اما افزایش نرخ فروش محصولات متناسب با افزایش هزینه‌ها نبوده و از طرفی از سال ۱۳۹۷ شاهد جهش‌های ارزی بودیم، همین امر موجب کاهش حاشیه سود شرکت‌ها شد. برای ادامه سال ۱۴۰۱ افزایش نرخ ۵ درصدی و برای سال آینده افزایش نرخ ۱۲ درصدی در نظر گرفته شده است.				
	هزینه تولید	هزینه مواد مصرفی و سربار تولید به ترتیب با سهم ۸۱ و ۱۲ درصدی بیشترین سهم از هزینه‌های تولید را به خود اختصاص داده است. اکثر مواد مصرفی در خط تولید نخ تایر، کائوچو طبیعی، مصنوعی و دوده است. مواد مصرفی به صورت مستقیم و غیرمستقیم با نفت همبستگی دارند و برای پیش‌بینی مواد اولیه نفت ۹۵ دلاری برای ادامه سال ۱۴۰۱ و نفت ۹۰ دلاری برای ادامه سال ۱۴۰۲ لحاظ شده است. نرخ‌های دلاری نخ تایر، کائوچو طبیعی، مصنوعی و دوده برای ادامه سال به ترتیب ۵،۴۷۷ و ۱۹۰۴ و ۱۷۸۸ و ۱۱۸۸ دلار پیش‌بینی شده است. نرخ دلار برای ادامه سال ۲۸،۵۰۰ تومان در نظر گرفته شده است. نرخ دلاری مواد ذکر شده برای سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۵،۱۶۱ و ۱۹۰۴ و ۱۶۸۵ و ۱۱۲۵ دلار با نرخ دلار ۳۰،۰۰۰ تومان پیش‌بینی شده است. هزینه حقوق و دستمزد مستقیم و غیرمستقیم نیز با رشد ۳۵ درصدی برای سال ۱۴۰۱ و رشد ۳۰ درصدی برای سال ۱۴۰۲ برآورد شده است. نرخ تورم سال جاری ۳۰ درصد و سال ۱۴۰۲ برابر با ۳۵ درصد فرض گردیده است.				
	نرخ دلار	متوسط نرخ دلار نیمای سال ۱۴۰۱ در این تحلیل ۲۸،۵۰۰ تومان و برای سال ۱۴۰۲ معادل ۳۰ هزار تومان فرض شده است.				
	هزینه مالی	پتایر در ۶ماهه سال جاری ۱۵ میلیارد تومان هزینه مالی شناسایی کرده است. با توجه به اینکه حدود ۱۹۰ میلیارد تومان تسهیلات باقی مانده ، برای کل سال ۱۴۰۱ حدود ۳۴ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. همچنین برای سال آینده شرکت در نظر دارد ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات جدید برای سرمایه در گردش خود دریافت کند که هزینه مالی آن حدود ۳۷ میلیارد تومان فرض شده است.				
درصد تغییر سود هر سهم ۱۴۰۱ به ازای تغییر یک درصد از متغیرهای اساسی	نرخ خرید مواد اولیه	۳ - درصد	نرخ دلار	۳/۲ - درصد	نرخ فروش	۴ درصد
مروری بر پتانسیل و ریسک شرکت	قیمت‌گذاری دستوری توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده و عدم مطابقت افزایش نرخ فروش محصولات با نرخ مواد اولیه از مهم‌ترین ریسک‌های شرکت محسوب می شود. به علاوه واردات و قاچاق تایرها با سایزهای پرکاربرد به داخل کشور نیز از دیگر موارد بااهمیت به شمار می‌آید. از پتانسیل های شرکت می توان به احتمال کاهش قیمت نفت خام و به تبع آن کاهش قیمت مواد اولیه مصرفی شرکت و در نهایت افزایش حاشیه سود ناخالص شرکت اشاره کرد. ضمنا اخباری مبنی بر عرضه محصولات تایری در بورس کالا شنیده شده است که در صورت اجرا و رقابت می‌تواند اثر مثبتی بر سهم بگذارد.					
نظر کارشناسی	با توجه به پیش‌بینی سود شرکت برای سال ۱۴۰۲، پی بر ای شرکت در حدود ۴،۴ واحد قرار دارد. و با توجه به سایز کوچک شرکت پی بر ای کمتر از ۴ واحد در این صنعت مناسب ارزیابی می‌شود.					

کارگزاری بانک صنعت و معدن
Bank of Industry & Mine Securities
SMBROKER.IR

ذره‌بین

پتروشیمی جم

نام شرکت	پتروشیمی جم
تابلو	فهرست اولیه بازار دوم
صنعت	محصولات شیمیایی
گروه	تولید مواد شیمیایی پایه بجز کودها و ترکیبات نیتروژن
نماد	جم
تاریخ تاسیس	۱۳۵۷/۰۲/۱۸
تاریخ آغاز فعالیت (بهره‌برداری)	۱۳۷۹/۰۶/۰۹
تاریخ ثبت اولیه	۱۳۵۷/۰۲/۱۸
شماره ثبت اولیه	۳۲۲۸۵
سال مالی	۱۲/۳۰

رشد ۳ ماهه ۱۴۰۱ نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۰

	عنوان قلم	۱۴۰۱/۰۳	۱۴۰۰/۰۳
ترازنامه	سرمایه	۳۰.۴۳	۰.۰۰
	جمع دارائی‌های جاری	۳۵.۷۶	۶۵.۶۴
	جمع دارائی‌های غیرجاری	۲۷.۱۲	۰.۱۹
	جمع کل دارائی‌ها	۳۴.۱۵	۴۷.۷۱
	جمع بدهی‌های جاری	-۹.۶۹	۴۰.۳۷
	جمع بدهی‌های غیرجاری	-۴۸.۱۴	۱۹.۰۷
	جمع کل بدهی‌ها	-۱۲.۲۹	۳۸.۷۰
	جمع حقوق صاحبان سهام	۹۶.۵۲	۶۱.۸۴

وضعیت مالی شرکت

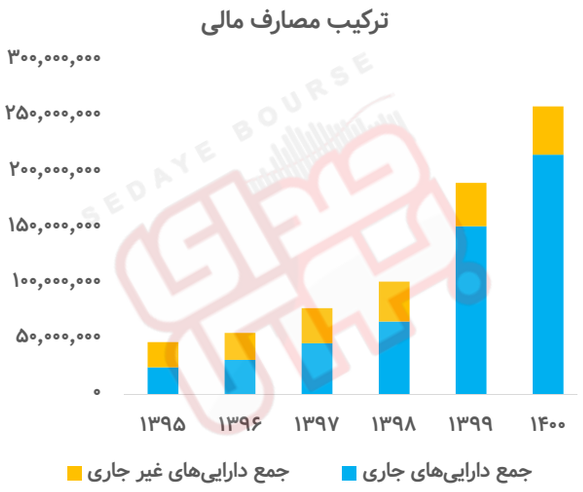

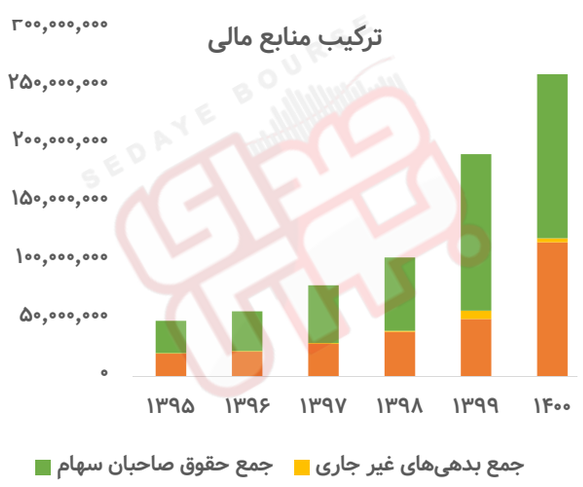

عملکرد مالی شرکت

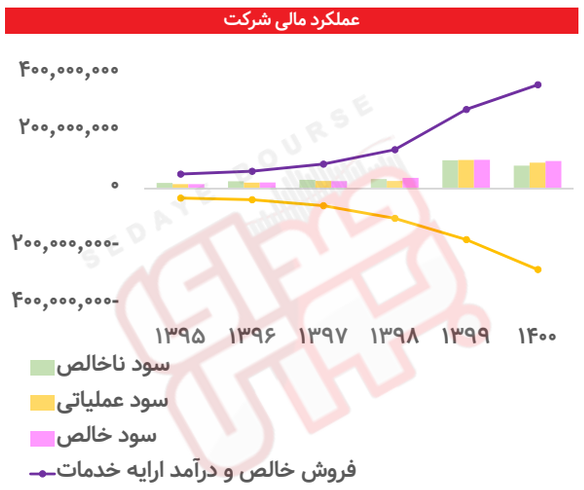

وضعیت جریان وجه نقد شرکت

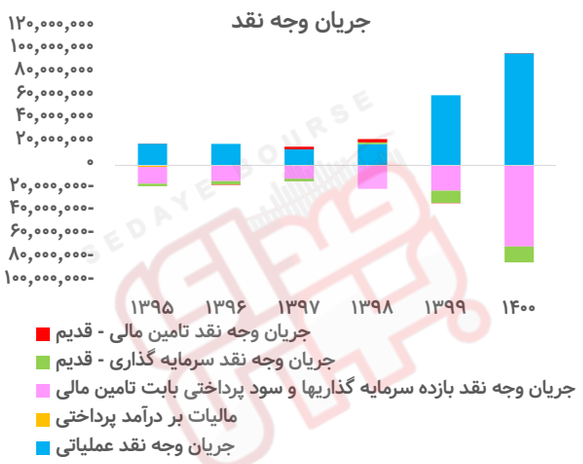

هاله جعفری - کارشناس ارشد شرکت پردازش اطلاعات مالی نوآوران امین
اطلاعات برگرفته از سامانه سودیاب نوآورن امین

رو خط تحلیل

خالص ارزش دارایی‌های «گوهران»

گزارش خالص ارزش دارایی‌های (NAV) هر سهم گوهران منتشر شد. سرمایه گذاری توسعه گوهران امید NAV هر سهم را ۴,۶۳۷ ریال اعلام کرد.
بر اساس بررسی خالص ارزش دارایی‌های (NAV) هر سهم سرمایه گذاری توسعه گوهران امید که با نماد "گوهران" در بورس فعالیت دارد؛
ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت ۲,۶۹۵ میلیارد تومان و ارزش افزوده بورسی شرکت مبلغ ۱,۷۶۳ میلیارد تومان است.مهمترین شرکت‌های بورسی آن عبارتند از مدیریت سرمایه گذاری امید، سنگ آهن گل گهر، پتروشیمی مبین و مادر (هلدینگ) صنایع پتروشیمی خلیج فارس است. ارزش برآوردی پرتفوی غیر بورسی شرکت ۹۶ میلیارد تومان و ارزش افزوده غیر بورسی شرکت مبلغ ۸ میلیارد تومان است. بدین ترتیب NAV هر سهم گوهران ۴,۶۳۷ ریال و نسبت P/NAV روز شرکت ۸۸ درصد است. /پارسیس

ارزش روز پرتفوی «وامید» چقدر است؟

گزارش خالص ارزش دارایی های (NAV) هر سهم وامید بررسی شد. ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت سرمایه گذاری امید ۱۵۸,۸۱۱ میلیارد تومان شد.
بر اساس بررسی خالص ارزش دارایی‌های (NAV) هر سهم سرمایه گذاری امید که با نماد "وامید" در بورس فعالیت دارد؛ ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت ۱۵۸,۸۱۱ میلیارد تومان و ارزش افزوده بورسی شرکت مبلغ ۱۴۴,۸۹۱ میلیارد تومان است. مهمترین شرکت‌های بورسی آن عبارتند از: سنگ آهن گل گهر، معدنی و صنعتی چادرملو، سنگ آهن گهر زمین و مدیریت انرژی امید تابان هور است.ارزش برآوردی پرتفوی غیر بورسی شرکت ۱۴,۲۷۷ میلیارد تومان و ارزش افزوده غیر بورسی شرکت مبلغ ۱۰,۹۹۵ میلیارد تومان است.بدین ترتیب NAV هر سهم وامید ۱۹,۰۸۳ ریال و نسبت P/NAV روز شرکت ۶۷ درصد است./ پارسیس

NAV هر سهم «وآتی»

گزارش خالص ارزش دارایی‌های (NAV) هر سهم وآتی بررسی شد. ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند ۶,۶۴۸ میلیارد تومان است.
بر اساس بررسی خالص ارزش دارایی های (NAV) هر سهم گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند که با نماد "وآتی" در بورس فعالیت می کند؛ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت ۶,۶۴۸ میلیارد تومان و ارزش افزوده بورسی شرکت مبلغ ۵,۷۷۱ میلیارد تومان است.مهمترین شرکت‌های بورسی آن عبارتند از صنایع شیمیایی ایران، لیزینگ صنعت و معدن، پتروشیمی شیراز و پتروشیمی پردیس است.ارزش برآوردی پرتفوی غیربورسی شرکت ۳۵۹ میلیارد تومان و ارزش افزوده غیر بورسی شرکت مبلغ ۵۸ میلیارد تومان است. بدین ترتیب NAV هر سهم وآتی ۱۶,۰۶۹ ریال و نسبت P/NAV روز شرکت ۵۵ درصد است. /پارسیس

«وبصادر» و «خساپا» تفاهمنامه همکاری امضا کردند

هفته‌نامه بورس تفاهم‌نامه بزرگ همکاری مشترک بانک صادرات ایران و گروه خودروسازی سایپا با هدف افزایش تولید محصولات جدید و اشتغال در نشستی با حضور مدیران عامل و مدیران ارشد دو مجموعه بزرگ بانکی و صنعتی کشور امضا شد.
مدیرعامل بانک صادرات ایران گفت: صنعت خودرو اهمیت ویژه‌ای برای شبکه بانکی کشور دارد و مجموعه سایپا به عنوان یکی از برندهای اصلی این صنعت، جایگاه ویژه و ممتازی در حوزه اشتغال، ارزآوری و استفاده از نیروهای توانمند دارد. با امضای این تفاهم‌نامه و هماهنگی‌های ایجاد شده، حمایت بانک صادرات ایران برای خدمت بیشتر به تولید، اشتغال و صنعت کشور گسترش قابل توجهی خواهد یافت.سیدضیاء ایمانی تاکید کرد: هماهنگی و همکاری دوجانبه بانک صادرات ایران و سایپا سرعت بیشتری به خود خواهد گرفت. سایپا یکی از شرکت‌های خودروسازی مهم و اثرگذار در حوزه تولید و اشتغال در صنعت کشور به حساب می‌آید که تولیدات این شرکت مورد استفاده عموم مردم و کشورهای منطقه است و از این بابت ارائه خدمت به این شرکت برای بانک صادرات ایران حائز اهمیت است. وی ادامه داد: حمایت از صنعت با استفاده از تمامی ابزارهای پولی و مالی برای مدیران و کارکنان بانک صادرات ایران افتخار است و از

آنجایی که بخش اعظم سهامداران این بانک و شرکت سایپا آحاد مردم جامعه هستند، نگاه همکاری در این تفاهم‌نامه نگاه برد برد است و برکت آن نصیب قشر عظیمی از مردم جامعه خواهد شد. این تفاهم‌نامه که با رعایت الزامات و مقررات بانک مرکزی امضا شده است، می‌تواند الگوی مناسبی برای همکاری با سایر بخش‌های صنعت کشور نیز باشد.
در این مراسم همچنین مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا گفت: مجموعه سایپا نیز با توجه به برنامه‌ریزی جدید، جهش فروش قابل توجهی را در سال جاری تجربه خواهد کرد و با فروش محصولات جدید در سال آینده، شاهد جهش دیگری خواهیم بود و برای تامین اعتبار مورد نیاز برای تولید این محصولات، بانک صادرات ایران به عنوان یکی از بانک‌های بزرگ کشور حداکثر مساعدت و حمایت از سایپا را در چارچوب قوانین و مقررات بانک مرکزی به عمل آورد تا بتوانیم بستر لازم برای جهش تولید را در این شرکت فراهم کنیم. محمدعلی تیموری افزود: حمایت از تولید، اشتغال ایجاد می‌کند و تنها در هشت ماهه اول سال جاری شرکت‌های قطعه‌سازی زیرمجموعه سایپا تلاش ویژه‌ای برای جذب نیروهای جدید به‌کار گرفته‌اند. رسالت همه بخش‌ها از جمله نظام بانکی و بخش صنعت این است که جهش تولید را به نحوی عملیاتی کنیم که جذب نیروی جدید را به همراه داشته باشد. ارائه انواع خدمات نوین مالی و بانکی، اعطای انواع تسهیلات، گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و ارزی، ضمانت اوراق مرابحه منتشره برای شرکت سایپا و شرکت‌های زیرمجموعه آن با افزایش بیش از ۳۹۰ درصدی تسهیلات و تعهدات در چارچوب قوانین و مقررات، مهمترین محور خدمات بانک صادرات ایران برای حمایت از استمرار تولید و اشتغال در سایپاست.

سهامداران «اخابر» ترسیدند

وزیر ارتباطات بدون توجه به اهمیت اعلام اخبار و رویدادهای منفی بر رفتار سهامداران، مدعی شد شرکت بورسی مخابرات در صورت عدم تامین منابع و افزایش درآمدها، عملا ورشکست خواهد شد!
عیسی زارع‌پور گفت: تعرفه مخابرات در ۱۱ و ۱۲ سال گذشته با وجود رشد هزینه‌ها ، افزایش نیافته و امکان توسعه وجود ندارد. بارها نیز در کمیسیون‌های مجلس در مورد علت عدم پرداخت حقوق کارکنان و تبدیل وضعیت نشدن ایثارگران و... توضیح داده شد. وی افزود: طبق تصمیم جدید قرار شده حق اشتراک تلفن ثابت با حداقل کارکرد در شهرستان‌ها، مراکز استان‌ها و تهران ۱۰ ، ۱۵ و ۲۰ هزار تومان با در نظر گرفتن هزینه نگه‌داری ۲۵ تا ۳۰ هزار تومانی هر خط تلفن باشد ولی مخابرات امکان تامین چنین مبلغی و توسعه را ندارد و نمی‌تواند در تهران خط تلفن واگذار کند و حقوق چندماهه کارکنان را پرداخت کند.این مقام مسئول با اشاره به اینکه افزایش حق اشتراک ربطی به بودجه ندارد و وزارت ارتباطات متولی تعرفه‌گذاری بوده ادامه داد: شورای رقابت با مخابرات اختلاف حقوقی دارد و موضوعات پیش آمده (قطع تلفن شورای رقابت) ارتباطی با این مباحث ندارد و طبق مصوبه شورای رقابت این تصمیم گرفته شد.

پایان تعمیرات اتیل بنزن «پارس»

مدیرعامل پتروشیمی پارس گفت: در راستای حمایت از مشتریان و مصرف‌کنندگان، استایرن وارداتی با قیمت تلفیقی در بورس عرضه می‌شود.
مسعود حسنی افزود: تعمیرات اساسی این واحد با مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی و کارشناسان پتروشیمی پارس آغاز شده است. وی افزود: تاکنون ساخت بیش از ۱۲ هزار تیوپ به پایان رسیده و همزمان عملیات ساخت، نوسازی و بازسازی مبدل‌ها در عسلویه، ماهشهر، اصفهان و اراک توسط سازندگان ایرانی مراحل پایانی را پشت سرمی‌گذارد.
مدیرعامل پتروشیمی پارس با تأکید بر اینکه بر اساس برنامه زمان‌بندی، پیش‌بینی می‌شود از سی ام آذر امسال عملیات راه‌اندازی و ازسرگیری تولید در واحدهای اتیل بنزن و استایرن‌منومر آغاز شود، تصریح کرد: مطابق برنامه، تولید تجاری با پایان مراحل پیش راه‌اندازی و راه‌اندازی، از سوم دی ماه امسال آغاز خواهد شد. حسنی با بیان اینکه با انجام این پروژه ملی تعمیرات اساسی، نوسازی و بازسازی واحدهای اتیل بنزن و استایرن منومر پارس این پتروشیمی از توان تولید روزانه بالغ بر یک هزار و ۷۸۰ تن محصول استایرن منومر با کیفیت بالا برخوردار خواهد بود، یادآور شد: این واحد پس از حدود ۱۵ سال تعمیر اساسی شد.

«تپسی» شرکت‌دار شد

شرکت پیشگامان فن آوری و دانش آرامیس معروف به تپسی از ثبت شرکت نوآفرینان بهراد پارس برای فروش لوازم یدکی خودرو و ارائه خدمات خودرویی به سفیران خبر داد و با توقف نماد، بازگشایی شد.
بر این اساس «تپسی» اعلام کرد: با عنایت به اینکه تپسی جامعه بزرگ از رانندگان دارد که نگه داشتن آنها در سامانه برای ارائه خدمات به مسافران ضروری است در قالب باشگاه مشتریان همواره تلاش کرده تا از طریق همکاری با فروشگاه لوازم یدکی خودرو و تعمیرگاه‌ها، محصولات و خدمات با کیفیت و با بهترین قیمت به رانندگان ارائه کند.با وجود تجربه موفق دو سال اخیر با توجه به اینکه در این شیوه تپسی امکان نظارت مستقیم بر میزان فروش و کیفیت خدمات ندارد، هیات‌مدیره با لحاظ تجربه فروش مستقیم لاستیک و روغن از طریق سایت لاستیک فروش به رانندگان، پیشنهاد تاسیس یک شرکت مستقل برای ورود جدیدتر به این حوزه را تصویب کرد. در این راستا مقرر شد، یک شرکت با سهامداری ۱۰۰ درصدی تپسی نزد اداره ثبت شرکت‌ها تاسیس و به ثبت برسد. همچنین با توجه به نیاز این شرکت به گروه اجرایی متمرکز و تخصصی، هیات مدیره مصوب کرد متعاقباً بسته سهام تشویقی برای گروه اجرایی این شرکت تا سقف ۱۵ درصد سهام در نظر گرفته شود.

تحلیل صنعت روانکار

شرکت کارگزاری بانک سپه
Sepah Bank Brokerage Co.

شایان مرادی
تحلیلگر شرکت کارگزاری بانک سپه

در صنعت استفاده از روانکار ها بسیار مهم است و روانکارها موادی هستند که جز جدایی ناپذیر صنعت به شمار می‌روند. در واقع اهمیت روانکارها در تمامی ابعاد گوناگون تولید قطعات صنعتی مورد توجه قرار می‌گیرد چرا که برای تسهیل و تسریع حرکت نسبی سطوح قطعاتی که با یکدیگر در تماس هستند و به نوعی در ارتباطند، استفاده از روانکار بسیار مهم و اجتناب‌ناپذیر است. امروزه صنعت روانکاری به قسمتی مهم از توسعه صنایع ماشینی تبدیل شده است. بعد از استخراج با حلال و عملیات موم‌گیری، عملیات تصفیه نهایی روی روغن صورت می‌گیرد. بعد از حاصل شدن روغن پایه، مواد افزودنی مناسب در شرایط مطلوب اضافه می‌گردد. مواد افزودنی مختلف به منظورهای متفاوتی به روغن‌های پایه اضافه می‌شوند، از این رو انواع مختلفی دارند که عبارتند از: پاک کننده و معلق کننده، پایین‌آورنده نقطه ریزش، ضدخوردگی، ضد سایبدگی، ضد زنگ زدگی، ضد کف، ضد اکسیداسیون و بهبود دهنده شاخص گرانروی. بعد از انجام عملیات اختلاط روغن پایه و ادتیو مدنظر بنابه مورد مصرف روغن، بسته‌بندی در ظرفیت‌های حجمی مختلف انجام می‌شود. در ایران، ۴ پالایشگاه روغن ایرانول (شرانل)، بهران (شبهرن)، سپاهان (شسپا) و نفت پارس (شنفت)، اقدام به تولید روغن‌های پایه و محصولات جانبی و نهایی می‌کنند. تکنولوژی تولید هر ۴ پالایشگاه، تولید روغن پایه گروه یک است.

شرکت نفت پارس نماد شنفت | شرکت نفت بهران نماد شبهرن | شرکت نفت ایرانول نماد شرانل | شرکت نفت سپاهان نماد شسپا

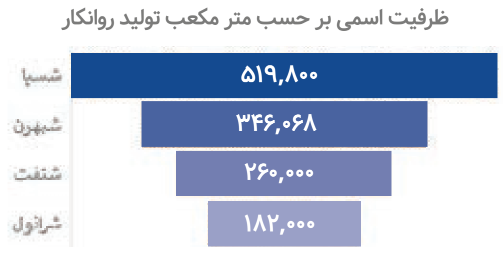

مفروضات	۱۴۰۱	۱۴۰۲
نرخ دلار نیما	۲۸۰.۰۰۰	۳۲۰.۰۰۰
قیمت نفت(بشکه)	۹۰$	۸۵$
لوبکات	۴۹۶	۴۲۱$
روغن پایه	۹۲۴$	۸۷۳$

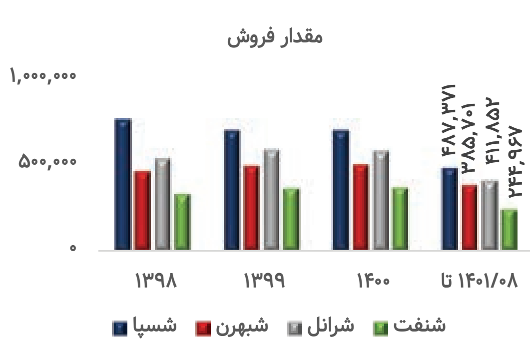

تحلیل حساسیت سود / شسپا، سال مالی ۱۴۰۲
تغییرات قیمت نفت خام(بشکه) — تغییرات نرخ ارز

نرخ ارز	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۰	۱۲۰
۲۷۰,۰۰۰	۴۷۵	۵۲۸	۵۸۱	۶۳۵	۶۸۸	۷۴۱	۷۹۵	۸۴۸	۹۰۱	۱,۰۰۸
۲۸۰,۰۰۰	۵۰۲	۵۵۸	۶۱۳	۶۶۸	۷۲۴	۷۷۹	۸۳۴	۸۹۰	۹۴۵	۱,۰۵۵
۲۹۰,۰۰۰	۵۳۰	۵۸۷	۶۴۵	۷۰۲	۷۵۹	۸۱۶	۸۷۴	۹۳۱	۹۸۸	۱,۱۰۳
۳۰۰,۰۰۰	۵۵۸	۶۱۷	۶۷۶	۷۳۵	۷۹۵	۸۵۴	۹۱۳	۹۷۳	۱,۰۳۲	۱,۱۵۰
۳۱۰,۰۰۰	۵۸۵	۶۴۷	۷۰۸	۷۶۹	۸۳۰	۸۹۲	۹۵۳	۱,۰۱۴	۱,۰۷۵	۱,۱۹۸
۳۲۰,۰۰۰	۶۱۳	۶۷۶	۷۳۹	۸۰۳	۸۶۶	۹۲۹	۹۹۲	۱,۰۵۵	۱,۱۱۹	۱,۲۴۵
۳۳۰,۰۰۰	۶۴۱	۷۰۶	۷۷۱	۸۳۶	۹۰۱	۹۶۷	۱,۰۳۲	۱,۰۹۷	۱,۱۶۲	۱,۲۹۳
۳۴۰,۰۰۰	۶۶۸	۷۳۵	۸۰۳	۸۷۰	۹۳۷	۱,۰۰۴	۱,۰۷۱	۱,۱۳۸	۱,۲۰۶	۱,۳۴۰
۳۵۰,۰۰۰	۶۹۶	۷۶۵	۸۳۴	۹۰۳	۹۷۳	۱,۰۴۲	۱,۱۱۱	۱,۱۸۰	۱,۲۴۹	۱,۳۸۷
۳۶۰,۰۰۰	۷۲۴	۷۹۵	۸۶۶	۹۳۷	۱,۰۰۸	۱,۰۷۹	۱,۱۵۰	۱,۲۲۱	۱,۲۹۳	۱,۴۳۵

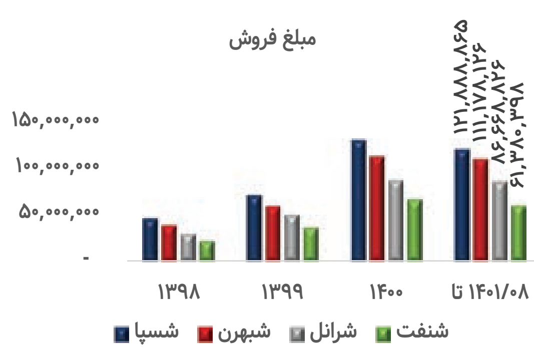

تحلیل حساسیت سود / شنفت، سال مالی ۱۴۰۲
تغییرات قیمت نفت خام(بشکه) — تغییرات نرخ ارز

نرخ ارز	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۰	۱۲۰
۲۷۰,۰۰۰	۵۷۱	۶۰۰	۶۷۹	۷۵۸	۸۳۷	۹۱۶	۹۹۵	۱,۰۷۴	۱,۱۵۳	۱,۳۱۲
۲۸۰,۰۰۰	۵۶۲	۶۴۴	۷۲۶	۸۰۸	۸۹۰	۹۷۲	۱,۰۵۴	۱,۱۳۶	۱,۲۱۸	۱,۳۸۲
۲۹۰,۰۰۰	۶۰۳	۶۸۸	۷۷۳	۸۵۸	۹۴۳	۱,۰۲۷	۱,۱۱۲	۱,۱۹۷	۱,۲۸۲	۱,۴۵۲
۳۰۰,۰۰۰	۶۴۴	۷۳۲	۸۱۹	۹۰۷	۹۹۵	۱,۰۸۳	۱,۱۷۱	۱,۲۵۹	۱,۳۴۷	۱,۵۲۳
۳۱۰,۰۰۰	۶۸۵	۷۷۶	۸۶۶	۹۵۷	۱,۰۴۸	۱,۱۳۹	۱,۲۳۰	۱,۳۲۰	۱,۴۱۱	۱,۵۹۳
۳۲۰,۰۰۰	۷۲۶	۸۱۹	۹۱۳	۱,۰۰۷	۱,۱۰۱	۱,۱۹۴	۱,۲۸۸	۱,۳۸۲	۱,۴۷۶	۱,۶۶۳
۳۳۰,۰۰۰	۷۶۷	۸۶۳	۹۶۰	۱,۰۵۷	۱,۱۵۳	۱,۲۵۰	۱,۳۴۷	۱,۴۴۳	۱,۵۴۰	۱,۷۳۳
۳۴۰,۰۰۰	۸۰۸	۹۰۷	۱,۰۰۷	۱,۱۰۷	۱,۲۰۶	۱,۳۰۶	۱,۴۰۵	۱,۵۰۵	۱,۶۰۵	۱,۸۰۴
۳۵۰,۰۰۰	۸۴۹	۹۵۱	۱,۰۵۴	۱,۱۵۶	۱,۲۵۹	۱,۳۶۱	۱,۴۶۴	۱,۵۶۷	۱,۶۶۹	۱,۸۷۴
۳۶۰,۰۰۰	۸۹۰	۹۹۵	۱,۱۰۱	۱,۲۰۶	۱,۳۱۲	۱,۴۱۷	۱,۵۲۳	۱,۶۲۸	۱,۷۳۳	۱,۹۴۴

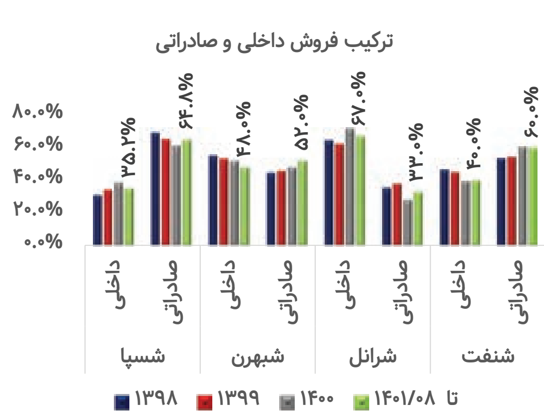

تحلیل حساسیت سود / شرانل، سال مالی ۱۴۰۲
تغییرات قیمت نفت خام(بشکه) — تغییرات نرخ ارز

۱۲,۳۵۸	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۰	۱۲۰
۲۷۰,۰۰۰	۶,۲۶۰	۷,۲۵۲	۸,۲۴۳	۹,۲۳۵	۱۰,۲۲۷	۱۱,۲۱۹	۱۲,۲۱۱	۱۳,۲۰۳	۱۴,۱۹۴	۱۶,۱۷۸
۲۸۰,۰۰۰	۶,۷۷۴	۷,۸۰۳	۸,۸۳۱	۹,۸۶۰	۱۰,۸۸۸	۱۱,۹۱۷	۱۲,۹۴۵	۱۳,۹۷۴	۱۵,۰۰۳	۱۷,۰۶۰
۲۹۰,۰۰۰	۷,۲۸۸	۸,۳۵۴	۹,۴۱۹	۱۰,۴۸۴	۱۱,۵۴۹	۱۲,۶۱۵	۱۳,۶۸۰	۱۴,۷۴۵	۱۵,۸۱۱	۱۷,۹۴۱
۳۰۰,۰۰۰	۷,۸۰۳	۸,۹۰۵	۱۰,۰۰۷	۱۱,۱۰۹	۱۲,۲۱۱	۱۳,۳۱۳	۱۴,۴۱۵	۱۵,۵۱۷	۱۶,۶۱۹	۱۸,۸۲۳
۳۱۰,۰۰۰	۸,۳۱۷	۹,۴۵۶	۱۰,۵۹۴	۱۱,۷۳۳	۱۲,۸۷۲	۱۴,۰۱۱	۱۵,۱۴۹	۱۶,۲۸۸	۱۷,۴۲۷	۱۹,۷۰۵
۳۲۰,۰۰۰	۸,۸۳۱	۱۰,۰۰۷	۱۱,۱۸۲	۱۲,۳۵۸	۱۳,۵۳۳	۱۴,۷۰۹	۱۵,۸۸۴	۱۷,۰۶۰	۱۸,۲۳۵	۲۰,۵۸۶
۳۳۰,۰۰۰	۹,۳۴۵	۱۰,۵۵۸	۱۱,۷۷۰	۱۲,۹۸۲	۱۴,۱۹۴	۱۵,۴۰۷	۱۶,۶۱۹	۱۷,۸۳۱	۱۹,۰۴۳	۲۱,۴۶۸
۳۴۰,۰۰۰	۹,۸۶۰	۱۱,۱۰۹	۱۲,۳۵۸	۱۳,۶۰۷	۱۴,۸۵۶	۱۶,۱۰۵	۱۷,۳۵۴	۱۸,۶۰۳	۱۹,۸۵۱	۲۲,۳۴۹
۳۵۰,۰۰۰	۱۰,۳۷۴	۱۱,۶۶۰	۱۲,۹۴۵	۱۴,۲۳۱	۱۵,۵۱۷	۱۶,۸۰۳	۱۸,۰۸۸	۱۹,۳۷۴	۲۰,۶۶۰	۲۳,۲۳۱
۳۶۰,۰۰۰	۱۰,۸۸۸	۱۲,۲۱۱	۱۳,۵۳۳	۱۴,۸۵۶	۱۶,۱۷۸	۱۷,۵۰۰	۱۸,۸۲۳	۲۰,۱۴۵	۲۱,۴۶۸	۲۴,۱۱۳

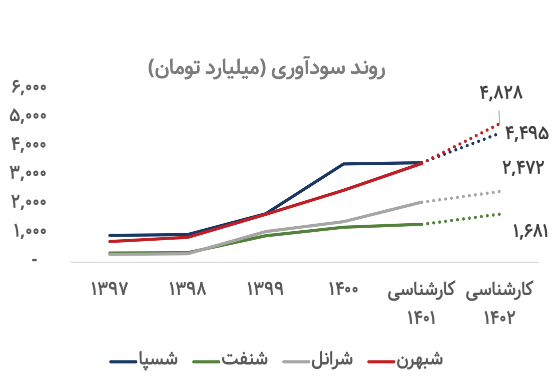

تحلیل حساسیت سود / شبهرن، سال مالی ۱۴۰۲
تغییرات قیمت نفت خام(بشکه) — تغییرات نرخ ارز

۴,۰۴۰	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۰	۱۲۰
۲۷۰,۰۰۰	۲,۲۶۱	۲,۵۵۰	۲,۸۴۰	۳,۱۲۹	۳,۴۱۹	۳,۷۰۸	۳,۹۹۷	۴,۲۸۷	۴,۵۷۶	۵,۱۵۵
۲۸۰,۰۰۰	۲,۴۱۱	۲,۷۱۱	۳,۰۱۱	۳,۳۱۱	۳,۶۱۲	۳,۹۱۲	۴,۲۱۲	۴,۵۱۲	۴,۸۱۲	۵,۴۱۲
۲۹۰,۰۰۰	۲,۵۶۱	۲,۸۷۲	۳,۱۸۳	۳,۴۹۴	۳,۸۰۵	۴,۱۱۵	۴,۴۲۶	۴,۷۳۷	۵,۰۴۸	۵,۶۷۰
۳۰۰,۰۰۰	۲,۷۱۱	۳,۰۳۳	۳,۳۵۴	۳,۶۷۶	۳,۹۹۷	۴,۳۱۹	۴,۶۴۱	۴,۹۶۲	۵,۲۸۴	۵,۹۲۷
۳۱۰,۰۰۰	۲,۸۶۱	۳,۱۹۴	۳,۵۲۶	۳,۸۵۸	۴,۱۹۰	۴,۵۲۳	۴,۸۵۵	۵,۱۸۷	۵,۵۲۰	۶,۱۸۴
۳۲۰,۰۰۰	۳,۰۱۱	۳,۳۵۴	۳,۶۹۷	۴,۰۴۰	۴,۳۸۳	۴,۷۲۶	۵,۰۶۹	۵,۴۱۲	۵,۷۵۵	۶,۴۴۱
۳۳۰,۰۰۰	۳,۱۶۱	۳,۵۱۵	۳,۸۶۹	۴,۲۲۳	۴,۵۷۶	۴,۹۳۰	۵,۲۸۴	۵,۶۳۸	۵,۹۹۱	۶,۶۹۹
۳۴۰,۰۰۰	۳,۳۱۱	۳,۶۷۶	۴,۰۴۰	۴,۴۰۵	۴,۷۶۹	۵,۱۳۴	۵,۴۹۸	۵,۸۶۳	۶,۲۲۷	۶,۹۵۶
۳۵۰,۰۰۰	۳,۴۶۲	۳,۸۳۷	۴,۲۱۲	۴,۵۸۷	۴,۹۶۲	۵,۳۳۷	۵,۷۱۳	۶,۰۸۸	۶,۴۶۳	۷,۲۱۳
۳۶۰,۰۰۰	۳,۶۱۲	۳,۹۹۷	۴,۳۸۳	۴,۷۶۹	۵,۱۵۵	۵,۵۴۱	۵,۹۲۷	۶,۳۱۳	۶,۶۹۹	۷,۴۷۰

صورت سود و زیان	شسپا ۱۴۰۱	شسپا ۱۴۰۲	شنفت ۱۴۰۱	شنفت ۱۴۰۲	شرانول ۱۴۰۱	شرانول ۱۴۰۲	شبهرن ۱۴۰۱	شبهرن ۱۴۰۲
فروش	۱۶۴,۹۰۰,۱۹۷	۱۸۴,۵۷۵,۰۵۰	۹۱,۵۸۲,۵۹۶	۹۶,۰۷۴,۴۰۶	۱۳۶,۰۷۱,۳۴۹	۱۳۳,۷۵۹,۹۷۰	۱۶۶,۹۴۰,۴۹۸	۱۷۵,۲۵۸,۶۸۶
بهای تمام شده کالای فروش رفته	(۱۲۷,۳۱۰,۶۹۰)	(۱۲۷,۰۰۱,۵۹۰)	(۶۹,۲۳۹,۱۰۹)	(۶۷,۷۴۵,۹۲۶)	(۱۰۸,۳۷۶,۰۹۳)	(۹۹,۲۲۱,۵۷۴)	(۱۱۳,۷۰۲,۶۰۳)	(۱۰۶,۲۷۷,۳۵۱)
سود (زیان) ناخالص	۳۷,۵۸۹,۵۰۷	۵۷,۵۷۳,۴۶۱	۲۲,۳۴۳,۴۸۸	۲۸,۳۲۸,۴۸۰	۲۷,۶۹۵,۲۵۶	۳۴,۵۳۸,۳۹۶	۵۳,۲۳۷,۸۹۵	۶۸,۹۸۱,۳۳۶
هزینه های عمومی، اداری و تشکیلاتی	(۱۰,۶۰۱,۶۶۵)	(۱۴,۸۴۲,۳۳۱)	(۴,۷۱۶,۶۲۳)	(۶,۶۰۳,۲۷۲)	(۳,۶۰۴,۷۰۲)	(۵,۵۲۵,۰۵۳)	(۸,۲۷۹,۵۹۶)	(۶,۳۸۰,۶۰۸)
هزینه کاهش ارزش دریافتنی‌ها (هزینه استثنایی)	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
خالص سایر درامدها (هزینه ها) ی عملیاتی	(۷۲۳,۴۳۴)	(۱,۰۱۲,۸۰۸)	۱,۹۵۱,۲۲۲	۲,۴۴۶,۱۶۳	۲,۴۱۶,۶۷۸	۱,۵۴۸,۰۲۱	۲۵۶,۵۵۱	۲۷۶,۸۵۳
سود (زیان) عملیاتی	۲۶,۲۶۴,۴۰۸	۴۱,۷۱۸,۳۲۲	۱۹,۵۷۸,۰۸۷	۲۴,۱۷۱,۳۷۱	۲۶,۵۰۷,۲۳۲	۳۰,۵۶۱,۳۶۳	۴۵,۲۱۴,۸۵۰	۶۲,۸۷۷,۵۸۱
هزینه های مالی	۰	۰	(۳,۲۸۶,۱۱۲)	(۳,۲۸۶,۱۱۲)	(۲,۰۷۵,۵۹۴)	(۱,۹۷۲,۹۲۲)	(۴,۴۰۵,۵۳۲)	(۴,۹۸۹,۳۱۷)
خالص سایر درامدها و هزینه های غیرعملیاتی	۹,۰۶۴,۵۷۶	۹,۰۶۴,۵۷۶	۸۰۱,۴۹۳	۸۰۱,۴۹۳	۳,۸۵۲	۲۴۴,۷۷۶	۶۹۰,۲۴۹	۱,۳۸۰,۴۹۸
سود (زیان) خالص عملیات در حال تداوم قبل از مالیات	۳۵,۳۲۸,۹۸۴	۵۰,۷۸۲,۸۹۹	۱۷,۰۹۳,۴۶۷	۲۱,۶۸۶,۷۵۱	۲۴,۴۳۵,۴۹۰	۲۸,۸۳۳,۲۱۸	۴۱,۴۹۹,۵۶۷	۵۹,۲۶۸,۷۶۲
مالیات	(۷,۰۶۵,۹۳۱)	(۱۰,۱۵۶,۷۷۳)	(۳,۸۴۶,۰۲۹)	(۴,۸۷۹,۵۱۸)	(۳,۴۸۹,۸۵۰)	(۴,۱۱۷,۹۲۹)	(۷,۰۵۲,۴۱۴)	(۱۰,۹۸۶,۴۳۹)
سود (زیان) خالص عملیات در حال تداوم	۲۸,۲۶۳,۰۵۳	۴۰,۶۲۶,۱۲۶	۱۳,۲۴۷,۴۳۸	۱۶,۸۰۷,۲۳۳	۲۰,۹۴۵,۶۴۰	۲۴,۷۱۵,۲۸۹	۳۴,۴۴۷,۱۵۳	۴۸,۲۸۲,۳۲۳
سود (زیان) عملیات متوقف شده پس از اثر مالیاتی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سود (زیان) خالص	۲۸,۲۶۳,۰۵۳	۴۰,۶۲۶,۱۲۶	۱۳,۲۴۷,۴۳۸	۱۶,۸۰۷,۲۳۳	۲۰,۹۴۵,۶۴۰	۲۴,۷۱۵,۲۸۹	۳۴,۴۴۷,۱۵۳	۴۸,۲۸۲,۳۲۳
سود هر سهم پس از کسر مالیات	۵۰۵	۷۲۵	۷۹۴	۱,۰۰۷	۱۰,۴۷۳	۱۲,۳۵۸	۲,۸۸۳	۴,۰۴۰
سرمایه	۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۶۹۱,۱۳۴	۱۶,۶۹۱,۱۳۴	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۱,۹۵۰,۰۰۰	۱۱,۹۵۰,۰۰۰
سود هر سهم بر اساس آخرین سرمایه	۵۰۵	۷۲۵	۷۹۴	۱,۰۰۷	۱۰,۴۷۳	۱۲,۳۵۸	۲,۸۸۳	۴,۰۴۰

آیا توکن غیرمثلی NFT دچار حباب شده است؟

محدثه حاجعلی
خبرنگار

اگر تجربه‌ای در بازارهای مالی داشته باشید، می‌دانید که جمله «این جنس ارزش چندانی ندارد!» می‌تواند به‌معنای ازبین‌رفتن تمام سرمایه یک فرد باشد. چراکه خریدار بدترین حس‌ها را تجربه می‌کند و دچار اضطراب و پریشانی می‌شود. این عبارت مصداق شرایط دارندگان توکن‌های غیرمثلی (NFT) است. به طوری که از سردرگمی زیاد، عده‌ای از آنها مدام از خود می‌پرسند آیا آنچه در این مدت خریده‌اند، حبابی بیش نبوده است؟ آیا آنان با سرمایه خود باید خداحافظی کنند؟

در شماره‌های گذشته هفته‌نامه به شناخت «ان‌اف‌تی» و کاربرد آن پرداختیم، در این گزارش ابتدا به موضوع تصاویر سلفی (Selfies) میلیون‌دلاری و شرایط حاکم بر بازار توکن‌های غیرمثلی نگاهی خواهیم انداخت و در انتها، به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهیم که آیا باید منتظر ترکیدن حباب NFTها باشیم؟ آیا این توکن به پایان کار خود رسیده است؟ به‌طورکلی، واژه حباب (Bubble) به‌معنای شرایطی است که قیمت یک دارایی براثر التهاب بازار و هجوم کاربران و هیجان‌های کاذب سرمایه‌گذاران خُرد و کلان به‌یک‌باره سر به آسمان می‌گذارد و ارزشی بیش از آنچه باید داشته باشد، پیدا می‌کند. این حباب اغلب با ورود سرمایه‌گذارانی که دانش کافی ندارند و فقط بر اساس فضای به‌وجودآمده پول‌های خود را به بازار سرازیر می‌کنند، روی می‌دهد و درنهایت، این چرخه با سقوطی بزرگ و سنگین به‌پایان می‌رسد؛ پایانی که قطعاً خوش نخواهد بود.

در پایان دهه ۱۹۹۰ و با رونق گرفتن کسب‌وکارها و شرکت‌های اینترنتی، بسیاری از سرمایه‌گذاران برای آنکه از قافله عقب نمانند، دارایی‌های خود را وارد استارتاپ‌های این حوزه کردند. این میزان استقبال و محبوبیت دلیل دیگری نیز داشت و آن اقدام بانک مرکزی آمریکا برای کاهش نرخ بهره بود. در این شرایط، حتی شاخص نزدک (NASDAQ) از ۱۰۰ واحد به اوج ۵,۴۰۰ واحدی رسید و در این میان، کمتر کسی بود که نمی‌خواست خود را وارد این چرخه سودآور کند. بااین‌حال، این تب‌وتاب مدت کوتاهی مهمان سرمایه‌گذاران بود و در اواخر سال ۲۰۰۰ و اوایل سال ۲۰۰۱، حباب به‌وجودآمده ترکید.شرکت‌های بزرگی مانند پتس دات‌کام (Pets.com) اعلام ورشکستگی کردند و تعدادی از شرکت‌های مشهوری که ما آنها را امروزه می‌شناسیم مانند اوراکل و اینتل و سیسکو، تا ۸۰ درصد ارزش سهامشان را از دست دادند. برخی از کارشناسان این رویداد مهم را «حباب اینترنت» یا «بمب دات‌کام» نامیدند. آنها عقیده دارند این اتفاق به‌دلیل محبوبیت مفهومی با نام بزرگراه عظیم اطلاعات (Information Superhighway) رخ داده است.

حالا می‌خواهیم بدانیم آیا توکن‌های غیرمثلی هم قرار است مسیر اینترنت در دهه ۱۹۹۰ را طی کنند؟ آیا «ان‌اف‌تی» گرفتار حباب قیمتی شده است؟ در ژانویه ۲۰۲۲، سلطان گوستاف الغزالی (Sultan Gustaf Al Ghozali)، دانشجوی ۲۲ساله علوم کامپیوتر اهل مالزی، با فروش ۱,۰۰۰ قطعه از تصاویر سلفی‌اش در قالب NFT و فروش آنها در بازار اوپن‌سی (OpenSea)، یک‌شبه به سرمایه‌ای میلیون‌دلاری دست یافت.شاید در ذهنمان این موضوع پدیدار شود که بازار NFTها نوپاست و نمی‌توان پیش‌بینی کرد که در آینده چه رخ می‌دهد و این تصاویر با قیمت‌های نجومی نیز بخشی از این آینده نامشخص هستند؛ اما مهم است که بدانیم جایگاه و هدفی که این فناوری به ما ارائه کرده، چیست. باید ببینیم این نوآوری به چه دلیل به‌وجود آمده است. آیا صرفاً برای اینکه هرکسی بتواند از این بازار سودی کسب کند و درنهایت، جیب عده‌ای دیگر خالی بماند، چنین سازوکاری به‌وجود آمده است یا هدف والاتری وجود دارد؟

افول NFTها

در مصاحبه وب‌سایت کوین‌دسک (CoinDesk) با توماس هوینگ (Thomas Hoving)، مدیر سابق موزه متروپلیتن (Metropolitan) نیویورک، او به این نکته اشاره می‌کند که حدود ۴۰ درصد از اشیای قیمتی و تاریخی که به‌دست او می‌رسد، تقلبی یا ساختگی هستند. البته نباید فراموش کنیم که منشأ این مشکل تاریخی است و سابقه طولانی دارد. همین موضوع یکی از اهداف اصلی پیدایش توکن‌های غیرمثلی بوده است؛ بدین‌معنا که با وجود NFTها سوابق آثار هنری و خالق و صاحبان قبلی آنها را بدون هیچ‌گونه تغییر و دستبردی می‌توان بررسی و راستی‌آزمایی کرد.مانند هر دارایی دیجیتال دیگری، NFTها نیز نشانه‌هایی دارند که حاکی از انفجار حباب قیمتی و کاهش شدید ارزش آنهاست؛ بنابراین، بهتر است با برخی از این نشانه‌ها آشنا شوید تا در موقع مناسب و با پدیدارشدن نشانه‌ها، بتوانید به‌سرعت از بازار خارج شوید.

برخی از این نشانه‌ها عبارتند از:

سقوط ناگهانی قیمت: این رویداد یکی از اولین علائمی است که نشان می‌دهد حباب توکن غیرمثلی که در اختیار دارید و احتمالاً آن را با قیمت زیادی خریده‌اید، در حال افول است. با توجه به این شرایط، بهتر است همواره حواستان به چارت قیمتی دارایی‌های دیجیتال خود، به‌خصوص NFTهایتان باشد.

کاهش پوشش رسانه‌ای: یکی دیگر از نشانه‌های مهم مرتبط با ترکیدن حباب توکن‌های غیرمثلی تغییر رویکرد رسانه‌ها به این نوع از دارایی‌هاست. همان‌طورکه پیشتر اشاره کردیم، رسانه‌ها نقش پررنگی در هدایت قیمت و هجوم سرمایه‌گذاران به‌سمت دارایی‌های جدید ایفا می‌کنند. پس هرگاه دیدید که یک توکن غیرمثلی میزان مطرح‌شدنش در رسانه‌ها با کاهش شدید همراه شد، این اتفاق را چراغ خطری بدانید که نشان می‌دهد به‌احتمال بسیار زیاد دارایی شما ارزشش را به‌سرعت از دست خواهد داد.ایجاد صف‌های فروش: در شرایطی که کاربران فروش دارایی‌های خود را شروع می‌کنند، می‌تواند نشان دیگری از ترکیدن حباب NFTها و کاهش ارزش دارایی‌هایتان باشد.

آیا درنهایت توکن‌های غیرمثلی ارزش خود را از دست خواهند داد؟

بهتر است نگاهی به چندماه قبل بیندازیم. در حوالی ماه می امسال، تراکنش‌های توکن‌های غیرمثلی به رقم ۲.۷میلیارد دلار رسید؛ اما این رقم، تنها اندکی دوام یافت. بر اساس گزارش دپ‌رادار (DappRadar)، پس از اوج تاریخی فروش توکن‌های غیرمثلی در ژانویه ۲۰۲۲ و فروکش‌کردن تب‌وتاب آن در ماه‌های بعد، حجم تبادلات با کاهشی ۹۹ درصدی مواجه شد و رقم آن به ۹.۴۳ میلیون دلار رسید. پدرو هِررا (Pedro Herrera)، محقق ارشد دپ‌رادار، در مقاله‌ای در نشریه کانادایی The Globe and Mail می‌گوید: حباب توکن‌های غیرمثلی ترکیده یا در آستانه انفجار است. نزدیک به ۹۵ درصد از پروژه‌هایی که هم‌اکنون در بازار حضور دارند، در دو سال آینده ارزشی معادل صفر پیدا می‌کنند.

بسیاری از صاحب‌نظران عقیده دارند این کاهش ارزش به سقوط بازار ارزهای دیجیتال مرتبط است. زمانی‌که قیمت بیت‌کوین و سایر ارزهای دیجیتال کاهش چشمگیری پیدا می‌کند، طبیعی است که ارزش توکن‌های غیرمثلی نیز کاهش یابد.

طبق نظریه‌های مختلف مسیر رشد NFTها با ورود برخی پروژه‌های بی‌محتوا و ایجاد هیجان کاذب دچار پیچ‌وخم‌های متعددی شده است؛ به همین‌دلیل، در ماه‌های گذشته شاهد افت قیمت و کاهش حجم تبادلات و استقبال کاربران از این صنعت بوده‌ایم.

بی‌شک موضوع تأیید اصالت و امنیت آثار هنری و جلوگیری از جعل آنها اهدافی است که به‌آسانی دستخوش تغییر نخواهد شد و درنهایت خللی در اصول اساسی توکن‌های غیرمثلی ایجاد نمی‌کند. شاید بتوان این تغییرات و نوسانات را با هدف تصفیه بازار از پروژه‌ها و بازیگران بی‌ارزش و خالص‌سازی این صنعت تفسیر کرد.

روند صعودی ۵ ارز دیجیتال در دسامبر ۲۰۲۲

در حالی که بخش بزرگی از بازار ارزهای دیجیتال با عواقب ورشکستگی صرافی FTX دست و پنجه نرم می‌کنند، به نظر می‌رسد که برخی از آلت‌کوین‌ها برای یک روند صعودی در روزهای پایانی سال ۲۰۲۲ آماده می‌شوند. در ادامه این مطلب به معرفی ارزهای دیجیتالی پرداختیم که پیش‌بینی روند صعودی آنها شده است.

پالیگان (MATIC)

به گزارش سایت فاین بولد، همه چیز برای MATIC، توکن بومی اکوسیستم پالیگان که با نام‌های بزرگی همچون استارباکس و ردیت همکاری می‌کند، خیلی خوب به نظر می‌رسد. طبق گزارش‌ها، فروش توکن‌های غیرقابل تعویض (NFT) در شبکه پالیگان در ماه اکتبر ۱۹۱ درصد افزایش یافت و عملکرد بسیار بهتری نسبت به اتریوم، سولانا و اولانش داشت.

بایننس کوین (BNB)

پس از آنکه صرافی بایننس از راه‌اندازی صندوقی به ارزش ۲ میلیارد دلار برای بهبود شرایط بازار کریپتو خبر داد، احساسات مثبت پیرامون بایننس کوین نیز افزایش یافت. یک نکته مثبت دیگر برای اکوسیستم بایننس این است که بازار NFT اوپن‌سی (OpenSea) به تازگی از NFTهای زنجیره بی‌ان‌بی چین اعلام پشتیبانی کرده است.

چین لینک (LINK)

در پی انتشار اخبار مربوط به برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته برای عرضه نسخه بتای ویژگی استیکینگ چین لینک برای ۶ دسامبر، این شبکه به عنوان یک رقیب سرسخت برای اتریوم مطرح شد که برنامه مشابهی بر روی پلتفرم خود ارائه کرده و گزینه‌های بیشتری را برای پاسخگویی به نیازهای استیکینگ سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد.

جی‌ام‌ایکس (GMX)

با وجود اینکه ارز دیجیتال GMX از لحاظ ارزش بازار، کوچکترین عضو این لیست است، اخیرا درآمد این صرافی از محل کارمزد معاملات به ۱,۱۵ میلیون دلار افزایش یافته و برای اولین بار از یونی سواپ پیشی گرفته است. انتشار این خبر باعث شد که توجه سرمایه‌گذاران زیادی به این پلتفرم و ارز دیجیتال آن جلب شود.

تون کوین (TON)

تون کوین یک بلاکچین لایه اول غیرمتمرکز است که توسط اپلیکیشن پیام‌رسان محبوب تلگرام طراحی شده است. طبق گزارش‌ها، تعداد کاربران پیام‌رسان تلگرام اخیرا به ۷۰۰ میلیون نفر رسیده است. علاوه بر این، تون کوین دارای پلتفرمی برای معامله نام‌های کاربری تلگرام با استفاده از رمزارز TON است.به گفته تحلیلگران بازار، اگر این آلت‌کوین‌ها به عملکرد مثبت اخیر خود ادامه دهند، پلتفرم‌های خود را بهبود بخشند و سرمایه‌گذاران بیشتری را به خود جذب کنند، می‌توانند به محرک قدرتمندی برای بهبود کل صنعت کریپتو تبدیل شوند که اخیرا با فروپاشی FTX، یکی از بزرگترین صرافی‌های ارز دیجیتال در جهان، با مشکلات بسیاری مواجه شده است.

بایننس کوین چیست؟

تقریباً غیرممکن است که از علاقه‌مندان به دنیای ارزهای دیجیتال باشید و نام بایننس (Binance) را تا به حال نشنیده باشید؛ عنوانی که برای اغلب کاربران تداعی‌کننده صرافی ارزهای دیجیتال است. اما این نام تنها به یک بستر مبادلاتی ختم نمی‌شود. بایننس علاوه بر فراهم‌کردن امکان تبادل ارزهای دیجیتال، یک ارز بومی با نام بایننس کوین (Binance Coin) دارد که توانسته در اندک زمانی به یکی از موفق‌ترین دارایی‌های دیجیتال تبدیل شود.

بایننس کوین در ابتدا به‌منظور ارائه تخفیف در کارمزدهای معاملات صرافی بایننس ایجاد شد؛ اما پس از مدتی کاربردهای آن گسترش بیشتری پیدا کرد. اکنون بایننس کوین نه‌تنها ارز دیجیتال بومی مجموعه بایننس لقب گرفته است، بلکه به کلیدی برای بازکردن درب‌های شبکه‌های بایننس چین و بایننس اسمارت چین تبدیل شده است.

بایننس کوین چگونه ارزی است؟

بایننس کوین ارز دیجیتال بومی صرافی بایننس است و با نماد BNB در بازار ارزهای دیجیتال معامله می‌شود. صرافی بایننس در حال حاضر بزرگترین صرافی ارز دیجیتال در جهان است. این صرافی با سازوکار فوق‌العاده‌اش می‌تواند بیش از ۱.۴ میلیون تراکنش را در هر ثانیه انجام دهد و همین موضوع موجب شده تا بسیاری این بستر تبادلاتی را برای مقاصد مالی خود انتخاب کنند. به‌طور کلی صرافی‌های ارز دیجیتال اغلب دارایی مخصوص خود را برای پیشبرد اهدافی خاص مانند ارائه تخفیف در کارمزدها یا تسهیل در پردازش تراکنش‌ها و جذب بیشتر کاربران به این مراکز راه‌اندازی می‌کنند. BNB هم از این قاعده مستثنی نبود و به‌عنوان دارایی صرافی بایننس و با اهدافی مشابه کار خود را آغاز کرد. استفاده از این توکن به راهی تبدیل شد که کاربران صرافی بایننس بتوانند پس از راه‌اندازی صرافی، هزینه‌های معاملاتی کمتری را روی این پلتفرم پرداخت کنند.

بایننس کوین در ابتدا روی شبکه اتریوم و با استاندارد ERC-۲۰ توسعه یافت و در حال حاضر نیز ارز دیجیتال بومی اکوسیستم بایننس محسوب می‌شود. این توکن برای اولین بار در رویداد عرضه اولیه کوین (ICO) در جولای ۲۰۱۷ معرفی شد. این رویداد از ۲۶ ماه ژوئن تا سوم ماه جولای سال ۲۰۱۷ ادامه داشت. جالب است بدانید که معرفی و عرضه این دارایی دیجیتال در بازار، تنها چند روز پیش از راه‌اندازی و شروع به‌کار صرافی بایننس انجام شد.

سقف عرضه BNB حداکثر ۲۰۰ میلیون واحد خواهد بود. در حال حاضر بایننس کوین در رتبه‌بندی ارزهای دیجیتال از لحاظ ارزش بازار در رتبه چهارم قرار گرفته و بیت‌کوین، اتریوم و تتر به‌ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند.BNB را می‌توان با سایر ارزهای دیجیتال مانند بیت‌کوین، اتریوم، لایت‌کوین و هر ارز دیجیتال دیگری مبادله کرد. علاوه بر این کاربران می‌توانند از بایننس کوین برای انجام معاملات در صرافی بایننس، صرافی غیرمتمرکز بایننس با نام بایننس دکس (Binance DEX) و مشارکت در پروژه‌هایی که بر بستر بایننس اسمارت چین (Binance Smart Chain) حضور دارند، استفاده کنند. همچنین، کاربرانی که بایننس کوین در اختیار داشته باشند، می‌توانند از تخفیف در کارمزد تراکنش صرافی بایننس به‌عنوان نوعی مشوق بهره‌مند شوند.

توکن‌سوزی BNB

با وجود آنکه ۱۰۰ میلیون بایننس کوین در ICO ارائه شد، اما تعداد توکن‌های در گردش این ارز دیجیتال کمتر از این مقدار است. علت چنین موضوعی این است که هر سه ماه، بایننس یک پنجم سود خود را برای بازخرید و نابودی دائمی یا به‌اصطلاح «سوزاندن» کوین‌های بایننس صرف می‌کند.بایننس همواره به‌طور منظم رویدادهای سوزاندن را انجام داده است. آخرین رویداد سوزاندن BNB در ژانویه ۲۰۲۲ رخ داد. در این رویداد بایننس در مجموع ۱,۶۸۴,۳۸۷.۱۱ کوین به ارزش بیش از ۷۰۰ میلیون دلار را سوزاند. این هجدهمین رویداد توکن‌سوزی بایننس کوین و اولین رویداد از نوع خودکار (Auto-Burn) است. طبق داده‌های کوین مارکت کپ، کل عرضه BNB در حال حاضر برابر با ۱۶۳,۲۷۶,۹۷۵ واحد است. بایننس تا زمانی که ۱۰۰ میلیون بایننس کوین، یعنی ۵۰ درصد از کل BNBهای عرضه‌شده را خریداری و نابود کند، به روند توکن‌سوزی ادامه خواهد داد. این عمل تضمین می‌کند که عرضه بایننس کوین محدود باقی می‌ماند و آن را کمیاب‌تر و ارزشمندتر می‌کند.

اخبار رمز ارزها

حملات هکری به متاورس در سال ۲۰۲۳

سال آینده مجرمان سایبری برای شکار کاربران ناآگاه در دنیای مجازی به متاورس هجوم خواهند آورد. به گفته کارشناسان امنیت کسپرسکی، بخش متاورس می‌تواند به یک هدف بزرگ برای بدافزارها، حملات باج‌افزاری و فیشینگ تبدیل شود.

شرکت امنیت سایبری کسپرسکی در گزارشی به کاربران متاورس هشدار می‌دهد که به دلیل عدم حفاظت از داده‌ها و قوانین مناسب، بهره‌برداری بیشتری از پلتفرم انجام خواهد شد. به گفته این شرکت، اگرچه در حال حاضر تنها تعداد انگشت‌شماری پلتفرم متاورسی وجود دارد، اما تعداد متاورس‌ها قرار است در سال‌های آینده گسترش یابد و ارزش بازار این بخش تا سال ۲۰۲۶ حتی ممکن است به ۵۰ میلیارد دلار برسد. چنین بازار بزرگی، یک هدف جذاب برای مجرمان سایبری خواهد بود.کسپرسکی می‌گوید: از آنجایی که تجربه متاورس جهانی است و از قوانین منطقه‌ای حفاظت از داده‌ها تبعیت نمی‌کند، ممکن است تضادهای پیچیده‌ای بین الزامات مقررات مربوط به نقض داده ایجاد شود.این شرکت پیش‌بینی می‌کند که ارزهای مجازی و آیتم‌های با ارزش درون بازی‌ها، اهداف اصلی مجرمان سایبری در متاورس خواهند بود. اکثر بازی‌های مدرن، یک استراتژی کسب درآمد رمزارزی از بازی را معرفی کرده‌اند که ممکن است برای اجرای یک کلاهبرداری هانی‌پات (honeypot) توسط مهاجمان مورد سوءاستفاده قرار بگیرد. مجرمان سایبری همچنین می‌توانند شروع به توزیع تروجان‌ها برای آلوده کردن دستگاه‌ها برای اهداف مخرب خود کنند.لازم به ذکر است که شرکت متا (فیس‌بوک سابق)، به دلیل عدم حفاظت از داده‌های کاربران و نگرانی‌های مربوط به حفظ حریم خصوصی در پلتفرم رسانه اجتماعی خود، انتقادات زیادی را در مورد جاه‌طلبی‌های خود در بخش متاورس دریافت کرده است.

تلگرام یک صرافی رمزارز راه‌اندازی می‌کند

پاول دوروف (Pavel Durov)، بنیانگذار تلگرام، در اظهارات اخیر خود از برنامه‌های جدید این پیام‌رسان برای ارائه محصولات رمزارزی غیرمتمرکز، از جمله صرافی رمزارزی و کیف‌پول‌های غیرحضانتی خبر داده است. دوروف در کانال رسمی تلگرام گفته که با این سرمایه‌گذاری جدید، به دنبال اصلاح تمرکز موجود در نهادهای رمزارزی است، عاملی که به گفته او، میلیون‌ها کاربر را ناامید کرده است.

دوروف اعلام کرده که اکوسیستم فعلی بلاکچین از اصل بنیادین خود در ترویج غیرمتمرکزسازی منحرف شده است. به گفته وی، در حال حاضر قدرت دنیای رمزارزها در چند دست متمرکز شده و به همین دلیل، جای تعجبی نیست که حادثه FTX رخ داده است.

دوروف می‌گوید: راه‌حل واضح است؛ پروژه‌های مبتنی بر بلاکچین باید به ریشه و اصل خود بازگردند - غیرمتمرکزسازی. کاربران ارزهای دیجیتال باید از تراکنش‌های بدون نیاز به اعتماد (trustless) و کیف پول‌های خود حضانتی - که به هیچ شخص ثالثی متکی نیستند - استفاده کنند.

علاوه بر این، دوروف همچنین از توسعه‌دهندگان بلاکچین خواسته تا محصولاتی بسازند که استفاده از آنها برای عموم آسان باشد. به طور ویژه، او به اتریوم اشاره کرده که «حتی پس از بهینه‌سازی‌های اخیرش، قدیمی و گران باقی مانده است.»شایان ذکر است که تلگرام اخیراً با چندین محصول وارد فضای رمزارزی شده است. به عنوان مثال، کاربران این پیام‌رسان اکنون می‌توانند بدون خروج از برنامه و با استفاده از The Open Network (TON)، ارزهای دیجیتال را خریداری کرده و بفروشند.

آیا ماسک روی توییتر کوین کار می‌کند؟

طبق گزارش‌ها، توییتر در حال کار بر روی ابزارهای کسب درآمد و «توییتر کوین» است. نیما اوجی و جین مانچون وانگ، محققین اپلیکیشن، بخش Coins را در تنظیمات پنهان در توییتر فاش کردند. ایلان ماسک قبلاً به پذیرش دوژکوین (DOGE) برای پرداخت‌های توییتر اشاره کرده بود.

با این حال، مشخص نیست که آیا Dogecoin یا سایر ارزهای رمزنگاری شده برای توییتر کوین که همان ارز دیجیتال شایعه شده جدید استفاده خواهد شد یا خیر. قیمت دوژکوین پس از انتشار این خبر تقریباً ۶ درصد افزایش یافت و به سطح ۰.۱۱۱ دلار رسید.

ایلان ماسک، مدیرعامل توییتر، کار بر روی معرفی پرداخت‌هایی که فیات و ارزهای دیجیتال را می‌پذیرند، تایید کرده است. علاوه بر این، ماسک چندین بار به ادغام دوژکوین در توییتر پس از تصاحب این غول رسانه‌های اجتماعی اشاره کرده است. به رغم شایعات اخیر درباره «توییتر کوین» و فعال بودن این گزینه در توییتر، ایلان ماسک هنوز این خبر را تایید نکرده است.علاوه بر این، جین مانچون وانگ بلافاصله پس از توییت در مورد افزایش بیش از ۶ درصدی ارز دیجیتال توییتر و DOGE حساب توییتر خود را حذف کرد. برخی ادعا می‌کنند که او کاملاً از تمامی شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام، فیسبوک و غیره ناپدید شده است.ایلان ماسک در حال کار بر روی بازگرداندن برخی از حساب‌های مسدود شده توسط توییتر است. ماسک در هفته گذشته ممنوعیت ده‌ها حساب توییتی دوژکوین را لغو کرده است. او همچنین نسبت به Dogecoin خوش‌بین بوده و گفته است دوژکوین به ماه می‌رود.قیمت دوژکوین پس از افزایش ۶ درصدی ظرف یک ساعت به ۰,۱۰۶۵ دلار کاهش یافت.

رشد تورم اتریوم پس از سقوط FTX

اتریوم کمتر از ۲ ماه پس از به‌روزرسانی مرج رسماً به یک دارایی ضدتورمی تبدیل شد؛ اما بررسی داده‌های جدید نشان می‌دهد که روند کاهش تورم اتریوم چند روز پس از اعلام ورشکستگی FTX معکوس شده است.

به گزارش کریپتواسلیت، در بحبوحه سقوط صرافی FTX، نرخ تورم روزانه اتریوم به منفی ۰.۰۰۵۱۴ درصد رسید تا این ارز دیجیتال شاهد ضدتورمی‌ترین وضعیت تاریخ خود باشد. با این حال، از ۱۷ نوامبر (۲۶ آبان)، شاهد کاهش تورم منفی اتریوم بوده‌ایم.در حال حاضر نرخ تورم اتریوم در محدوده منفی ۰.۰۰۰۹ درصد قرار دارد. کاهش نرخ تورم‌زدایی اتریوم به معنی افزایش (اصلاح مثبت) ۸۰ درصدی تورم اتریوم است.علاوه بر این، می‌توان گفت حجم کل اتریوم‌های سوزانده‌شده از طریق مکانیسم توکن‌سوزی «EIP-۱۵۵۹» اکنون در نزدیکی پایین‌ترین سطوح خود قرار دارد. به رغم افزایش تورم سالانه اتریوم و رسیدن حجم توکن‌های سوزانده‌شده به پایین‌ترین سطوح خود، تعداد آدرس‌های با موجودی ۳۲ اتریوم یا بیشتر، به بالاترین حد تاریخ خود رسیده است.

رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق «ع» مطرح کرد:

شکوفایی اقتصاد با توسعه بازارهای مالی

نظام اقتصادی سه رکن مهم دارد که بازار دارایی رکن اساسی آن است

همراز فیروزی
خبرنگار

وضعیت اقتصاد فلک‌زده ایران روز به روز بد و بدتر می‌شود و در این میان افزایش مداوم تورم، تشدید تحریم‌ها، تصمیم‌گیری‌های نادرست، ارزهای چند نرخی و... آن را سرخورده‌تر و با بحران‌های فراوان مواجه کرده است. باتوجه به این شرایط در این سال‌ها، دولت‌ها جسارت گرفتن تصمیمات سخت ولی درست اقتصادی را نداشته‌اند و تنها دست به گریبان تغییر ابزارهایی می‌شوند که نمی‌تواند تأثیر چندانی بر واقعیت اقتصاد کشور بگذارد. مهدی صادقی شاهدانی، رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) در گفت‌وگو با هفته‌نامه اطلاعات بورس با اشاره به این موضوع که در دنیا هر کشوری اقتصاد خود را با نظام اقتصادی سازگارش تنظیم کرده است، افزود: ایران یک سری ویژگی‌های اقتصادی خاص خود را دارد، بنابراین به عنوان جمهوری اسلامی باید نظام اقتصادی خاص خود را طراحی کنیم.

*** برخی معتقدند با حذف صفرها می‌توان به تقویت پول ملی کمک کرد. نظر شما چیست؟**

در شرایط فعلی تغییر واقعیت اقتصادی ضرورت اصلی است و تاکنون تجربه‌ای وجود نداشته که بتوان واقعیت اقتصادی را با حذف صفر تغییر داد؛ واقعیت اقتصادی یعنی اینکه بتوانیم کالا را با قیمت مناسب‌تر و رقابتی تولید و صادر کنیم، درآمد حاصل از این صادرات را به کشور باز گردانیم، نهاده مورد نیاز تولیدکننده را از خارج کشور به داخل وارد کنیم، فناوری جدید ایجاد کنیم و آن را توسعه دهیم و... اینها مواردی است که شرایط و کارکرد اقتصادی را بهبود می‌بخشد. در این میان ممکن است حذف صفر هم سهم کوچکی داشته باشد؛ این ابزار مانند این است که گفته شود برای اینکه شخصی باسواد شود خرید یک دست کت و شوار خوب است و اگر خریده نشود هم اتفاق خاصی نمی‌افتد، آدمی باسواد می‌شود که پیگیر خواندن درس باشد با اینکه کت و شلوار بر شخصیت او تأثیرگذار است ولی آن فرد را باسواد نمی‌کند و همچنین نمی‌تواند تمام آنچه می‌خواهد را برآورده کند. بر همین مبنا چنین مثالی برای کارکرد اقتصادی هم وجود دارد. بنابراین پیشنهاد این است که بر آنچه می‌تواند این کارکرد را متحول کند، تمرکز شود. بهتر است وقت را برای اینگونه مسائل تلف نکنیم چون هم زمان را از دست می‌دهیم و هم آن نتایجی که باید را به دست نمی‌آوریم.

*** براساس یک تئوری اقتصادی، هر کشوری الزامات اقتصادی خود را دارد. بر این اساس، به نظر شما بهترین سیستم اقتصادی برای ایران چیست؟**

به‌نظر می‌رسد در دنیا هر کشور شرایط ویژه اقتصادی خود را با نظام اقتصادی سازگارش تنظیم کرده است. اقتصاد مبتنی بر بازار، لیبرالیسم اقتصادی، اقتصاد سوسیالیستی، ترکیب لیبرالیسم و سوسیالیسم اقتصادی و... طبقه‌بندی‌هایی است که به‌طور معمول وجود دارد و از درون اینها نمی‌توان نظام اقتصادی سازگار با شرایط اقتصادی هر کشور را استخراج کرد چون این نوع طبقه‌بندی بر مبنای فضای تئوریک است و اگر به فرض ویژگی آنها گفته شود، نمی‌توان نظام‌های اقتصادی کشورهای دنیا به طور مثال ژاپن را بر اساس این طبقه‌بندی تنظیم کرد چون نظام اقتصادی ژاپن مبتنی بر شرایط خودش است و حتی نمی‌تواند مورد استفاده نظام اقتصادی کشور دیگری قرار گیرد به علت اینکه ویژگی‌هایی که در آن وجود دارد در اقتصادی که قصد پیاده‌سازی آن را دارد، یافت نمی‌شود.

کشور ما یک سری ویژگی‌های اقتصادی خاص خود را دارد؛ موضوع اقتصاد دریا با پهنه گسترده‌ای که در سواحل داریم، فرصتی برای اقتصاد است ضمن آنکه مقام اول انرژی جهان هستیم، این امکان وجود دارد که پتروشیمی دنیا را تأمین کنیم و به‌طور کلی اقتصاد پتروشیمی ایران می‌تواند کل اقتصاد را نجات دهد و منابعی اعم از مس و... داریم که قابل توجه است. بر این اساس باید دید چه نظام و رابطه‌های اقتصادی و همچنین چه نوع سیاست‌گذاری می‌تواند کاری کند تا از ظرفیت اقتصاد دریا استفاده کنیم. معتقدم در حال حاضر از ظرفیت اقتصاد دریا به اندازه ۱۰ درصد هم استفاده نمی‌شود، بنابراین حتی اگر سازمان برنامه هم نظام اقتصادی را اعلام کند، هیچ اتفاقی نمی‌افتد چون باید دید در برخورداری از ظرفیت دریا الزام است چه مکانیسمی را حاکم کرد، در برخورداری از بخش انرژی باید چه کرد و مواردی از این دست. در حال حاضر منابع مشترکی داریم که دولت نمی‌تواند از آن استفاده کند و اگر دولت کشوری نتوانست منابع مشترک نفتی و گازی را مورد استفاده قرار دهد، بر اساس تئوری اقتصادی باید جستجو کرد که می‌تواند از چه شخص یا نهادی تقاضای کمک کند و در شرایط فعلی هم جستجوهای دولت به این نتیجه رسیده که مردم می‌توانند کمک کنند. به طور مثال، به شرکت فولادی که تولیدکننده فولاد است، منابع خوبی دارد و می‌تواند در منابع مشترک سرمایه‌گذاری کند، گفته می‌شود گاز و برقی که باید دولت بدهد را خود شرکت تأمین کند که در این صورت ضرورت دارد مخزنی بگیرد و بهره‌برداری کند چون دولت نمی‌تواند پولی بابت بهره‌برداری مخزن پرداخت کند، یا شرکت پتروشیمی که منابع گازی می‌خواهد و پول هم دارد باید منابع گازی را مورد بهره‌برداری قرار دهد و همچنین شرکت پتروپالایشی که نفت خام می‌خواهد باید از منابع مشترک بهره ببرد. درنتیجه به‌نظر می‌رسد در این شرایط اعلام اینکه کدام طبقه‌بندی اقتصادی می‌تواند مشکل را حل کند، راهگشا نیست بلکه باید دید در هر موضوعی چه شرایط و نقصی وجود دارد و متناسب با آن نقص تصمیم‌گیری شود چه شخص و یا ارگانی می‌تواند چالش را برطرف کند. بنابراین ما به عنوان جمهوری اسلامی، نظام اقتصادی خاص خود را باید داشته باشیم و به طور مثال معلوم نیست که نظام اقتصادی فرانسه می‌تواند به ما کمک کند یا حتی ممکن است نظام اقتصادی حاکم بر اقتصاد اندونزی هم نتواند مشکل ما را حل کند.

*** یعنی هیچکدام از الگوهای اقتصادی که در دنیا وجود دارد شبیه ما نیست و نمی‌توان از آن الگو گرفت و پیاده‌سازی کرد؟**

تاکنون حتی دو نظام اقتصادی هم در دنیا وجود نداشته که شبیه هم باشند مثلا اقتصاد آلمان با فرانسه متفاوت است، یا اقتصاد ژاپن با آلمان متفاوت است و.... درمجموع ۱۵۷ کشور با ۱۵۷ نظام و الگوی اقتصادی متفاوت وجود دارد که می‌توانیم بخش‌های مختلف اقتصادی را مطابق نیازهای اقتصادی کشورمان مطالعه و بازسازی کنیم.

به عنوان نمونه بررسی کنیم در بهره‌برداری از اقتصاد دریا، در بهره‌برداری از مخازن مشترک، در بهره‌برداری از طبیعت، در بهره‌برداری از فرصت‌های سرزمینی هرکدام از کشورهایی که در این حوزه‌ها فعال هستند چه اقداماتی انجام داده‌اند یعنی هر بخش را از یک کشور مورد استفاده قرار دهیم. بنابراین باید به چگونگی نظام اقتصادی سازگار با ظرفیت‌های داخلی جمهوری اسلامی باتوجه به شرایط، آداب و رسوم، سلیقه و الگوی مصرف مردم پی برد، بر این اساس به نتیجه می‌رسیم که مثلا در دریا باید چه نوع پروتئینی تولید کنیم و در داخل استفاده نکنیم چراکه با مطالعه الگوی مصرف پروتئین در داخل کشور درمی‌یابیم ضرورت دارد پروتئینی که در دریا تولید می‌شود را صادر کنیم و به‌طور مثال به جای آن از استرالیا گوسفند وارد کنیم چون با ذائقه مردم سازگار است. درنتیجه ما به عنوان جمهوری اسلامی باید نظام اقتصادی خاص خود را طراحی کنیم.

*** به نظر می‌رسد بین برخی از سیاستمداران از جمله «باید خودکفا باشیم» سوء تعبیری شده و به این سمت رفته‌اند تا هر کالایی را خودشان تولید کنند. به همین خاطر است هنوز به این نتیجه نرسیده‌اند که باید نظام اقتصادی خاص خود را طراحی کنیم و این بخش که اگر در تولید محصولی مزیت نسبی داریم اما به خاطر شرایط نیاز است از یک کشور دیگر با نرخ ارزان‌تر وارد کنیم، درست اجرا نمی‌شود و به این فکر هستند که همه را خودشان اجرا کنند.**

البته عده‌ای در رابطه با الگو، نظام و یا امنیت غذایی نگرانی‌هایی را مطرح می‌کنند درصورتی که گفته نشده به مؤلفه‌ای به نام امنیت غذایی توجه نشود بر این اساس امنیت غذایی یک قید است اما هدف نیست. در نظام اقتصادی و اجتماعی اهداف متعددی در نظر گرفته می‌شود که یکی از آنها به عنوان قید اینکه به‌طور مثال برای رسیدن تولید به نقطه قله و اشتغال به سطح خود و ایجاد رشد اقتصادی هشت درصدی در نهایت باید به امنیت غذایی توجه شود. یکی از موارد قابل توجه دیگر اینکه می‌توان کالاهایی که چندان استراتژیک نیست را از طریق نظام جایگزینی در قبال محصول دیگر به سایر کشورها صادر کرد و به دلیل اینکه تنوع ذائقه‌ای ایجاب می‌کند، چنین موضوعی امنیت غذایی را تهدید نمی‌کند.

*** در این سال‌ها سرمایه‌گذاری‌های اشتباهی انجام داده‌ایم، مانند اینکه به جای سرمایه‌گذاری در حوزه نفتی برای تولید موبایل سرمایه‌گذاری شد که درنهایت با ضررهای بسیاری هم همراه بود. ارزیابی شما چیست؟**

درست است، اولویت‌های بسیاری برای سرمایه‌گذاری داریم که می‌توان بر آنها متمرکز شد مثلا اگر راندمان نیروگاه‌ها بهبود پیدا کند و ظرفیت نیروگاهی برای خودمان ایجاد کنیم به‌صورت خودکار بخش صنعت هم با رشد مواجه می‌شود چون بخش صنعت ما به برق نیاز دارد درصورتی که در فصل تابستان به آنها گفته می‌شود به دلیل قطعی برق باید تعطیل کنند که این رفتار درست نیست. بنابراین عمدتا در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری موضوع اولویت‌سنجی‌ها دچار مشکل است یعنی اگر به جای تولید ضبط صوت و موبایل، راندمان نیروگاه‌ها را اصلاح و زنجیره تولید مواد پتروشیمی را کامل کنیم برآیند جامعه مثبت و خوب می‌شود. بنابراین باید بر روی این موضوع در حیطه اقتصادی کار کرد و متمرکز شد.

*** به‌طور کلی این احساس پیش آمده که در سال‌های اخیر دولت‌ها به مردم به عنوان سرمایه‌گذار و مشتری بلندمدت نگاه نمی‌کردند و سرمایه‌های مردمی را ابزاری برای تأمین مالی می‌دیدند و همچنان هم می‌بینند. این دید تا حدودی اعتماد را از سرمایه‌گذاران مخصوصا در رابطه با بازار سرمایه سلب کرده است، بر این اساس چگونه می‌توان اعتماد از دست رفته را در بازار سرمایه احیا کرد؟**

بازار کالا، بازار نیروی کار و بازار دارایی سه رکن نظام اقتصادی هستند. سقف اقتصاد باید برای استواری بر روی این ستون‌ها قرار گیرد. در این بین اول از همه باید به این اعتقاد رسید که بازار دارایی رکن اساسی نظام اقتصادی است یعنی اگر تیرک بازار دارایی کشیده شود اقتصاد فرو می‌ریزد، دچار چالش می‌شود و آنچه در بازار نیروی کار و کالا می‌خواهیم، حاصل نمی‌شود.

بنابراین بازار دارایی‌ها ستون مهمی برای نظام اقتصادی است و باید با گفتمان به همه دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران این مهم القا شود، در درون خود بازار دارایی هم بازار سرمایه از اهمیت به‌سزایی برخوردار است چون بازار پول در کشور ما آنطور که باید توسعه پیدا نکرده است، وضعیت چندان خوبی ندارد و به‌نظر نمی‌رسد به راحتی التیام لازم را پیدا کند. بنابراین بازار سرمایه رکن اساسی برای نظام اقتصادی است البته باید توجه داشت که این بازار به خودی خود بازار سرمایه نیست و اگر مردم را از آن جدا کنیم معنای خود را از دست می‌دهد، درنتیجه ضرورت دارد مردم در بازار سرمایه ایفای نقش کنند و لازم است برای این کار بستر را فراهم کرد. بر این اساس باید با واقعیت‌های علم محور پیش برویم. به‌طور مثال بیمارستان رکن نظام سلامت است و اینکه عده‌ای در بیمارستان جان خود را از دست می‌دهند به معنی تعطیلی کامل بیمارستان نیست چون طبق اعلام نظام علمی سلامت اگر جامعه‌ای می‌خواهد از نظر سلامت شرایط خوبی داشته باشد باید از یک طرف مراقبت و پیشگیری کند و از سوی دیگر مراکز درمانی و بیمارستان وجود داشته باشد تا مردم را مداوا کند که در این میان عده‌ای تخطی کرده و برخی بیمارستان‌ها را با این حرف که جان مردم را می‌گیرند، بد نام کرده‌اند. بنابراین ضرورت دارد این مورد درست شود، بر همین مبنا در این مدت اقداماتی به غلط انجام شده که ذهنیت مردم را خدشه‌دار کرده است اما به این معنا نیست که بازار سرمایه به عنوان رکن اساسی جای تردید دارد درنتیجه باید این اعتماد از دست رفته را بازسازی کرد. البته گاهی اوقات می‌بینیم برخی تصمیم‌گیران هنوز به این اعتقاد نرسیده‌اند و فکر می‌کنند رکن مهم چیز دیگری است، درصورتی که باید نهادینه شود که بازار دارایی‌ها به ویژه بازار سرمایه رکن مهمی برای جامعه، تعطیلی رباخواری، کسب پول حلال توسط مردم، رشد تولید، بهبود معیشت جامعه و داشتن مشارکت مردمی است. حکمرانی که بدون توجه به پشتوانه مردمی شکل بگیرد، حکمرانی درستی نیست چون در دنیا هیچ کشوری از ما حمایت نمی‌کند و تنها مردم حامی ما هستند. باید این حس القاء شود که با تکیه به آنها می‌توان به نظام اقتصادی و شرایط بهبود بخشید ضمن آنکه ضرورت دارد رئیس سازمان بورس و وزیر اقتصاد با مردم سخن بگویند درباره اینکه در این دوران نتوانستیم حق شما را ادا کنیم اما از این به بعد تصمیم گرفتیم شرایط مناسب را برای مشارکت شما فراهم کنیم، حتی عذرخواهی کنند که حساب خوبی به مردم پس نداده‌اند و بعد از آن هم باید مراقبت کامل کنند یعنی اگر به مردم می‌گویند طلاهایشان را به ظرفیت تولیدی تبدیل کنند، برای آنها شرایطی فراهم شود تا ریسک‌های بازار را پوشش دهند ضمن آنکه می‌توان از بازارهایی که برای پوشش ریسک وجود دارد هم استفاده کرد.

*** بنابراین هنوز دید درستی از بازار سرمایه و ظرفیت‌های آن وجود ندارد.**

دقیقا درست است، به‌نظر می‌رسد هنوز هم به این نقطه نرسیدیم که به بازار سرمایه به عنوان یک رکن برای نظام اقتصادی و جمهوری اسلامی، مشارکت مردمی و دخالت دادن آنها در اقتصاد و درست کردن معیشت مردم نگاه کنیم و درصورتی که چنین نگاهی به وجود آید اعتمادسازی شکل می‌گیرد. بنابراین باید مسئولان با ضمانت پیش بروند تا مردم وارد شوند چون اعتماد با گفتن به‌وجود نمی‌آید، البته درست است که کمی تأثیرگذار است اما باید در کنار آن کرداری هم اتفاق افتد. درمجموع آینده اقتصاد رو به رشد است و راهی جز توسعه بازارهای مالی برای شکوفایی نظام اقتصادی دیده نمی‌شود.

برش

در شرایط فعلی تغییر واقعیت اقتصادی ضرورت اصلی است و تاکنون تجربه‌ای وجود نداشته که بتوان واقعیت اقتصادی را با حذف صفر تغییر داد.

پرونده تدبیرگر سرمایه هنوز باز است

خیانت در امانت

ثبت کفایت سرمایه کارگزاری‌ها باید سخت‌تر شود

نگاه‌پندار
خبرنگار

اختلاس، تخلف و دزدی از جمله رویدادهایی است که اخبار آن در ایران برای مردم تازگی ندارد، اما موضوعی که همیشه پس از این اتفاقات مورد توجه قرار می‌گیرد، باز ماندن و مشخص نشدن ابعاد اصلی این تخلفات است. یکی از تخلفاتی که به تازگی در بازار سرمایه اتفاق افتاده است، تخلف هزار میلیارد تومانی کارگزاری تدبیرگر سرمایه است. پس از گذشت تقریبا یک ماه همچنان ابعاد این موضوع مشخص نیست و هنوز سازمان و نهادهای مربوطه خبر دقیقی از اینکه به چه صورت این اتفاق افتاده است، نداده‌اند. همچنین این مورد کاملا مشخص است که در مدت زمان چند روز اتفاق نیفتاده و پروسه زمانی تقریبا طولانی داشته است که این سوال را مطرح می‌کند چرا سازمان و نهاد نظارتی متوجه چنین اتفاقی نشده‌اند. بنابراین ارزیابی کارشناسان را در این مورد جویا شدیم.

قوانین باید سخت‌گیرانه‌تر شوند

فرزان سهرابی
کارشناس بازار سرمایه

یکی از مهمترین موضوعاتی که در این رابطه وجود دارد، این است که کل اعتباری که کارگزاری‌ها می‌گیرند تقریبا پنج برابر حقوق صاحبان سهام است یعنی کارگزاری بیشتر از این نمی‌تواند از بانک اعتبار بگیرد و این خط اعتباری که بانک به کارگزاری می‌دهد، باید محدود شود. در این مورد می‌توان آن درصد را کمتر کرد. مثلا اگر هزار میلیارد تومان است، ۷۰۰ میلیارد به آن اعتبار داده شود. همچنین یکی از راهکارهای جلوگیری از بروز چنین مواردی این است که ثبت کفایت سرمایه هم سخت‌تر شود. در رابطه با تدبیرگر سرمایه اما به نظر می‌رسد رابطه دوستانه‌ای با بانکی که اعتبار می‌داده، وجود داشته، از محل‌های دیگر این اعتبار را تسویه می‌کرده که این مقدار از درصد حقوق صاحبان سهام بیشتر شده و در نهایت از کنترل خارج شده است. یعنی این پول در این بین سوخت شده است. مهمترین راهکاردر این باره این است که خط اعتباری که بین بانک و کارگزاری است، محدود شود. درمورد ثبت کفایت سرمایه هم این موضوع باید سخت‌تر شود. زمانی که کفایت سرمایه سخت‌تر شود، دیگر کارگزار نمی‌تواند بیشتر از آن مقداری که اعتبار دارد به بانک اعتبار دهد. یعنی بیشتر از مقداری که اعتبار دارد بانک پول در اختیار کارگزاری نمی‌گذارد. این دو از موضوعات خیلی مهم در این خصوص هستند.

البته مورد دیگری که وجود دارد این است که تایید صلاحیت مدیرعامل و اعضای هیات مدیره کارگزاری‌ها باید سخت‌تر باشد. یعنی حتی زمان خروج از کشور با اجازه سازمان بورس از کشور خارج شوند تا اگر بیشتر از کفایت سرمایه اعتبار گرفتند باعث زیان سهامدار، صاحبان سهام و کسانی که در بازار از اعتبار آنها استفاده می‌شود، نشوند. مورد بعدی که یکی از راهکارها برای مقابله با اینگونه تخلف‌هاست این است که بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به کارگزاری‌ها از قوانین سخت گیرانه‌تری استفاده کنند و وثیقه‌های بیشتری دریافت کنند. در حال حاضر اگر بخواهیم بررسی کنیم خیلی از کارگزاری‌ها به اندازه اعتباری که گرفتند وثیقه نزد بانکی که از آن تسهیلات می‌گیرند، ندارند. موضوع بعدی یکپارچه سازی بک آفیس‌هاست یعنی باید به سیستم‌های تسویه‌ای که شرکت‌های نرم‌افزاری در اختیار کارگزاری‌ها قرار می‌دهند و مشتری‌هایی که مارجین می‌شوند را همه ببینند. یعنی سپرده‌گذاری که پشت قضیه است در جریان باشد که مشترهای کدام ارائه دهندگان خدمات مارجین شده‌اند. درواقع کل بازار را همه باید ببینند. این یکی از موضوعاتی است که در بازار ما همیشه مغفول واقع شده است. مجموع تخلفات بازار سرمایه خیلی گسترده است. تخلفات در حوزه بازارهای مالی منوط به یک روش و دو روش نمی‌شوند و بسیار روش‌های متفاوتی است. برای مثال ما بحث نظارت بر گردش اطلاعات و بحث نظارت بر گردش مالی داریم. به نظر می‌رسد در این قضیه این کارگزاری که چنین اتفاقی برای آن افتاد درمورد بحث نظارت بر گردش مالی بین بانک و بورس بوده که نظارت‌ها کافی نبوده است که حفره‌ای برای اینکه بعضی منابع از بازار سوخت شود، ایجاد کرده است. همچنین باعث شد کارگزار بدهکار شود.

بازنگری استانداردهای عملیاتی

عباس کشوری
مدیرعامل کارگزاری بانک رفاه کارگران

موضوع پیش‌آمده در کارگزاری تدبیرگر سرمایه، آن طور که از اخبار منتشر شده می‌توان استنباط کرد به رعایت نکردن ضوابط و مقررات عملیات خرید اعتباری سهام به صورت عدم پیش‌بینی و اخذ وثایق مورد نیاز و همچنین ارتکاب پذیرش ریسک بیش از حد مجاز از سوی مدیریت آن کارگزاری در حوزه اعطای اعتبار مربوط می‌شود. در حال حاضر، با توجه به اینکه این پرونده توسط دستگاه قضایی در دست بررسی و رسیدگی قرار دارد و اطلاعات آن به طور رسمی منتشر نشده است، نمی‌توان بیش از این حدس و گمانی در مورد جزئیات این موضوع مطرح کرد.

همواره ریشه رعایت نکردن قانون و مقررات به منفعت طلبی بیش از اندازه و همچنین تضاد منافع برمی‌گردد. در جایی که اشخاص تصور کنند که نظارت موثری بر فرآیند تحت مدیریت آنها وجود ندارد، ممکن است به دنبال راهکارهایی برای افزایش منافع خود باشند که از جمله، استفاده از اهرم بزرگتر یا همان اعتبار است. این در حالی است که به کارگیری بی‌ضابطه این اهرم در حوزه‌های با ریسک و نوسان زیاد مانند بازار سهام می‌تواند خطرآفرین و بحران‌زا باشد. در نتیجه مکانیسم‌هایی باید شفافیت، نظارت و کنترل ریسک را در صنعت کارگزاری تضمین کند. بنابراین، التزام به اجرای ضوابط و مقررات ناظر بر عملیات بازار بورس و همچنین رعایت ضوابط مدیریت ریسک می‌تواند ضامن به حداقل رساندن آسیب‌های مشابه در این بازار باشد و این موضوع به ویژه در شرایطی که بازار سهام با رکود مواجه بوده و نیازمند جلب اعتماد سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه خود است، بیش از پیش احساس می‌شود. به نظر می‌رسد سه موضوع باید به منظور افزایش درجه اطمینان عملیات شرکت‌های کارگزاری و همچنین کاهش ریسک در محیط اجرای فرآیندهای پشتیبانی بازار سرمایه مورد توجه قرار بگیرد:

اول- استقرار اصول حاکمیت شرکتی در شرکت‌های کارگزاری و سایر شرکت‌های مرتبط با بازار سرمایه. چراکه حاکمیت شرکتی می‌تواند از طریق ایجاد چارچوبی برای تامین منافع همه ذینفعان؛ اعم از سهامداران شرکت و بالاخص مشتریان، موجبات شفافیت، پاسخگویی و در نهایت اقدام به موقع در قبال ریسک‌ها را فراهم کند. برقراری موثر نظارت و کنترل داخلی و همچنین مدیریت ریسک به ویژه در بخش‌های اعتباری و فناوری اطلاعات، دو بال اصلی و ضروری در نظام حاکمیت شرکتی هستند که علاوه بر الزام ایجادی این حوزه‌ها، برای اینکه اثربخش باشند باید در ساختار سازمانی به طور مستقل فعالیت کرده و از تضاد منافع، ایمن باشند.

دوم- بازنگری در استانداردهای عملیاتی ناظر بر شرکت‌های کارگزاری که بتواند ریسک‌های مبتلابه آنها را در حد قابل قبولی کنترل کند. در صنعت بانکداری، استانداردهای ویژه و جامعی نظیر استانداردهای کمیته بازل وجود دارد که به صورت پویا مورد بازبینی قرار می‌گیرد و به همین ترتیب، در صنعت کارگزاری نیز باید کمیته‌ای به منظور الگوبرداری، تدوین و به‌روزآوری استانداردهای کاملی که تضمین‌کننده سلامت عملیات کارگزاری‌ها باشد، مورد نیاز است.

سوم- موضوع خروج خدمات فناوری اطلاعات بازار بورس از انحصار است که به نظر می‌رسد یکی از نقاط تهدیدکننده و آسیب‌پذیر صنعت بورس به شمار می‌رود. برای حل این معضل نیز مشابه تجربه نظام‌های متمرکز پرداخت در صنعت بانکداری؛ بهتر است شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات فناوری اطلاعات در بورس، از حالت مالکیت خصوصی خارج شده و کنسرسیومی از سهامداران متشکل از شرکت‌های کارگزاری به صورت مشترک، تحت مدیریت سازمان بورس و اوراق بهادار، اداره‌کننده فعالیت این شرکت‌ها باشد تا از آسیب‌های ممکنه اجتناب شود.

نبود تجربه؛ از عوامل اصلی

احمد اشتیاقی
کارشناس بازار سرمایه

اتفاقی که در رابطه با کارگزاری تدبیرگر سرمایه افتاد، به دلیل نداشتن تجربه قبلی بوده است یعنی این مورد برای اولین بار اتفاق افتاده است و می‌توان گفت که رویه‌های کنترلی آن از قبل دیده نشده بود. حال اما صحبت از این است که اداره نظارت بر کارگزاران به صورت آنلاین به دفاتر مالی کارگزاری‌ها دسترسی دارد و می‌تواند آنها را کنترل کند. اما اتفاقی که در این مورد افتاد دو عامل داشت، یکی این بود که بانک تجارت به عنوان بانک ضامن تسویه وجوه بین کارگزاری و سپرده‌گذاری است و زمانی هم که در این موضوع ورود و شروع به پیگیری کرد، به نظر می‌رسد پیگیری آن به صورت لحظه‌ای نبوده و مشمول زمان شده است. همچنین کارگزاری عدم پرداخت وجه را بر گردن خریدار انداخته بود، بنابراین لازم بود که در رابطه با چنین مبلغ سنگینی ورود کرده و صحت آن را بررسی کند. یعنی بررسی کند که خریدار فعال بازار بوده یا این خرید به صورت صوری انجام شده است. به نظر می‌رسد در این مورد اگر سازمان تجربه قبلی داشت، می‌توانست ظرف چند روز این موضوع را جمع کند. در صورتی که سازمان به این شکل ورود و اصالت خریدار را تعیین می‌کرد، پس از مشخص شدن، بلافاصله حساب‌های کارگزاری را توقیف کرده و فرصت کافی به کارگزاری برای جابه‌جایی نمی‌داد. عامل دوم هم کدهای افرادی بود که روزانه پرتفوی خود را چک نمی‌کردند. درواقع اینها مبادرت کرده بودند در خرید و فروش‌های دل به خواهی که روی کد آنها انجام شده بود. بنابراین به نظر می‌رسد باید سهامداران آگاه باشند و حداقل افرادی که بیش یک میلیارد تومان پرتفوی دارند، روزانه پرتفوی خود را چک کنند.

همین موضوع هم دوباره به نبود تجربه کافی باز می‌گردد یعنی به سیستم بانکی هم اگر دقت کنید، مثلا زمانی یکی از شعب بانک تجارت در کرمان ۱۰۰۰ میلیارد تومان ضمانت‌نامه صوری صادر کرد و به واسطه آن ضمانت‌نامه از بانک‌های دیگر تسهیلات دریافت کرد. دلیل آن هم این بود که بانک مرکزی قبلا ساز و کار آن را به درستی تدوین نکرده بود. بنابراین سیستم بانکی این تجربه را نداشت و دچار این مشکل شد و سپس برای آن راهکار پیدا کرد. در حال حاضر هم با توجه به تجربه جدیدی که سازمان در این خصوص به دست آورده، راه‌های مسدودسازی این نوع فسادها را می‌تواند تنظیم و اعمال کند.

در صورتی که تبانی بخواهد صورت بگیرد همیشه بازارهای مالی آسیب‌پذیر هستند. یعنی خیلی نمی‌توان نقد سریع و تندی به سازمان کرد که چرا متوجه این موضوع نشده است. البته که اطلاعات دقیقی هم از این موضوع در دست نیست و چون کم و کیف آن مشخص نیست، نمی‌توان نظر قطعی راجع به آن داد. اما اگر بازار سرمایه را در موازات بازار پول ببینیم، از این نوع کلاهبرداری‌ها در بازار پول هم بوده و بعد راهکار آن ایجاد شده است. بازار سرمایه هم با این اتفاق تجربه لازم را به دست می‌آورد و کنترل‌های خوبی خواهد گذاشت که از این پس این اتفاقات نیفتد.

راهکاری که برای این موضوع می‌توان داشت، نظارت بیشتر و دستورالعمل‌های نظارتی است که به صورت روزانه حساب کارگزاری‌ها را رصد کند. یعنی اگر کارگزاری از بابت تسویه وجوه با سپرده‌گذاری به مشکل خورد، بلافاصله آنالیز شده و جزو رسیدگی ویژه قرار بگیرد.

افزایش کنترل‌های داخلی

عظیم ثابت
عضو هیات مدیره سبدگردان البرز

ابتدا باید ذکر کرد که بازار سرمایه به نسبت همه بازارهای دیگر از سلامت و شفافیت بیشتری برخوردار است و نهادهای مالی تحت نظارت بورس معمولا با مشکل خاصی مواجه نیستند چون از قبل تحت نظارت بودند و هستند. نکته دوم هم اینکه در هر صورت در هر بازاری احتمال بروز چنین مشکلاتی وجود دارد ولی در بازار سرمایه به ندرت اتفاق می‌افتد که نشان‌دهنده این است که در بازار سرمایه هم نهادها رعایت می‌کنند و هم نظارت به طور مطلوبی صورت می‌گیرد. در این خصوص که چه اتفاقی در این کارگزاری خاص افتاده است، باید گفت چون اطلاعات دقیقی وجود ندارد نمی‌توان نظری داد. البته فرض می‌شود که منابع و اعتباری توسط کارگزاری گرفته شده و نتوانسته آن را بازگرداند. همچنین شاید برای جایگزین کردن این اعتبارات از منابع غیر قانونی دیگر استفاده شده است.

البته که همه اینها تنها حدس و پیش بینی است. حال در این وضعیت فرابورس، بورس و خود سازمان وارد این مورد خاص شدند و اقدامات اولیه را انجام دادند. یعنی کنترل‌های لازم هم صورت گرفته است و دارایی‌های اشخاصی که به نوعی درگیر این قضایا بودند توقیف شده، کدهای آنها مسدود شده و اقدامات دیگری صورت گرفته است. اما آن چیزی که مهم است این است که باید از این اتفاقات درس و تجربه لازم گرفته شود. همچنین سعی شود که از این پس شاهد چنین مواردی نباشیم. بنابراین در این خصوص باید هم کنترل‌های داخلی زیادتر شود، هم بحث حسابرسی داخلی و نظارت‌هایی که سازمان به صورت ادواری انجام می‌دهد تشدید شود.

به صورت کلی اما بحث نگران‌کننده‌ای برای بازار نیست اما جای تاسف دارد. همچنین این نکته را باید گفت معمولا هر جایی که پول وجود دارد شاید گاهی این اتفاقات هم پیش بیاید. افرادی که در بازار سرمایه فعال هستند، به ویژه مدیران و سهامداران معمولا قبل از اینکه وارد این حرفه شوند، تایید صلاحیت‌های لازم را از مراجع ذی‌ربط دریافت کرده‌اند. اینگونه اتفاقات اصولا به ندرت پیش می‌آید که برای بازار سرمایه خوب نیست ولی باید تلاش شود تا با کنترل‌های بیشتر از این پس شاهد اینگونه اتفاقات نباشیم.

راه‌اندازی سیستم پایش هوشمند

کمال خانزاده
کارشناس بازار سرمایه

مواردی همچون سوء استفاده مدیران از فرصت ایجاد شده برای استفاده از منابع کارگزاری و کنترل و نظارت پایین نهادهای نظارتی می‌تواند از عوامل تاثیرگذار بر اینگونه اتفاقات باشد. درواقع هر کارگزاری کفایت سرمایه‌ای داشته و تا حدی می‌تواند اعتبار بگیرد اما به نظر می‌رسد پایش‌ها و نظارت‌های نهادهای نظارتی کارگزاری‌ها درست صورت نگرفته است. همچنین عدم اختیار کافی یا نبود اختیارات مدیران کنترل داخلی شرکت کارگزاری جهت اعلام تخلفات و یا مواردی که منجر به اینگونه مشکلات برای بازار سرمایه می‌شود. به این معنا که مدیران کنترل داخلی در شرکت‌های خصوصی با توجه به اینکه زیر نظر هیات مدیره هستند، به آن صورت اختیار ندارند. راحتی انتقال مبالغ به این بزرگی از طریق سیستم‌های بانکی در کوتاه‌ترین زمان آن هم بدون شک از دیگر عوامل این موضوع هستند.

راهکاری که برای جلوگیری از اینگونه اتفاقات می‌توان به کار گرفت، ایجاد سیستم پایش هوشمند از طریق اتصال سیستم‌های هوشمند به سیستم‌های حسابداری کارگزاری و رصد آنهاست. در غیر این صورت در بخش‌های شرکت‌های خصوصی که مالکیت کنترل در دست شخصی خاص است، این اتفاقات قابل تکرار است. در نهایت به دلیل اینکه جزئیات این اتفاق روشن نیست نمی‌توان نظر قطعی درباره آن و عوامل موثر در شکل‌گیری این تخلف داد. اما پر واضح است که این اتفاق پروسه‌ای چند روزه یا یک هفته‌ای نبوده است، چون که شرکت‌های کارگزاری کفایت سرمایه داشته و تا حد مشخصی تسهیلات گیری دارند.

سبدهای سهام پیشنهادی هفته

۱ سبد پیشنهادی شرکت سبدگردان سرمایه و دانش

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	شبندر	۸,۵۹۰	۱۲,۰۰۰	چشم‌انداز مثبت صنعت وضعیت بنیادی خوب شرکت	۲۵
میان مدت	شستا	۸۳۴	۱,۳۰۰	بهبود سودآوری	۱۵
بلند مدت	وغدیر	۱۵,۸۴۰	۱۹,۰۰۰	پایین بودن نسبت P/NAV تنوع زیرمجموعه‌ها	۲۵
بلند مدت	پترول	۱,۸۱۴	۲,۵۰۰	پایین بودن P/NAV	۱۰
بلند مدت	سپاها	۸,۹۹۰	۱۳,۰۰۰	وضعیت بنیادی مناسب	۱۰
بلند مدت	صندوق سرمایه‌گذاری مشترک افق	-		تنوع پورتفوی و ریسک پایین	۱۵

۲ سبد پیشنهادی شرکت سبدگردان ثروت پویا

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	سیمرغ	۲۱,۲۹۰	۲۴,۰۰۰	به ثبات رسیدن نرخ فروش و عملکرد زیرمجموعه‌ها	۱۵
میان مدت	خگستر	۴,۱۸۳	۴,۴۰۰	نوسان روی جو مثبت گروه خودرو	۲۰
میان مدت	پالایش	۹۲,۵۸۰	۱۱۵,۰۰۰	آغاز بازارگردانی و نزدیک شدن به ارزش ذاتی و همچنین وضعیت بنیادی مناسب	۲۰
بلند مدت	کهمدا	۹,۴۸۰	۱۲,۵۰۰	وضعیت بنیادی مناسب (رشد نرخ فروش و بهره‌برداری طرح توسعه)	۲۰
بلند مدت	دهدشت	۹,۲۳۰	۱۱,۰۰۰	راه‌اندازی پتروشیمی گچساران	۱۰
بلند مدت	ستران	۳۰,۶۰۰	۳۳,۰۰۰	افزایش سرمایه از طریق تجدید و سودسازی خوب	۱۵

۳ سبد پیشنهادی شرکت مشاور سرمایه گذاری خط ارزش

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	دحاوی	۷,۹۶۰	۹,۰۰۰	وضعیت مناسب بنیادی و تکنیکال نماد	۱۵
میان مدت	خشرق	۱۵,۵۰۰	۱۹,۰۰۰	وضعیت مناسب تکنیکال نماد	۱۵
میان مدت	دفارا	۱۶,۰۸۰	۱۸,۰۰۰	وضعیت مناسب بنیادی نماد	۱۵
بلند مدت	کحافظ	۵,۱۰۲	۶,۵۰۰	وضعیت مناسب بنیادی نماد با توجه به بهره‌برداری از طرح توسعه شرکت	۱۵
بلند مدت	وصندوق	۱۱,۹۲۰	۱۵,۰۰۰	وضعیت مناسب بنیادی نماد	۲۰
بلند مدت	شکلر	۲۱,۷۳۰	۲۶,۵۰۰	وضعیت مناسب بنیادی نماد	۲۰

۴ سبد پیشنهادی شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ارزش پردازآریان

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	سفانو	۴۳,۵۵۰	۶۴,۰۰۰	وضعیت بنیادی مناسب وثبات نرخ فروش	۱۰
میان مدت	تلیسه	۳,۸۷۹	۵,۴۰۰	وضعیت مناسب تکنیکالی	۱۵
میان مدت	کپارس	۷,۷۱۰	۱۰,۰۰۰	وضعیت بنیادی و تکنیکال مناسب	۱۰
میان مدت	فزر	۲۳,۶۵۰	۲۸,۰۰۰	وضعیت بنیادی مناسب	۱۰
میان مدت	خساپا	۲,۲۵۶	۲,۶۰۰	وضعیت مناسب تکنیکالی وتحولات بنیادی در گروه خودرویی	۱۰
بلند مدت	خدیزل	۵,۲۹۰	۷,۵۰۰	افزایش تناژ تولید در سبد محصولات با حاشیه سود بالا	۱۵
بلند مدت	شپدیس	۱۸۷,۷۷۰	۲۴۰,۰۰۰	وضعیت مناسب درآمدهای عملیاتی نسبت به صنعت پتروشیمی	۱۵
بلند مدت	شپنا	۶,۸۷۰	۹,۶۰۰	وضعیت مناسب بنیادی وبهبود کرک اسپردها	۱۵

آموزش

حجم مبنا تنها در ایران

حجم مبنا یکی از قوانینی است که در بازار سرمایه به عنوان عاملی کنترلی در برابر نوسانات شدید قیمت سهام وضع می‌شود. حجم مبنای یک سهم در واقع تعداد سهمی است که باید در طول جلسه معاملاتی خرید و فروش شود تا قیمت پایانی آن سهم، برابر با میانگین وزنی قیمت در آن روز شود.

از این رو قیمت پایانی و حجم مبنا با یکدیگر در ارتباط هستند، به این صورت که هر میزان تعداد سهام معامله شده کمتر از حجم مبنا باشد، قیمت پایانی نیز به همان نسبت تغییر کمتری خواهد داشت. همچنین حجم مبنا و دامنه نوسان به‌عنوان دو عامل محدود کننده نوسانات معاملات، تنها در بازار ایران به کار گرفته می‌شود و در بازارهای مالی جهانی چیزی به این نام وجود ندارد.

در بورس ایران فقط در روز بازگشایی نماد پس از مجامع افزایش سرمایه یا تصویب صورت های مالی معاملات بدون حجم مبنا و دامنه نوسان انجام می‌شود. در واقع تنها عامل موثر بر قیمت سهام، عرضه و تقاضا در آن سهم خواهد بود.

معرفی صندوق‌های سرمایه‌گذار تحت مدیریت شرکت صندوق‌های سبدگردان آرتین

بازدهی ۶/۲ درصدی «دماسنج» آرتین

شرکت جوان سبدگردان آرتین که توسط جمعی از افراد باتجربهٔ بازار، در اسفندماه ۱۳۹۹ فعالیت خود را آغاز کرده است، در حال حاضر مدیریت دو صندوق سرمایه‌گذاری را برعهده دارد که در ادامه ضمن معرفی این صندوق‌ها، عملکرد آن‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

صندوق سهامی دماسنج

صندوق سرمایه‌گذاری دماسنج، در مهرماه ۱۳۹۲ آغاز به کار کرد. تا دو سال گذشته مدیریت این صندوق بر عهدهٔ شرکت کارگزاری بورسیران بود اما اکنون شرکت تازه‌تأسیس سبدگردان آرتین، مدیریت آن را برعهده دارد.

خالص ارزش دارایی‌های صندوق با افتی ۲۱ درصدی در یک‌سال گذشته، اکنون در مرز ۷۷۱ میلیارد ریال است. بازار سهام و در صدر آن، گروه‌های «فلزات اساسی»، «محصولات شیمیایی» و «بانک‌ها و مؤسسات اعتباری» سهمی ۹۴ درصدی در پرتفوی صندوق دارند. گرچه به دنبال شرایط بازار سهام در دو سال اخیر، بازدهی سالانهٔ این صندوق نیز همانند سایر صندوق های سهامی بازار افت محسوسی داشته اما در افقی بلندمدت، جادوی سود مرکب در صندوق دماسنج، با تحقق حدود ۲۱۰۰ درصد بازدهی از ابتدای تأسیس تاکنون، شگفتی آفریده است.

در ماه گذشته نیز به دنبال رشد قیمت دلار و بهبود معاملات بازار سهام، این صندوق عایدی‌ای ۸ درصدی داشته است.

صندوق سهامی بانک خاورمیانه

صندوق سرمایه‌گذاری بانک خاورمیانه، در اسفندماه ۱۳۹۲ آغاز به کار کرد. مدیریت این صندوق نیز همانند دماسنج تا دو سال گذشته بر عهدهٔ شرکت کارگزاری بورسیران بود اما اکنون شرکت تازه‌تأسیس سبدگردان آرتین، مدیریت آن را برعهده دارد. خالص ارزش دارایی‌های صندوق با افت ناچیز ۵ درصدی در یک‌سال گذشته، اکنون در مرز ۱۵۲۰۰ میلیارد ریال است. بازار سهام و در صدر آن، گروه‌های «محصولات شیمیایی»، «فلزات اساسی» و «بانک‌ها و مؤسسات اعتباری» سهمی ۹۸ درصدی در پرتفوی صندوق دارند. بازدهی سالانهٔ این صندوق نیز همانند سایر صندوق های سهامی بازار افت محسوسی در یک‌سال گذشته داشته اما در افقی بلندمدت، بازدهی مرکبی ۲۰۷۰ درصدی و در یک‌ماه اخیر بازدهی ۷/۴ درصدی داشته است. مشروح عملکرد این صندوق‌ها در جدول آمده است.

رسام — صفر تا صد صندوق‌های سرمایه‌گذاری

مشروح عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری تحت مدیریت شرکت صندوق‌های سبدگردان آرتین

نوع صندوق	نام صندوق	تأسیس	درصد دارایی در سهام	درصد دارایی در سپرده بانکی و وجه نقد	درصد دارایی در اوراق با درآمد ثابت	درصد دارایی در دارایی‌های دیگر	خالص ارزش دارایی (میلیارد ریال)	بازده ماه گذشته (درصد)	بازده یک‌سال گذشته (درصد)	بازده از ابتدای تأسیس تاکنون (درصد)
سهامی	دماسنج	۱۳۹۲/۰۷/۲۰	۹۴	۰/۵	۰	۵/۵	۷۷۰	۸	۲/۶	۲۰۹۴
سهامی	بانک خاورمیانه	۱۳۹۲/۱۲/۱۱	۹۸	۰/۵	۰	۱/۵	۱۵۲۳۸	۷/۴	۱/۵	۲۰۷۰

سهام عدالت

واریز سود سهام عدالت تا پایان پاییز

سهام عدالت جزو لاینفک بازار سهام شده و اطلاع از آخرین اخبار این بخش مورد توجه سهامداران است. مرور اهم رویدادهای هفتگی سهام عدالت به‌صورت مختصر مدنظر قرار می‌گیرد.

***

تصویب شد که سود سهام عدالت شرکت‌های بورسی که مهلت آنها برای واریز سود به پایان رسیده و سود سهام عدالت آنها قابل وصول است، تا پایان پاییز برای همه ۴۹میلیون نفر سهامدار عدالت واریز شود. میزان سود حدود ۵۰۰ هزار تومان به ازای هر برگه سهام عدالت است.

همچنین معاون امور حقوقی و مجلس وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: ارزش اسمی سهام عدالت در تاریخی که واگذار شد حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان بود اما به نرخ روز الان بین ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار میلیارد تومان است. همچنین در حال حاضر هر سهام عدالت که با قیمت یک میلیون تومان واگذار شده بود حداقل ۲۰ میلیون تومان ارزش دارد و ارزش سهام عدالت ۵۰۰ هزار تومانی هم الان تقریباً بین ۸ تا ۱۰ میلیون تومان است.

معرفی کتاب

پرایس اکشن روندها

کتاب «پرایس اکشن روندها» نوشته «ال بروکز» و ترجمه حسین رضایی حاجی‌دهی در ۵۰۰ صفحه توسط انتشارات چالش به چاپ رسیده است.

پرایس اکشن روش معامله‌گری و تحلیل است که در آن، معامله‌گر تنها با تحلیل حرکات قیمت اقدام به معامله می‌کند.

در بخشی از مقدمه این کتاب آمده است: پرایس اکشن به دلیل پرداختن به حالات و انگیزه‌های معامله‌گران، به عنوان عوامل مهم بازار، می‌تواند بهترین و قابل اعتمادترین روش تحلیل بازار باشد که در معاملات استفاده شود. همچنین بسته به میزان مهارت معامله‌گر می‌تواند سود سرشاری را به همراه داشته باشد که در این کتاب به آن پرداخته شده است.

نویسنده با ارائه بهترین و موشکافانه‌ترین روش‌های مطالعه تغییرات قیمت سعی دارد که کشف و درک رفتارهای معامله‌گران را به خوانندگان آموزش داده و انواع حالت‌های محتمل را بررسی کند.

فرهنگ‌سازی

آداب بازپرداخت قرض براساس آموزه‌های اسلامی

محمدرضا سیمیاری
کارشناس آکادمی هوش مالی

قرآن، گفتار و کردار معصومین (ع) راه روشنی در تمام زوایای زندگی پیش روی انسان قرار داده‌اند که برخی از جنس احکام و برخی از جنس آداب هستند. همان گونه که در تغذیه غذای حلال و حرام داریم و آدابی برای خوردن غذای حلال بیان شده، در امور مالی نیز جدای از حلال یا حرام بودن مال، آداب مهمی وجود دارد، از جمله در قرض دادن و قرض گرفتن.در قرض‌های مدت‌دار وقتی به زمان سررسید قرض نزدیک می‌شویم، باید آمادهٔ بازپرداخت آن شویم. همچنین در قرض‌های بدون سررسید هر گاه طلبکار بدهی خود را مطالبه کرد، باید آن را پس بدهیم. بر اساس آیات قرآن کریم و روایات معصومین (ع):

۱.خداوند بدهکاری را که قصد پرداخت بدهی خود را دارد همراهی کرده و فرشتگان او را یاری می‌کنند.

۲. در زمان بازپرداخت بدهی از تنگدستی و نداری نترسیم و با اعتماد و تکیه بر قدرت خداوند، بدهی خود را به‌موقع بپردازیم.

۳. در آموزه‌های اسلامی به بازپرداخت بدهی بسیار تأکید شده؛ تا جایی که پیامبر خدا (ص) فرمود: «اولین قطره از خون شهید که ریخته می‌شود، تمام گناهان او بخشوده می‌شود به جز بده.» (کنزالعمال، حدیث ۱۱۱۰۹).

۴. شخصی که می‌تواند بدهی‌اش را بپردازد ولی پرداخت آن را به تأخیر می‌اندازد، مرتکب ظلم و گناه شده است (مستدرک‌الوسائل، ج۱۳، ص۳۹۷). پیامبر خدا (ص) فرموده است برای چنین شخصی هر روز گناه باج‌گیری می‌نویسند. (وسائل‌الشیعه، ج۱۳، ص۸۹).

وقتی بدهکار بدهی خود را بازپرداخت نکند، قرض‌دهنده با خود می‌گوید: «دیگر به کسی قرض نخواهم داد.» و با این وصف، راه کار نیک قرض دادن در آینده بسته می‌شود. امام صادق (ع) چنین شخصی را لعنت کرده است. (وسائل‌الشیعه، ج۱۱، ص۵۳۹).

کانال برتر

دولت امکان بازگرداندن ثبات به بازار ارز را دارد؟

اولین نکته در زمینه تعیین قیمت، بررسی سطح عرضه و تقاضا برای ارز در اقتصاد است. اکنون در ایران دو جریان اصلی در این زمینه وجود دارد؛ موج تحریمی ایران و کاهش درآمدهای نفتی و صادرات ایران است که عرضه ارز در بازار را کاهش می‌دهد.

آنچه که از رفتار دولت و مجلس در جراید و رسانه‌ها بازتاب داده می‌شود، تئاتری سیاسی ناهماهنگ از رفتارهای متناقض و هیجانی است. از واقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی موجود به گونه‌ای بریده و جداست، به صبحت‌ها و توصیه‌ها توجهی نمی‌کند و بر مسیرهای نادرست خود پافشاری می‌کند. تمامی این نشانه‌ها عدم کنترل را به مردم القا می‌کند.

در نهایت اینکه مجموعه بودجه دولت و کسری عظیم آن، خزانه نه چندان آکنده از ارز بانک مرکزی و ناهماهنگی‌های مختلف در دولت به همراه تحریم‌های رنگارنگ بین‌المللی، انتخابات سنای آمریکا و رفتار دیگر بازیگران خارجی و مجموعه عوامل داخلی ذکر شده، ما را به این نتیجه می‌رساند که احتمال مدیریت این بازار و بازگرداندن آرامش به آن، از مسیر دستان دولت امکان بالایی نخواهد داشت.

@hossainazimi36

سبدهای سهام پیشنهادی هفته

۵ سبد پیشنهادی شرکت ویستا

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	بترانس	۱,۸۳۸	۲,۲۰۰	پتانسیل سودآوری	۱۰
میان مدت	کحافظ	۵,۱۰۲	۶,۵۰۰	پتانسیل سودآوری بالا	۱۰
میان مدت	زگلدشت	۱۱,۴۶۰	۱۵,۰۰۰	تکمیل طرح توسعه در سال جاری و پتانسیل سودآوری	۱۰
میان مدت	کگاز	۱۱,۵۴۰	۱۵,۰۰۰	بهره‌برداری از طرح توسعه و پتانسیل سودآوری	۱۰
میان مدت	خبهمن	۱,۶۸۶	۲,۱۰۰	پتانسل سودآوری بالا	۱۰
بلند مدت	ثبات	۱۳,۰۰۸	-	بازدهی ثابت و بدون ریسک	۲۵
بلند مدت	ویستا	۱۱,۳۴۷	-	برخورداری از پرتفوی بهینه	۲۵

۶ سبد پیشنهادی شرکت سبدگردان داریک پارس

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	خاور	۲,۵۳۷	۲,۹۰۰	بهبود وضعیت	۱۵
میان مدت	پالایش	۹۲,۵۸۰	۱۳۰,۰۰۰	P/NAV پایین	۱۵
میان مدت	قثابت	۲,۱۰۹	۴,۸۰۰	ارزش بالای دارایی‌ها	۱۵
میان مدت	وبملت	۲,۶۷۴	۴,۳۰۰	وضعیت بنیادی مناسب	۱۵
میان مدت	کالا	۱۶,۸۸۰	۲۰,۰۰۰	وضعیت مناسب تکنیکال نماد	۱۰
بلند مدت	فراز	۱۴,۳۷۵	-	بازدهی مناسب و کم ریسک	۱۰
بلند مدت	داریک	۱۴,۰۰۹	-	کاهش ریسک پرتفوی	۲۰

۷ سبد پیشنهادی شرکت مشاور سرمایه‌گذاری فاینتک

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	کپارس	۷,۷۱۰	۱۰,۰۰۰	وضعیت بنیادی مناسب کف قیمتی یک‌ساله اخیر	۱۰
میان مدت	زفکا	۹,۰۷۰	۱۱,۰۰۰	p/e آتی مناسب سهم رشدی و دارای طرح توسعه‌های متعدد	۲۰
میان مدت	سپید	۱۸,۰۴۰	۲۰,۰۰۰	فروش های خوب فصلی و برآورد سود آینده نگر مناسب	۲۰
بلند مدت	فجهان	۲,۵۰۱	۳,۳۰۰	وضعیت بنیادی مناسب و توسعه محور بودن	۲۰
بلند مدت	مدیر	۹,۶۲۴	۱۰,۶۰۰	پرتفوی کم ریسک و بنیادی	۱۰
بلند مدت	چکاپا	۲,۴۸۹	۳,۲۰۰	وضعیت بنیادی مناسب دارای زیر مجموعه با پتانسیل رشد بالا	۲۰

۸ سبد پیشنهادی شرکت سبدگردان کاریزما

افق زمانی	نماد شرکت	قیمت روز	هدف قیمتی	توضیحات	درصد از پرتفوی
میان مدت	غبشهر	۲,۴۱۶	۳,۰۰۰	بهبود نرخ فروش شرکت و رشد سودآوری	۱۵
میان مدت	فافق	۳,۵۴۷	۵,۰۰۰	سودآوری مناسب زیرمجموعه‌ها و تقسیم مناسب سود	۱۰
میان مدت	رمپنا	۱۳,۷۱۰	۲۰,۰۰۰	ارزش جایگزینی بالای نیروگاهی و احتمال افزایش نرخ برق، وضعیت ارزی مناسب، عرضه اولیه شرکت زیر مجموعه	۱۰
میان مدت	شفا	۱۳,۵۰۰	۱۸,۰۰۰	نسبت P/NAV مناسب شرایط مناسب زیرمجموعه‌ها به لحاظ سودآوری	۱۰
بلند مدت	وغدیر	۱۵,۸۴۰	۲۰,۰۰۰	نسبت P/NAV مناسب شرایط مناسب زیرمجموعه‌ها به لحاظ سودآوری	۱۵
بلند مدت	تیپیکو	۱۹,۳۷۰	۲۵,۰۰۰	نسبت P/NAV مناسب شرایط مناسب زیرمجموعه‌ها به لحاظ سودآوری	۱۵
بلند مدت	پالایش	۹۲,۵۸۰	۱۱۰,۰۰۰	چشم انداز مثبت صنعت و تقسیم سود مناسب	۱۰
بلند مدت	کاریس	۱۴,۳۲۲	-	دارا بودن پرتفوی متنوع و مناسب با ریسک پایین	۱۵

توضیح و یادآوری

خوانندگان محترم واقف باشند سبد پیشنهادی ارائه شده صرفا منعکس کننده نظر کارشناسان است و هیچ گونه توصیه یا سفارشی نسبت به خرید و فروش سهام نمی‌کند. بنابراین هرگونه خرید یا فروش براساس اطلاعات فوق برعهده خود افراد بوده و شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و هفته‌نامه بورس هرگونه مسئولیتی نسبت به خسران یا سودآوری احتمالی را از خود سلب می‌کنند. همچنین به سهامداران توصیه می‌شود، افق دید سرمایه‌گذاری خود را بلندمدت قرار دهند.